

РЕФЕРАТИ РЕФЕРАТЫ ABSTRACTS

Федулова Л.І. ПРОЕКТНЕ УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РОЗВИТКОМ МІЖНАРОДНИХ ТЕХНОЛОГІЧНИХ КЛАСТЕРІВ

Мета. Розкриття питань щодо методології проектного управління в частині стратегії розвитку міжнародних технологічних кластерів з урахуванням можливостей її адаптації в умовах реалізації інтеграційних процесів економіки України.

Методика дослідження включала застосування положень теорії і практики інноватики та кластерної концепції для встановлення сутності проектного управління інноваційним розвитком економічних систем, аналогії та структуризації цілей, графічного моделювання, узагальнення для розробки пропозицій щодо розвитку міжнародних технологічних кластерів.

Результати дослідження. Визначено та охарактеризовано сутність технологічного кластера як стратегічного мегапроекту. Обґрунтовано сутність технологічної стратегії в контексті застосування кластерного підходу для реалізації стратегічних інноваційних проектів в Україні. Описано механізми взаємовідносин між учасниками міжнародного технологічного співробітництва в рамках кластерної мережі, що дозволяє визначити привабливість інноваційно-інвестиційних проектів для здійснення інноваційної діяльності й інвестування в технологічний розвиток. Запропоновано схему розробки й вибору технологічної стратегії розвитку міжнародного кластера та організаційно-технологічну схему стратегічного планування інноваційно-інвестиційних проектів міжнародного кластера. Розроблено пропозиції щодо постановки завдань та структуризації середовища реалізації інвестиційно-інноваційних проектів з врахуванням особливостей процесу формування технологічної інфраструктури.

Наукова новизна результатів дослідження полягає у розробці концептуальних питань застосування методології проектного управління в частині стратегії розвитку міжнародних технологічних кластерів з урахуванням можливостей її адаптації в умовах реалізації інтеграційних процесів економіки України.

Практична значущість результатів дослідження. Використання розроблених положень дозволить на практиці формувати відповідну концепцію управління стратегічним розвитком міжнародних технологічних кластерів, оцінити технологічний потенціал суб'єктів кластерної взаємодії для здійснення міжнародного науково-технологічного співробітництва, розробляти й реалізовувати інноваційну політику в рамках європейської інтеграції економіки України шляхом впровадження міжнародних інноваційно-інвестиційних проектів у рамках кластерної концепції.

Ключові слова: інноваційний проект, технологічна стратегія, інноваційна політика, кластер, інтеграція.

Федулова Л.И. ПРОЕКТНОЕ УПРАВЛЕНИЕ СТРАТЕГИЧЕСКИМ РАЗВИТИЕМ МЕЖДУНАРОДНЫХ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИХ КЛАСТЕРОВ

Цель. Раскрытие вопросов методологии проектного управления в части стратегии развития международных технологических кластеров с учетом возможностей ее адаптации в условиях реализации интеграционных процессов экономики Украины.

Методика исследования включала применение положений теории и практики инноватики и кластерной концепции для установления сущности проектного управления инновационным развитием экономических систем, методов аналогии и структуризации целей, графического моделирования, обобщения для разработки предложений по развитию международных технологических кластеров.

Результаты исследования. Определена и охарактеризована сущность технологического кластера как стратегического мегапроекта. Обоснована сущность технологической стратегии в контексте применения кластерного подхода для реализации стратегических инновационных проектов в Украине. Описаны механизмы взаимоотношений между участниками международного технологического сотрудничества в рамках кластерной сети, позволяющие определять привлекательность инновационно-инвестиционных проектов для осуществления инновационной деятельности и инвестирования в технологическое развитие. Предложена схема разработки и выбора технологической стратегии развития международного кластера и организационно-технологическая схема стратегического планирования инновационно-инвестиционных проектов международного кластера. Разработаны предложения относительно постановки задач и структуризации среды реализации инновационно-инвестиционных проектов с учетом особенностей процесса формирования технологической инфраструктуры.

Научная новизна результатов исследования состоит в разработке концептуальных вопросов применения методологии проектного управления в части стратегии развития международных технологических кластеров с учетом возможностей ее адаптации в условиях реализации интеграционных процессов экономики Украины.

Практическая значимость результатов исследования. Использование разработанных положений позволит на практике формировать соответствующую концепцию управления стратегическим развитием международных технологических кластеров, оценить технологический потенциал субъектов кластерного взаимодействия для осуществления международного научно-технологического сотрудничества, разрабатывать и реализовывать инновационную политику в рамках европейской интеграции экономики Украины путем внедрения международных инновационно-инвестиционных проектов в рамках кластерной концепции.

Ключевые слова: инновационный проект, технологическая стратегия, инновационная политика, кластер, интеграция.

Fedulova L.I. PROJECT MANAGEMENT IN STRATEGIC DEVELOPMENT OF INTERNATIONAL TECHNOLOGY CLUSTERS

Purpose. The aim of the article is to disclosure the issues concerning the methodology of project management in the part of the strategy of development of international technological clusters taking into account the possibilities of its adaptation in the conditions of integration processes of Ukraine's economy.

Methodology of research included the application of the theory provisions the and practice of innovation and the cluster concept for the establishment of the project management nature of economic systems innovative development, methods of analogy and structuring the goals of graphical simulation, synthesis to develop proposals for the development of international technological clusters.

Findings. The essence of the technological cluster as a strategic mega-project has been identified and described. The essence of the technological strategies in the context of the cluster approach for implementation of strategic innovative projects in Ukraine has been substantiated. The mechanisms of interaction between the participants of the international technological cooperation in the cluster network, which allows determining the attractiveness of innovation and investment projects for the implementation of innovation and investment in technological development, were described. The scheme of development and technological development strategy of the international cluster, the organizational and technological scheme of strategic planning of innovation and investment projects international cluster was proposed. The proposals for setting goals and structuring the environment in implementation of investment and innovative projects taking into account features of the process of technological infrastructure formation have been developed.

Originality. Scientific novelty of research consists in the development of the concept application of the project management methodology in the part of the strategy for the development of international technological clusters taking into account the possibilities of its adaptation in the conditions of realization of integration processes of Ukraine's economy.

Practical value. The use of the developed regulations will allow the practice to form an appropriate concept of strategic development of international technological clusters, to assess the technological potential of the subjects of cluster cooperation for the implementation of international scientific and technological cooperation, to develop and implement innovation policies within the European integration of Ukraine's economy by introducing international innovative investment projects in the framework of the cluster concept.

Key words: innovative project, technology strategy, innovation policy, cluster, integration.

Мороз О.В., Логоша Р.В. ПРОБЛЕМНИЙ ДУАЛІЗМ ЗАГАЛЬНОЇ ТЕОРІЇ РИНКУ ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ЦИВІЛІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Мета – уточнити методологію тлумачення теорії ринку та окремі альтернативні концепти такої.

Методика дослідження. Для досягнення поставленої мети виконувався ретроспективний огляд формування загальної теорії ринку та визначалися альтернативні концепти теорії ринку і зміст ключових дискусійних положень відповідно. Для реалізації поставленої мети дослідження використовувалися загальнонаукові та спеціальні методи: діалектичний і монографічний (для дослідження формування теорії ринку); абстрактно-логічний (для розкриття теоретичних засад формування та розвитку ринку); системного аналізу та теоретичного узагальнення (для обґрунтування методології тлумачення теорії ринку).

Результати дослідження. Розглянуто і узагальнено сучасні методичні підходи до тлумачення теорії ринку. Виявлено, що концепт ринку представляє собою своєрідний фундамент економічної теорії і практики, адже цивілізація може бути інтерпретована саме через детермінантну роль інституту ринку. Встановлено, що, незважаючи на тривалу економічну історію питання, і досі не існує прийнятого алгоритму побудови регулятивної політики стосовно будь-якого ієрархічного рівня ринків. Визначено, що існує два принципові підходи до побудови регулятивної політики стосовно будь-якого ієрархічного рівня ринків які є по суті альтернативними. Обґрунтовано, що практичний досвід, як вважаємо, не надає достатніх аргументів на користь якогось із них і при цьому також не спростовує зазначені. В концептуальному плані відповідь про вірність того чи іншого варіанту є головним питанням сучасної економічної теорії.

Наукова новизна результатів дослідження полягає в уточненні і удосконаленні методології тлумачення теорії ринку та у побудові універсальної моделі ринку, у т.ч. можливо у певному гібридному варіанті.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження виступають основою для вирішення проблематики загальної теорії ринку та зокрема ринку овочевої продукції. Це дозволяє стверджувати про наявність істотних дисфункцій даного ринку за явно неефективного існуючого механізму регуляцій.

Ключові слова: ринок, теорії ринку, закони ринку, ринок овочевої продукції, державне регулювання.

Мороз О.В., Логоша Р.В. ПРОБЛЕМНИЙ ДУАЛІЗМ ОБЩЕЙ ТЕОРИИ РЫНКА И ЕГО ЗНАЧЕНИЯ ДЛЯ ЦИВИЛИЗАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ

Цель исследования – уточнить методологию толкования теории рынка и отдельные альтернативные концепты такой.

Методика исследования. Для достижения поставленной цели выполнялся ретроспективный обзор формирования общей теории рынка и определялись альтернативные концепты теории рынка и содержание ключевых дискуссионных положений соответственно. Для реализации поставленной цели исследования использовались общенаучные и специальные методы: диалектический и монографический (для исследования формирования теории рынка); абстрактно-логический (для раскрытия теоретических принципов формирования и

розвитку ринку); системного аналізу і теоретичного узагальнення (для обґрунтування методології трактування теорії ринку).

Результати дослідження. Розглянуті і узагальнені сучасні методичні підходи до трактування теорії ринку. Виявлено, що концепція ринку є своєрідним фундаментом економічної теорії і практики, адже цивілізація може бути інтерпретована саме через детермінантну роль інституту ринку. Встановлено, що, не беручи до уваги тривалу економічну історію питання, і до сих пор не існує прийнятної алгоритми побудови регуляторної політики відносно будь-якого ієрархічного рівня ринків. Визначено, що існує два принципових підходи до побудови регуляторної політики відносно будь-якого ієрархічного рівня ринків, які є альтернативними. Обґрунтовано, що практичний досвід, як ми вважаємо, не надає достатніх аргументів на користь якого-небудь з них і при цьому також не спростовує зазначені. В концептуальному плані відповідь на верність того чи іншого варіанта є головним питанням сучасної економічної теорії.

Наукова новизна результатів дослідження полягає в уточненні і удосконаленні методології трактування теорії ринку і в побудові універсальної моделі ринку, в т.ч. можливо, в окремих гібридних варіантах.

Практична значимість результатів дослідження. Отримані результати дослідження виступають як основа для рішення проблематики загальної теорії ринку і в частині ринку овочів та продукції. Це дозволяє стверджувати про наявність суттєвих дисфункцій цього ринку при явно неадекватному існуючому механізмі регуляції.

Ключові слова: ринок, теорія ринку, закони ринку, ринок овочів та продукції, державне регулювання.

Moroz O.V., Lohosha R.V. PROBLEM DUALISM OF GENERAL THEORY OF MARKET AND ITS VALUE FOR CIVILIZATION DEVELOPMENT

Purpose. To specify methodology of interpretation of market theory and separate alternative concepts such.

Methodology of research. For the achievement of the put aim the retrospective review of forming of general theory of market was executed and the alternative concepts of market theory and maintenance of key debatable positions were determined accordingly. For realization of the put aim researches drawn on scientific and special methods: dialectical and monographic (for research of forming of market theory); abstractly logical (for opening of theoretical principles to forming and market development); analysis of the systems and theoretical generalization (for the ground of methodology of interpretation of market theory).

Findings. The modern methodical going is considered and generalized near interpretation of market theory. It is educed that a market concept presents by original foundation of economic theory and practice, in fact civilization can be interpreted exactly through the constanta role of market institute. It is set that not having regard to the protracted economic history of question, and until now there is not an acceptable algorithm of construction of regulate politics in relation to any hierarchical level of markets. Certainly, that two fundamental approaches are to the construction of regulate politics in relation to any hierarchical level of markets that are essentially alternative. Reasonably, that practical experience, as consider, does not give sufficient arguments in behalf on some of them and here also does not refute marked. In a conceptual plan an answer is about loyalty that or other variant a question of modern economic theory is main.

Originality. The scientific novelty of research results consists in clarification and improvement of methodology of interpretation of market theory and in the construction of universal model of market, in thereby maybe in a certain hybrid variant.

Practical value. The got results of research come forward as basis for the decision of range of problems of general theory of market and market of vegetable products in particular. It allows to assert about the presence of substantial disfunctions of this market at the obviously ineffective existent mechanism of adjusting.

Key words: market, market theories, market laws, market of vegetable products, government control.

Ібатулін М.І. ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ В КРАЇНАХ ЄС

Мета. Метою дослідження є оцінка теоретичних і методологічних положень використання методів державного регулювання ринку агропродовольчої продукції в країнах ЄС з метою адаптації їх до умов функціонування аграрного сектору України.

Методика дослідження. У процесі дослідження застосовано загальнонаукові та спеціальні методи: монографічний – під час вивчення й аналізу спеціальної наукової літератури; індуктивний – під час збирання, систематизації та опрацювання інформації, дедуктивний – під час теоретичного осмислення проблеми й уточнення окремих понять; аналізу та синтезу – під час поєднання складових економічних явищ у єдиному процесі; економічного аналізу – під час дослідження рівня й динаміки державної фінансової підтримки аграрного сектору; зіставлення – для порівняння рівнів державної підтримки сільського господарства держав ЄС.

Результати дослідження. Виявлено особливості державного регулювання аграрного сектору економіки. Встановлено, що кожна країна послуговується певними інструментами залежно від визначених цілей, завдань і механізмів розв'язання проблем національного сільського господарства.

Визначено основні напрями державного регулювання аграрного сектору економіки: підтримка стабільної економічної ситуації в галузі, визначеного рівня доходності та кон'юнктури ринку; підвищення конкурентоспроможності національних сільгосптоваровиробників на внутрішньому та зовнішніх ринках; надання допомоги агробізнесу й населенню в адаптуванні до нових умов; регулювання, стимулювання і вирішення

проблем дефіциту ресурсів виробництва; обмеження обсягів надлишків виробництва; уникнення небажаного процесу міграції сільського населення; проведення наукових досліджень і впровадження інноваційних технологій забезпечення безпеки продовольства.

Встановлено, що в динаміці розвитку країни система державного регулювання повинна трансформуватися з урахуванням концентрації виробництва, кон'юнктури ринку, посилення глобалізації й оперативного реагувати на сучасні виклики у світі та національній економіці.

Наукова новизна результатів дослідження. Здійснено обґрунтування необхідності вдосконалення механізму державної підтримки аграрного сектора економіки за умов інтеграції до світових аграрних ринків на підставі застосування відомих методик світових організацій.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження направлені на вдосконалення процесу державного регулювання аграрного сектора економіки, зменшення негативного впливу сучасних економічних процесів на розвиток сільського господарства та сприяння активізації аграрної політики інтеграційного характеру.

Ключові слова: аграрний сектор економіки, сільське господарство, країни ЄС, державна підтримка.

Ибатуллин М.И. ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ АГРАРНОГО СЕКТОРА В СТРАНАХ ЕС

Цель. Целью исследования является оценка теоретических и методологических положений использования методов государственного регулирования рынка агропродовольственной продукции в странах ЕС с целью адаптации их к условиям функционирования аграрного сектора Украины.

Методика исследования. В процессе исследования применены общенаучные и специальные методы: монографический – при изучении и анализа специальной научной литературы; индуктивный – при сборе, систематизации и обработке информации, дедуктивный – во время теоретического осмысления проблемы и уточнения отдельных понятий; анализа и синтеза – во время сочетания составляющих экономических явлений в едином процессе; экономического анализа – при исследовании уровня и динамики государственной финансовой поддержки аграрного сектора; сопоставления – для сравнения уровней государственной поддержки сельского хозяйства государств ЕС.

Результаты исследования. Выявлены особенности государственного регулирования аграрного сектора экономики. Установлено, что каждая страна пользуется определенными инструментами в зависимости от поставленных целей, задач и механизмов решения проблем национального сельского хозяйства.

Определены основные направления государственного регулирования аграрного сектора экономики: поддержание стабильной экономической ситуации в отрасли, определенного уровня доходности и конъюнктуры рынка; повышение конкурентоспособности национальных сельхозтоваропроизводителей на внутреннем и внешних рынках; оказание помощи агробизнесу и населению в адаптации к новым условиям; регулирование, стимулирование и решение проблем дефицита ресурсов производства; ограничение объемов излишков производства; избежание нежелательного процесса миграции сельского населения; проведение научных исследований и внедрения инновационных технологий обеспечения безопасности продовольствия.

Установлено, что в динамике развития страны система государственного регулирования должна трансформироваться с учетом концентрации производства, конъюнктуры рынка, усиления глобализации и оперативно реагировать на современные вызовы в мире и национальной экономике.

Научная новизна результатов исследования. Осуществлено обоснование необходимости совершенствования механизма государственной поддержки аграрного сектора при условиях интеграции к мировым аграрным рынкам на основании применения известных методик мировых организаций.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследования направлены на совершенствование процесса государственного регулирования аграрного сектора экономики, уменьшение негативного влияния современных экономических процессов на развитие сельского хозяйства и содействие активизации аграрной политики интеграционного характера.

Ключевые слова: аграрный сектор экономики, сельское хозяйство, страны ЕС, государственная поддержка.

Ibatullin M.I. THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS OF STATE REGULATION OF THE AGRICULTURAL SECTOR IN THE EU COUNTRIES

Purpose. The aim of the article is to evaluate the theoretical, methodological provisions for using the methods of state regulation of agricultural food production in the EU countries in order to adapt them to the conditions of the agricultural sector in Ukraine.

Methodology of research. General scientific and special methods were used during the study: monographic – during the study and analysis of special scientific literature; inductive – in the collection, systematization and processing of information, deductive – in the theoretical understanding of problems and clarifying certain concepts; analysis and synthesis – when combining components of economic phenomena in a single process; economic analysis – in the study of dynamics and state financial support for the agricultural sector; comparison – to compare the levels of state support of agricultural in EU states.

Findings. The features of state regulation of the agricultural sector have been revealed. It has been established that each country is served by certain instruments based on defined goals, objectives and mechanisms for solving problems of national agriculture.

The main directions of state regulation of the agricultural sector of economy have been determined: support for stable economic situation in the industry, a certain level of profitability and market conditions; increasing the competitiveness of domestic producers on domestic and foreign markets;

Granting assistance for agribusiness and the people to adapt to new conditions; regulation, incentives and solving problem for shortage of production resources; limit the volume of surplus of production; avoid unwanted migration process of the rural population; conducting scientific research and innovation to ensure food safety.

It has been established that the system of government regulation should be transformed in the dynamics of the country's development on the basis of production concentration, market conditions, increasing globalization and efficiently respond to the current challenges in the world and national economy.

Originality. The substantiation of the need to improve the mechanism of state support for the agricultural sector under conditions of integration into global agricultural markets based on the use of known techniques of international organizations has been done.

Practical value. The obtained results of research are aimed at improving the process of state regulation of the agricultural sector of economy, reducing the negative impact on the current economic processes on the development of agriculture and contributing to the revitalization of agrarian policy of integration character.

Key words: agricultural sector of economy, agriculture, EU countries, state support.

Иванова Н.В. ОСОБЛИВОСТІ ІНФРАСТРУКТУРНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОСТОРУ У КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛІЗАЦІЇ

Мета – Метою даного дослідження є виявлення сучасних тенденцій інфраструктурної трансформації та домінант розвитку регіонального простору у контексті євроінтеграційного вектору.

Методика дослідження. Теоретичною і методологічною основою дослідження є наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених з питань розвитку регіонального простору. У статті використано діалектичний метод пізнання та системний підхід. Для досягнення поставленої мети дослідження використовувались наступні методи: системного і структурного аналізу, логічного узагальнення – при вивченні наукових позицій та формування методологічних основ розвитку інфраструктури регіонального простору; абстрактно-логічний – для формування висновків та пропозицій щодо вибору моделі реалізації процесів трансформації інфраструктурного потенціалу в умовах глобалізації та регіоналізації та інші наукові методи.

Результати дослідження. Розглянуто теоретичні основи та організаційні аспекти процесу інфраструктурної трансформації регіонального економічного простору. Обґрунтовано відмінності інфраструктурного розвитку регіонів, що залежить від їх спеціалізації та особливостей територіальної дислокації. Визначено, що успішність реалізації модернізації інфраструктурного потенціалу забезпечить інтеграцію інфраструктурних галузей у європейську мережу та ефективне використання наявних природних й історично обумовлених переваг.

Наукова новизна результатів дослідження. Розроблені положення регіонального розвитку, на відміну від існуючих, передбачають інфраструктурну трансформацію регіонального простору. Даний підхід сприяє не тільки економічному зростанню, але й прискоренню інтеграції національної господарської системи у європейський простір.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження мають практичну цінність. Вони можуть бути використані при розробці регіональних стратегій та програм розвитку у контексті євроінтеграційного вектору.

Ключові слова: інфраструктура, інфраструктурний розвиток, регіональний простір, регіональний розвиток, логістична трансформація, євроінтеграція.

Иванова Н.В. ОСОБЕННОСТИ ИНФРАСТРУКТУРНОГО РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОГО ПРОСТРАНСТВА В КОНТЕКСТЕ МИРОВЫХ ТЕНДЕНЦИЙ ГЛОБАЛИЗАЦИИ И РЕГИОНАЛИЗАЦИИ

Цель – целью данного исследования является выявление современных тенденций инфраструктурной трансформации и доминант развития регионального пространства в контексте евроинтеграционного вектора.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой исследования являются научные труды отечественных и зарубежных ученых по вопросам развития регионального пространства. В статье использованы диалектический метод познания и системный подход. Для достижения поставленной цели исследования использовались следующие методы: системного и структурного анализа, логического обобщения – при изучении научных позиций и формирования методологических основ развития инфраструктуры регионального пространства; абстрактно-логический – для формирования выводов и предложений по выбору модели реализации процессов трансформации инфраструктурного потенциала в условиях глобализации и регионализации и другие научные методы.

Результаты исследования. Рассмотрены теоретические основы и организационные аспекты процесса инфраструктурной трансформации регионального экономического пространства. Обоснованы различия инфраструктурного развития регионов в зависимости от их специализации и особенностей территориальной дислокации. Определено, что успешность реализации модернизации инфраструктурного потенциала обеспечит интеграцию инфраструктурных отраслей в европейскую сеть, а также эффективное использование имеющихся природных и исторически обусловленных преимуществ.

Научная новизна результатов исследования. Разработанные положения регионального развития, в отличие от существующих, предусматривают инфраструктурную трансформацию регионального пространства. Данный подход способствует не только экономическому росту, но и ускорению интеграции национальной хозяйственной системы в европейское пространство.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследования имеют практическую ценность. Они могут быть использованы при разработке региональных стратегий и программ развития в контексте евроинтеграционного вектора.

Ключевые слова: инфраструктура, инфраструктурное развитие, региональное пространство, региональное развитие, логистическая трансформация, евроинтеграция.

Ivanova N.V. FEATURES OF INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT OF ECONOMIC SPACE IN THE CONTEXT OF WORLDWIDE TRENDS OF GLOBALIZATION AND REGIONALIZATION

Purpose. The aim of this study is an identification of current trends in infrastructure transformation and dominant development of regional space in the context of European integration vector.

Methodology of research. Theoretical and methodological basis of the study are research works of domestic and foreign scholars on the development of the regional space. The dialectical method of cognition was used in the article.

The article used the dialectical method of cognition, as well as the following methods: a systematic and structural analysis, logical generalization - the study of the formation of scientific positions and forming the methodological foundations of the development of infrastructure of regional space; abstract logic - to form conclusions and suggestions about choosing the model of realization the processes of transformation infrastructure capacity in the context of globalization and regionalization.

Findings. The theoretical basics and organizational aspects of the process of infrastructure transformation of regional economic space were considered. The differences of infrastructure development of the regions, depending on their specialization and territorial deployment features, were proved. It was determined that the success of realization of the modernization of the infrastructure potential will ensure the integration of infrastructure industries in the European network and the effective use of available natural and historic strengths.

Originality. The provisions of regional development were developed. In contrast to existing, they provide the infrastructure transformation of regional space. This approach not only promotes economic growth but also accelerate the integration of national economic system in the European space.

Practical value. These findings have practical value in the development of regional strategies and programs of development in the context of the European integration vector.

Key words: infrastructure, infrastructure development, region space, regional development, logistics transformation, European integration.

Комарова К.В., Ковальчук Н.В. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Мета. Метою статті є обґрунтування доцільності врахування концепції соціальної відповідальності в стратегію підприємства.

Методика дослідження. Методичними засадами дослідження стали основні положення теорій управління підприємствами, наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених щодо соціальної відповідальності бізнесу. Використано наступні методи дослідження: діалектичний метод пізнання; логічний; системний аналіз; абстрактно-логічний та інші при: визначенні рівнів соціальної відповідальності та основних переваг соціально орієнтованих підприємств; формулюванні основних принципів довгострокової корпоративної стратегії діяльності компанії у напрямі соціальної відповідальності; виділенні основних етапів стратегії соціальної відповідальності бізнесу для українських підприємств; обґрунтуванні важливості включення соціально відповідальних підходів при розробці стратегії підприємства.

Результати дослідження. Обґрунтовано важливість соціально відповідальних підходів в формуванні стратегії розвитку підприємств, зокрема подано авторське визначення стратегії соціальної відповідальності бізнесу, під якою слід розуміти план дій, спрямований на виконання місії соціально-орієнтованого підприємства, досягнення цілей на довгострокову перспективу розвитку підприємства та забезпечення внеску в розвиток суспільства. Визначено рівні соціальної відповідальності та основні переваги соціально орієнтованих підприємств, сформульовані основні принципи формування довгострокової корпоративної стратегії діяльності компанії у напрямі соціальної відповідальності. Виділені основні етапи формування стратегії соціальної відповідальності бізнесу для українських підприємств. Розглянуто основні можливі складові корпоративної стратегії, що полягають в забезпеченні високого рівня соціальної відповідальності бізнесу: розробка концепції навчання персоналу, зміцнення соціальної захищеності працівників, здоров'я населення (громади), розвиток місцевої та регіональної інфраструктури, задоволення потреб споживачів.

Наукова новизна результатів дослідження. Дістала подальшого розвитку теорія соціальної відповідальності бізнесу, зокрема концептуальні засади щодо доцільності включення соціально відповідальних підходів в стратегію управління підприємством.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати можуть стати основою подальших досліджень теоретичного та прикладного характеру, пов'язаних із розробкою стратегії розвитку підприємств на засадах соціальної відповідальності.

Ключові слова: соціальна відповідальність бізнесу, стратегія розвитку, управління підприємством, стейкхолдери, конкурентоспроможність.

Комарова Е.В., Ковальчук Н.В. СОЦИАЛЬНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ КАК СОСТАВЛЯЮЩАЯ СТРАТЕГИИ РАЗВИТИЯ БИЗНЕСА НА ПРЕДПРИЯТИЯХ УКРАИНЫ

Цель. Целью статьи является обоснование целесообразности включения концепции социальной ответственности в стратегию предприятия.

Методика исследования. Методическими основами исследования стали основные положения теорий управления предприятиями, научные труды отечественных и зарубежных ученых по социальной ответственности

бизнеса. Используются следующие методы исследования: диалектический метод познания; логический; системный анализ; абстрактно-логический и другие при: определении уровней социальной ответственности и основных преимуществ социально ориентированных предприятий; формулировке основных принципов долгосрочной корпоративной стратегии деятельности компании в направлении социальной ответственности; выделении основных этапов стратегии социальной ответственности бизнеса для украинских предприятий; обосновании важности включения социально ответственных подходов при разработке стратегии предприятия.

Результаты исследования. Обоснована важность подходов социальной ответственности в формировании стратегии развития предприятий, в частности представлено авторское определение стратегии социальной ответственности бизнеса, под которой следует понимать план действий, направленный на выполнение миссии социально-ориентированного предприятия, достижения целей на долгосрочную перспективу развития предприятия и обеспечения вклада в развитие общества. Определены уровни социальной ответственности и основные преимущества социально ориентированных предприятий, сформулированы основные принципы формирования долгосрочной корпоративной стратегии деятельности компании в направлении социальной ответственности. Выделены основные этапы формирования стратегии социальной ответственности бизнеса для украинских предприятий. Рассмотрены основные возможные составляющие корпоративной стратегии, состоящие в обеспечении высокого уровня социальной ответственности бизнеса: разработка концепции обучения персонала, укрепления социальной защищенности работников, здоровья населения, развитие местной и региональной инфраструктуры, удовлетворение потребностей потребителей.

Научная новизна результатов исследования. Получила дальнейшее развитие теория социальной ответственности бизнеса, в частности концептуальные основы относительно целесообразности включения социально ответственных подходов в стратегию управления предприятием.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты могут стать основой дальнейших исследований теоретического и прикладного характера, связанных с разработкой стратегии развития предприятий на основе социальной ответственности.

Ключевые слова: социальная ответственность бизнеса, стратегия развития, управление предприятием, стейкхолдеры, конкурентоспособность.

Komarova K.V., Kovalchuk N.V. SOCIAL RESPONSIBILITY AS AN INTEGRAL PART OF STRATEGY FOR THE DEVELOPMENT OF BUSINESS AT UKRAINE ENTERPRISES

Purpose. The objective of this paper is to give a rationale to the concept of social responsibility in business strategy.

Methodology of research. Methodological foundations of the research are the basic provisions of the theory of business management, scientific works of domestic and foreign scholars on social responsibility. The following research methods are used: dialectical method of knowledge; logical; systematical analysis; abstract-logical and more when: determining the levels of social responsibility and the main advantages of socially-oriented businesses; formulating the basic principles of long-term corporate strategy of the company in the direction of social responsibility; allocating of core stages of corporate social responsibility strategy for Ukrainian enterprises; substantiating the importance of including socially responsible approaches when developing business strategy.

Findings. Substantiated the importance of socially responsible approaches in the formation of enterprise development strategy, in particular, the author's definition of enterprise social responsibility strategy is given, by which an action plan aiming to fulfill the mission of socio-oriented enterprise, reaching the objectives for the long term development of the company and providing contribution to the development of society is understood. The levels of social responsibility and the main benefits of socially oriented enterprises are determined, the basic principles of forming a long-term corporate strategy in the direction of social responsibility are formulated. The basic stages of corporate social responsibility strategy for Ukrainian enterprises are distinguished. Basic possible components of corporate strategy, which lie in ensuring a high level of corporate social responsibility: development of personnel training concept, strengthening the social protection of workers, public health (community), development of local and regional infrastructure, customer satisfaction are considered.

Originality. The theory of corporate social responsibility got further development, including conceptual basis on the feasibility of introducing socially responsible approaches to business management strategy.

Practical value. The results can be the basis for further research of theoretical and applied nature, that have to do with developing business development strategy on a basis of social responsibility.

Key words: enterprise social responsibility, development strategy, business management, stakeholders, competitiveness.

Бурлаков О.С., Мушеник І.М. ОЦІНКА ЯКОСТІ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДІАГНОСТИКИ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЗАСОБАМИ СЕРЕДОВИЩА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ MOODLE

Мета. Дослідження принципів реалізації системного підходу до оцінки якості електронних тестових завдань діагностики знань студентів економічних спеціальностей засобами середовища дистанційного навчання MOODLE.

Методика дослідження. Методологічною і теоретичною основою статті є праці провідних зарубіжних і вітчизняних вчених з питань оцінки якості освіти з використанням інструментарію комп'ютеризації тестового контролю. Досягнення поставленої мети здійснювалось з використанням наступних наукових прийомів і методів дослідження: монографічний (при огляді та вивченні літературних джерел щодо комп'ютеризації контролю якості

знань), аналізу та синтезу (для дослідження та узагальнення результатів дослідження); логіко-теоретичний та діалектичний (для формування висновків дослідження).

Результати дослідження. У статті розглянуті статистичні показники оцінки якості тестових завдань, що розраховуються середовищем дистанційного навчання MOODLE. В результаті дослідження виявлено фактори, які впливають на надійність тестового завдання. Наведено приклади їх використання при аналізі результатів проходження тестів студентами.

Наукова новизна результатів дослідження. Досліджено та апробовано методику оцінки якості тестових матеріалів у системі дистанційної освіти MOODLE, заснованих на підходах сучасної теорії педагогічних вимірювань, зокрема розширеної статистичної теорії (Generalizability Theory).

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження можуть бути використанні в навчальних закладах для попередньої оцінки якості завдань тестового контролю знань та умінь студентів ВНЗ України.

Ключові слова. автоматизація, економічні спеціальності, комп'ютеризація, середовище дистанційного навчання, MOODLE, тестові завдання.

Бурлаков А.С., Мушеник И.Н. ОЦЕНКА КАЧЕСТВА ТЕСТОВЫХ ЗАДАЧ ДИАГНОСТИКИ ЗНАНИЙ СТУДЕНТОВ ЭКОНОМИЧЕСКИХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ СРЕДСТВАМИ СРЕДЫ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ MOODLE

Цель. Исследование принципов реализации системного подхода к оценке качества электронных тестовых заданий диагностики знаний студентов экономических специальностей средствами среды дистанционного обучения MOODLE.

Методика исследования. Методологической и теоретической основой статьи являются труды ведущих зарубежных и отечественных ученых по вопросам оценки качества образования с использованием инструментария компьютеризации тестового контроля. Достижение поставленной цели осуществлялось с использованием следующих научных приемов и методов исследования: монографический (при осмотре и изучении литературных источников по компьютеризации контроля знаний), анализа и синтеза (для исследования и обобщения результатов исследования); логико-теоретический и диалектический (для формирования выводов исследования).

Результаты исследования. В статье рассмотрены статистические показатели оценки качества тестовых заданий, используемые средой дистанционного обучения MOODLE. В результате исследования выявлены факторы, влияющие на надежность тестового задания. Приведены примеры их использования при анализе результатов прохождения тестов студентами.

Научная новизна результатов исследования. Исследована и апробирована методика оценки качества тестовых материалов в системе дистанционного образования MOODLE, основанных на подходах современной теории педагогических измерений, в том числе расширенной статистической теории (Generalizability Theory). Приведены примеры их использования при анализе результатов прохождения тестов студентами.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследования могут быть использованы в учебных заведениях для предварительной оценки качества задач тестового контроля знаний и умений студентов ВУЗов Украины.

Ключевые слова. автоматизация, экономические специальности, компьютеризация, среда дистанционного обучения, MOODLE, тестовые задания.

Burlakov O.S., Mushenyk I.M. EVALUATION OF QUALITY OF TEST TASKS FOR DIAGNOSTIC OF STUDENTS' KNOWLEDGE OF ECONOMIC SPECIALTIES BY MEANS OF DISTANCE LEARNING ENVIRONMENT MOODLE

Purpose. The aim of the article is to study the principles of implementing a systematic approach to assessing the quality of electronic tests for diagnostic students' knowledge of economic specialties by means of distance learning environment MOODLE.

Methodology of research. The works of leading foreign and domestic scholars on the issues of quality of education with using instruments for test control computerization are the methodological and theoretical basis of the article. Achieving this goal was carried out with using these scientific methods and research techniques: monographic (during the revision and study of the literature sources on the computerization of quality control of knowledge); analysis and synthesis (for research and summarizing the results of the study); dialectical, logical and theoretical (for the formation of research conclusions).

Findings. The statistical indicators for quality assessment of tests, calculated by means of distance learning environment MOODLE were considered in the article. The factors affecting the reliability of tests were revealed during the study. The examples of their use in analyzing the results of passing tests by students were given in the article.

Originality. The methodology for assessing the quality of test materials in the system of distance learning MOODLE, based on the approaches of the modern theory of pedagogical measurements, including enhanced statistical theory (Generalizability Theory) was researched and approbated.

Practical value. The obtained results of research can be used in educational institutions for the preliminary assessment of quality tasks for test control of knowledge and skills of university students in Ukraine.

Key words: automation, economic specialties, computerization, distance learning environment, MOODLE, tests.

Гіренко Ю.О. МОДЕРНІЗАЦІЯ ТЕХНІЧНОГО РОЗВИТКУ ХМЕЛЯРСЬКОГО ПІДКОМПЛЕКСУ В УКРАЇНІ

Мета: Метою статті є узагальнення досвіду з модернізації хмелярської техніки господарств попередніх років, акцентуючи при цьому увагу на необхідності відновлення сучасного виробничого потенціалу існуючої матеріально-технічної бази вітчизняного хмелярського комплексу за рахунок ефективних технічних змін.

Методика дослідження. Теоретичними та методологічними засадами даної статті є висвітлення окремих питань техніко-технологічного розвитку вітчизняного хмелярства з врахуванням розробок, пропозицій окремих вчених. Під час цього дослідження використовувався монографічний, історично-аналітичний та абстрактно-логічний методи для оцінки сучасного техніко-технологічного стану галузі хмелярства, виявлення основних причин занепаду галузі, визначення основних напрямів виходу з кризи. На основі загальних спостережень, певних тенденцій і змін зроблено необхідні висновки щодо перспектив розвитку вітчизняного хмелярського комплексу, його технічної і технологічної модернізації.

Результати дослідження. Виявлено, що хмелярський комплекс є дуже капітало-трудомістким виробництвом, де близько 50 % від всієї кількості необхідних ресурсів витрачається на збір врожаю. Тут велике значення має надання належної уваги ефективній організації виробництва і праці з метою забезпечення належної продуктивності праці і окупності затрат.

Визначено, що важливою складовою успішного розвитку хмелярства є якість товарного продукту. Встановлено, що одним із головних факторів, що впливає на цей показник товарного хмелю є належна організація процесу його сушіння. В гарно висушеному хмелю рівень вологи має бути не вищим за 9–10%. В іншому випадку відбувається знецінення виробленого товару.

Акцентовано увагу на необхідності пошуку нових шляхів модернізації сучасного вітчизняного хмелярського підкомплексу.

Наукова новизна результатів дослідження. Встановлено об'єктивну необхідність здійснення технічної і технологічної модернізації виробничого процесу. Запропоновано активно використовувати в сучасній практиці наукові надбання попередніх років і продовжувати більш детально досліджувати та вивчати досвід з метою забезпечення конкурентоспроможного розвитку галузі хмелярства.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження направлені на відродження в досліджуваному регіоні хмелярства як високоприбуткової галузі. Практичне значення результатів дослідження полягає у плануванні сучасного техніко-технологічного розвитку вітчизняних хмелярських підприємств з врахуванням наукових та виробничих досягнень передових господарств. Вважаємо, що така практика буде однозначно корисною, особливо зважаючи на теперішній занепад хмелярства, однією з основних ознак якої є значна технічна відсталість підприємств, а це в свою чергу не дає їм можливості виробляти конкурентоздатну продукцію.

Ключові слова: галузь хмелярства, хмелярські підприємства, історичний досвід розвитку, науково-технічний прогрес.

Гіренко Ю.А. МОДЕРНИЗАЦИЯ ТЕХНИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ ХМЕЛЕВОДЧЕСКОГО ПОДКОМПЛЕКСА В УКРАИНЕ

Цель. Целью статьи является обобщение опыта по модернизации хмелеводческой техники хозяйств предыдущих лет, акцентируя при этом внимание на необходимости восстановления современного производственного потенциала существующей материально-технической базы отечественного хмелеводческого комплекса за счет эффективных технических изменений.

Методика исследования. Теоретическими и методологическими принципами данной статьи является освещение отдельных вопросов технико-технологического развития отечественного хмелеводства с учетом разработок, предложенных отдельных ученых. Во время этого исследования использовались монографический, исторически-аналитический и абстрактно-логический методы для оценки современного технико-технологического состояния отрасли хмелеводства, выявления основных причин упадка отрасли, определения основных направлений выхода из кризиса. На основе общих наблюдений, определенных тенденций и изменений сделаны необходимые выводы относительно перспектив развития отечественного хмелеводческого комплекса, его технической и технологической модернизации.

Результаты исследования. Выявлено, что хмелеводческий комплекс является весьма капиталоемким производством, где около 50% от всего количества необходимых ресурсов тратится на сбор урожая. Здесь большое значение имеет предоставление должного внимания к эффективной организации производства и труда с целью обеспечения надлежащей производительности труда и окупаемости затрат.

Определено, что важной составляющей успешного развития хмелеводческого производства является качество товарного продукта. Установлено, что одним из главных факторов, влияющих на этот показатель товарного хмеля является надлежащая организация процесса его сушки. В хорошо высушенном хмеле уровень влаги должен быть не выше 9-10%. В противном случае происходит обесценивание производимого товара.

Акцентируется внимание на необходимости поиска новых путей модернизации современного отечественного хмелеводческого подкомплекса.

Научная новизна результатов исследования. Установлено объективную необходимость осуществления технической и технологической модернизации производственного процесса. Предложено активно использовать в современной практике научные достижения предыдущих лет и продолжать более детально исследовать и изучать опыт, с целью обеспечения конкурентоспособного развития отрасли хмелеводства.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследования направлены на возрождение в исследуемом регионе хмелеводства как высокодоходной отрасли. Практическое значение результатов исследования заключается в планировании современного технико-технологического развития отечественных хмелеводческих предприятий с учетом научных и производственных достижений передовых хозяйств. Считаем, что такая практика будет однозначно полезной, особенно учитывая нынешний

упадок хмелеводства, одним из основных признаков которой является значительная техническая отсталость предприятий, а это в свою очередь не дает им возможности производить конкурентоспособную продукцию.

Ключевые слова: отрасль хмелеводства, хмелеводческие предприятия, исторический опыт развития, научно-технический прогресс.

Girenko Yu.O. MODERNIZATION OF TECHNOLOGICAL DEVELOPMENT OF HOP GROWING SUBCOMPLEX IN UKRAINE

Purpose. The aim of the article is to generalize the experience on modernization hop growing technology of enterprises in previous years, while focusing attention on the need to restore the modern production potential of existing material and technical base of domestic hop growing complex through effective technical changes.

Methodology of research. Theoretical and methodological foundations of this article is to highlight some issues of the technical and technological development of the domestic hop growing with taking into account the developments, offers of some scientists.

Monographic, historical and analytical, abstract and logical methods were used during this study to evaluate the current technical and technological state of the hop growing industry, identifying the main causes of the decline of the industry, identifying key trends of emerging from the crisis. Necessary conclusions regarding the prospects of the development of domestic hop growing complex, its technical and technological modernization are made on the basis of general observations, certain trends and changes.

Findings. It was revealed that hop growing complex is very capital and labor intensive manufacturing, where about 50% of the total required resources spent on the harvesting. Giving consideration to the effective organization of production and work to ensure adequate labor productivity and payback costs has great importance there.

It was determined that an important component of successful development of hop growing is a quality of commercial product. It was established that one of the main factors influencing this rate of commodity hops is a proper organization of its drying process. The level of moisture should not be higher than 9–10% in well dried hops. In another case occurs the depreciation of manufactured goods.

The attention is focused to necessity of searching new ways for modernization of modern domestic hop growing subcomplex.

Originality. The objective need for technical and technological modernization of the production process has been established. It has been proposed to use actively scientific achievements of previous years in modern scientific practice and continue to explore it in more detail and learn experience to ensure competitive development of hop growing industry.

Practical value. The obtained results of research are aimed at revival hop growing in the investigated region as a highly profitable industry. The practical significance of the research results consists in the planning of modern technical and technological development of domestic hop growing enterprises taking into account scientific and industrial achievements of advanced economies. We consider that such practices will be definitely helpful, especially given the current decline of hop growing. Substantial technical backwardness of enterprises is one of the main features of hop growing, which in turn does not give them the opportunity to produce competitive products.

Key words: hop growing industry, hop growing enterprises, historical experience of development, scientific and technical progress.

Крицун К.І. МУЛЬТИФРАКТАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ФОНДОВИХ ІНДЕКСІВ ЄВРОПИ: DAX ТА FTSE

Мета. Перевірити фондові індекси на фрактальні властивості за допомогою індексу Херста та наявність довгострокової пам'яті у часових рядах. Дослідити мультифрактальні властивості часових рядів, здійснити розрахунки мультифрактального спектру сингулярності за допомогою методу детрендових флуктуацій та визначення характеру ряду: моно- чи мультифрактал.

Методика дослідження. В процесі дослідження використано такі методи: метод аналізу та синтезу – при формуванні визначення поняття фінансовий індикатор для фінансового ринку та інтерпретації отриманих результатів; метод експерименту у вигляді розрахунку індексу Херста використаний для перевірки гіпотези про фрактальні властивості часових рядів фінансових ринків, а також для розрахунків мультифрактального спектру сингулярності і для виявлення моно- чи мультифрактальних властивостей у часових рядах; метод порівняння – для виявлення в часовому ряді довгострокової пам'яті чи наявності броунівського руху.

Результати дослідження. В процесі дослідження виявлено, що фрактальний аналіз є перспективним інструментом дослідження фінансових часових рядів на наявність довгострокової пам'яті чи броунівського руху за допомогою розрахунку індексу Херста, а також при наявності фрактальних властивостей, виявлення моно- чи мультифрактальних характеристик і мультифрактального спектру сингулярності часових рядів.

Встановлено, що індекс DAX на проміжку з 2014 по 2016 роки характеризується наявністю фрактальної структури, тобто часовий ряд є персистентним і буде зберігати тенденцію динаміки. Визначено, що індекс Херста фондового індексу FTSE близький до значення 0,5, тому спостереження випадкові і некорельовані, а теперішні значення часового ряду не впливають на майбутні і часовий ряд проявляє властивості броунівського руху.

Наукова новизна результатів дослідження. Отримано нові результати в галузі дослідження динаміки фондових ринків за допомогою мультифрактального аналізу та розрахунку індексу Херста.

Практична значущість результатів дослідження. За допомогою результатів дослідження можна здійснювати аналіз й інших фінансових індикаторів та індексів, а також виявляти фрактальні чи броунівські характеристики ряду з метою прогнозування майбутніх значень та кризових явищ.

Ключові слова: фінансові індикатори, динаміка фондових індексів Європи, мультифрактальний аналіз, фондовий ринок, фондові індекси, індекс Херста.

Крицун К.И. МУЛЬТИФРАКТАЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ДИНАМИКИ ФОНДОВЫХ ИНДЕКСОВ ЕВРОПЫ: DAX TA FTSE

Цель. Проверить фондовые индексы на фрактальные свойства с помощью индекса Херста и наличие долговременной памяти во временных рядах. Исследовать мультифрактальные свойства временных рядов, осуществить расчеты мультифрактального спектра сингулярности с помощью метода детрендових флуктуаций и определения характера ряда: моно- или мультифрактал.

Методика исследования. Метод анализа и синтеза использован при формировании определения понятия финансовый индикатор для рынка и интерпретации полученных результатов.

Метод эксперимента использован в виде расчета индекса Херста для проверки гипотезы о фрактальных свойствах временных рядов финансовых рынков, а также для расчетов мультифрактального спектра сингулярности для выявления моно- или мультифрактальных свойств во временных рядах.

Метод сравнения использован для выявления во временном ряде долговременной памяти или наличия броуновского движения.

Результаты исследования. В процессе исследования выявлено, что фрактальный анализ является перспективным инструментом исследования финансовых временных рядов на наличие долговременной памяти или броуновского движения с помощью расчета индекса Херста. А также при наличии фрактальных свойств, выявлении моно- или мультифрактальных характеристик, а также мультифрактального спектра сингулярности временных рядов.

Установлено, что индекс DAX на промежутке с 2014 по 2016 годы характеризуется наличием фрактальной структуры, то есть временной ряд является персистентным и будет сохранять тенденцию динамики. Определено, что индекс Херста фондового индекса FTSE близок к значению 0,5, поэтому наблюдения скорее случайные и некоррелированные, а нынешние значения временного ряда не влияют на будущее и временной ряд проявляет свойства броуновского движения.

Научная новизна результатов исследования. Получено новейшие результаты в области исследования динамики фондовых рынков с помощью мультифрактального анализа.

Практическая значимость результатов исследования. С помощью результатов исследования можно осуществлять анализ других финансовых индикаторов и индексов, а также выявить фрактальные или броуновские характеристики ряда с целью прогнозирования будущих значений и кризисных явлений.

Ключевые слова: финансовые индикаторы, динамика фондовых индексов Европы, мультифрактальный анализ, фондовый рынок, фондовые индексы, индекс Херста.

Krytsun K.I. MULTIFRACTAL ANALYSIS OF THE DYNAMICS OF EUROPEAN STOCK INDEXES: DAX AND FTSE

Purpose. Check stock indices on fractal properties using Hurst index to check the presence of long memory in time series. Explore the multifractal properties of time series, making calculations multifractal singularity spectrum using the method detrended fluctuations and determine the nature of series: mono- or multifractals.

Methodology of research. The method of analysis and synthesis was used for formulation definition of financial indicators for the financial market and interpretation of the results.

Experimental method was used in the form of calculating Hurst index to test the hypothesis fractal properties of time series of financial markets and for calculation multifractal singularity spectrum to identify mono- or multifractal properties in time series.

The method of comparison was used to detect in time series a number of long-term memory or the presence of Brownian motion.

Findings. The study shows that fractal analysis is a promising tool for the study of financial time series for the long-term memory or Brownian motion using Hurst index calculation. As well as the presence of fractal properties, identification mono- or multifractal characteristics and multifractal singularity spectrum time series.

DAX Index in the range of 2014 to 2016 is characterized by a fractal structure, time series is persistent and will maintain the trend dynamics. However, Hurst index FTSE stock index close to the value of 0.5 that mean a time series has random and uncorrelated observations, and the present value of a time series does not affect the future and shows the time series properties of Brownian motion.

Originality. The study obtains new results in the sphere of stock indexes discovering using multifractal analysis and Hurst index calculation.

Practical value. They are can be used for analysis and investigation other financial indicators, also to identify fractal or Brownian characteristics and to predict future values and the crisis.

Key words: financial indicators, the dynamics of the EU stock indexes, multifractal analysis, stock market, stock index, the index of Herst.

Шаповал В.М., Герасименко Т.В. УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ ГІРНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА

Мета. Метою статті є розробка методів управління соціально-економічним розвитком гірничодобувного підприємства, здатного забезпечити його стійке функціонування і розвиток у короткостроковому і довгостроковому періодах.

Методика дослідження. Теоретичною і методологічною основою дослідження є наукові розробки вітчизняних і закордонних вчених, пов'язані з питаннями управління соціально-економічним розвитком підприємства, законодавчі і нормативні акти України в даній сфері, матеріали спеціалізованих наукових конференцій і симпозіумів. В процесі дослідження використовувалися такі методи: логічного та порівняльного

аналізу – при обґрунтуванні критеріїв соціальної та економічної ефективності функціонування та розвитку гірничодобувного підприємства; системного аналізу – при визначенні сутності управління соціально-економічним розвитком підприємства; статистичний та метод економічного аналізу – при встановленні необхідності забезпечення збалансованості інтересів основних суб'єктів підприємства (власників і персоналу).

Результати дослідження. Розроблено критерії соціальної та економічної ефективності функціонування та розвитку гірничодобувного підприємства, особливістю яких є використання як основи показників динаміки і структури доданої вартості.

Визначено, що управління соціально-економічним розвитком гірничодобувного підприємства може розглядатися як цілеспрямований процес формування і розподілу доданої вартості для задоволення інтересів основних суб'єктів підприємства і досягнення заданих темпів розвитку. Встановлено об'єктивну необхідність забезпечення збалансованості інтересів основних суб'єктів підприємства (власників і персоналу), при якій досягається умовна рівновага не тільки в задоволенні інтересів, але і узгодженість у цілях, діях і розподілі результатів цих дій.

Наукова новизна результатів дослідження полягає у розкритті та науковому обґрунтуванні сутності соціально-економічного розвитку гірничодобувного підприємства, яка полягає в задоволенні інтересів його суб'єктів в короткостроковому і довгостроковому періодах в умовах мінливого зовнішнього і внутрішнього середовища.

Практична значущість результатів дослідження. Застосування механізму при розробці програм розвитку гірничодобувного підприємства сприяє підвищенню ефективності і стійкості його соціально-економічного розвитку на основі балансу соціальних та економічних інтересів суб'єктів підприємства, а також оптимізації управлінських рішень і більш ефективного використання ресурсів підприємства.

Ключові слова: гірничодобувна галузь, управління, соціально-економічний розвиток, фінансовий результат підприємства.

Шаповал В.М., Герасименко Т.В. УПРАВЛЕНИЕ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИМ РАЗВИТИЕМ ГОРНОГО ПРЕДПРИЯТИЯ

Цель. Целью статьи является разработка методов управления социально-экономическим развитием горнодобывающего предприятия, способного обеспечить его устойчивое функционирование и развитие в краткосрочном и долгосрочном периодах.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой исследования являются научные разработки отечественных и зарубежных ученых, связанные с вопросами управления социально-экономическим развитием предприятия, законодательные и нормативные акты Украины в данной сфере, материалы специализированных научных конференций и симпозиумов. В процессе исследования использовались следующие методы: логического и сравнительного анализа – при обосновании критериев социальной и экономической эффективности функционирования и развития горнодобывающего предприятия; системного анализа – при определении сущности управления социально-экономическим развитием предприятия; статистический и метод экономического анализа – при установлении необходимости обеспечения сбалансированности интересов основных субъектов предприятия (владельцев и персонала).

Результаты исследования. Разработаны критерии социальной и экономической эффективности функционирования и развития горнодобывающего предприятия, особенностью которых является использование в качестве основы показателей динамики и структуры добавленной стоимости.

Определено, что управление социально-экономическим развитием горнодобывающего предприятия может рассматриваться как целенаправленный процесс формирования и распределения добавленной стоимости для удовлетворения интересов основных субъектов предприятия и достижения заданных темпов развития. Установлено объективную необходимость обеспечения сбалансированности интересов основных субъектов предприятия (владельцев и персонала), при которой достигается условное равновесие не только в удовлетворении интересов, но и согласованность в целях, действиях и распределении результатов этих действий.

Научная новизна результатов исследования заключается в раскрытии и научном обосновании сущности социально-экономического развития горнодобывающего предприятия, заключающегося в удовлетворении интересов его субъектов в краткосрочном и долгосрочном периодах в условиях меняющейся внешней и внутренней среды.

Практическая значимость результатов исследования. Применение механизма при разработке программ развития горнодобывающего предприятия способствует повышению эффективности и устойчивости его социально-экономического развития на основе баланса социальных и экономических интересов субъектов предприятия, а также оптимизации управленческих решений и более эффективного использования ресурсов предприятия.

Ключевые слова: горнодобывающая отрасль, управление, социально-экономическое развитие, финансовый результат предприятия.

Shapoval V.M., Herasymenko T.V. MANAGEMENT OF SOCIAL AND ECONOMIC DEVELOPMENT OF MINING ENTERPRISE

Purpose. The aim of the article is to provide management of socio-economic development of the mining enterprise, capable of ensuring its sustainable operation and development in the short and long term.

Methodology of research. Theoretical and methodological basis of the study are researches of domestic and foreign scientists associated with the management of socio-economic development of the enterprise, legislative and regulatory acts of Ukraine in this field, the specialized materials of scientific conferences and symposia. The study used the following methods: logical and comparative analysis – in rationale the criteria of social and economic efficiency of the operation and development of mining enterprises; system analysis – in determining the nature of management of socio-

economic development of the enterprise; statistical and economic analysis method – in determining the need to balance the interests of the major subjects of the enterprise (owners and staff).

Findings. The criteria of social and economic efficiency of functioning and development of the mining enterprise, the feature of which is using the indicators of the dynamics and structure of added value are worked out.

It was determined that the management of socio-economic development of the mining enterprise can be considered as a purposeful process of formation and distribution of added value to satisfy the interests of the major subjects of the enterprise and achieve the project rate of development. Established an objective need to balance the interests of the major subjects of the enterprise (owners and staff), which achieves a balance conditional not only to meet the interests, but also for the purpose of consistency, the actions and the distribution of the results of these actions. The objective need of balancing the interests of the major subjects of the enterprise (owners and staff), which achieves a balance conditional not only to satisfy the interests of consistency and in goals, the actions and the distribution of the results of these actions is established.

Originality. Scientific originality of the results of the study is to uncover and scientific substantiation of the essence of the socio-economic development of the mining company, is to satisfy the interests of the enterprise entities in the short and long term in the changing internal and external environment.

Practical value. The using of the mechanism in the development of the mining enterprise development programs contributes to the efficiency and sustainability of its social and economic development based on a balance of social and economic interests of the enterprise entities, as well as the optimization of management decisions and more effective using of resources of the enterprise.

Key words: mining industry, management, socio-economic development, the financial results of the enterprise.

Захарченко В.І., Захарченко Н.В. ДОСЛІДЖЕННЯ НАПРЯМІВ КОНЦЕНТРАЦІЇ РЕСУРСІВ У ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНИХ КОМПЛЕКСАХ

Мета. Метою статті є вирішення завдання забезпечення заданої швидкості розвитку підприємств країни на шляху створення умов для розширення можливостей приватних компаній і диференційованого регулювання їх діяльності.

Методика дослідження. В основу дослідження покладено системно-аналітичний підхід до вивчення економічних явищ та процесів, відповідно до якого виконано теоретичне узагальнення наукових концепцій, розробок вітчизняних і зарубіжних вчених, присвячених дослідженню напрямів концентрації ресурсів у високотехнологічних комплексах.

Для вирішення завдань використовувались такі методи: метод комплексного системного аналізу економічних явищ – для повної та адекватної оцінки досліджуваних явищ (при формуванні понятійного апарату дослідження); метод асоціацій та аналогій (для групування підприємств за кількістю найманого персоналу); методи статистичного аналізу (для аналізу територіального комплексу фірм); графічний (у процесі побудови моделі територіального комплексу підприємств, визначення напрямків концентрації ресурсів та послідовності етапів об'єднання двох рівнозначних високотехнологічних комплексів); прогностичний метод – для підготовки висновків щодо можливості застосування зарубіжного досвіду США та пропозицій вітчизняних фахівців щодо вдосконалення географічного розподілу підприємств по території України).

Результати дослідження. Виявлено, що економічне зростання не є абстрактною категорією – воно означає реальне збільшення виробництва товарів і послуг конкретними фірмами і споживання цієї продукції населенням. З'ясовано, що найбільш продуктивним є підхід, що розкриває механізми формування доданої вартості як на мікрорівні – на рівні окремої фірми, так і на макрорівні, коли розглядається комплекс фірм, який власне і формує валовий внутрішній продукт країни. Встановлено, що наявність значних накопичених фінансових ресурсів як у бізнесі, так і у фінансовій системі держави дає змогу реалізовувати масштабні проекти в різних регіонах країни. Передбачено, що цілеспрямована концентрація коштів у тих регіонах України, в яких збереглися і розвиваються прикладні наукові дослідження, створить умови для якнайшвидшого зростання корпорацій – технологічних лідерів.

Наукова новизна результатів дослідження. Обґрунтовано необхідність подальшого розвитку теоретичних і методичних положень щодо пошуку нових підходів, які розкривають можливості високотехнологічного розвитку підприємства.

Практична значущість результатів дослідження. Запропонована стратегія розвитку, підтримувана всіма формами і методами державного регулювання та сприяння, дасть потужний ривок економіці країни і значно поліпшить рівень добробуту людей.

Ключові слова: економічний ріст, ефективність підприємств, розмір підприємства, концентрація ресурсів, периферія, стратегія.

Захарченко В.И., Захарченко Н.В. ИССЛЕДОВАНИЕ НАПРАВЛЕНИЙ КОНЦЕНТРАЦИИ РЕСУРСОВ В ВИСОКОТЕХНОЛОГИЧЕСКИХ КОМПЛЕКСАХ

Цель. Целью статьи является решение задачи обеспечения заданной скорости развития предприятий страны на пути создания условий для расширения возможностей частных компаний и дифференцированного регулирования их деятельности.

Методика исследования. В основу исследования положен системно-аналитический подход к изучению экономических явлений и процессов, в соответствии с которым выполнено теоретическое обобщение научных концепций, разработок отечественных и зарубежных ученых, посвященных исследованию направлений концентрации ресурсов в високотехнологических комплексах.

Для решения задач использовались следующие методы: метод комплексного системного анализа экономических явлений – для полной и адекватной оценки исследуемых явлений (при формировании понятийного аппарата исследования); метод ассоциаций и аналогий (для группировки предприятий по количеству наемного персонала); методы статистического анализа (для анализа территориального комплекса фирм) графический (в процессе построения модели территориального комплекса предприятий, определение направлений концентрации ресурсов и последовательности этапов объединения двух равнозначных высокотехнологических комплексов) прогностический метод – для подготовки выводов относительно возможности применения зарубежного опыта США и предложений отечественных специалистов по совершенствованию географического распределения предприятий по территории Украины).

Результаты исследования. Выявлено, что экономический рост не является абстрактной категорией – он означает реальное увеличение производства товаров и услуг конкретными фирмами и потребления этой продукции населением. Установлено, что наиболее продуктивным представляется подход, раскрывающий механизмы формирования добавленной стоимости как на микроуровне – на уровне отдельной фирмы, так и на макроуровне, когда рассматривается комплекс фирм, который собственно и формирует валовой внутренний продукт страны. Установлено, что наличие значительных накопленных финансовых ресурсов, как в бизнесе, так и в финансовой системе государства позволяет реализовывать масштабные проекты в различных регионах страны. Предполагается, что целенаправленная концентрация средств в тех регионах Украины, в которых сохранились и развиваются прикладные научные исследования, создаст условия для скорейшего роста корпораций – технологических лидеров.

Научная новизна результатов исследования. Обоснована необходимость дальнейшего развития теоретических и методических положений по поиску новых подходов, раскрывающих возможности высокотехнологического развития предприятия.

Практическая значимость результатов исследования. Предложена стратегия развития, поддерживаемая всеми формами и методами государственного регулирования и содействия, которая даст мощный рывок экономике страны и значительно улучшит уровень благосостояния людей.

Ключевые слова: экономический рост, эффективность предприятий, размер предприятия, концентрация ресурсов, периферия, стратегия.

Zakharchenko V.I., Zakharchenko N.V. RESEARCH OF DIRECTIONS FOR CONCENTRATION OF RESOURCES IN HI-TECH COMPLEXES

Purpose. The aim of the article is a decision of task of providing of the set speed of development of enterprises of country on the way of conditioning for expansion of possibilities of private companies and differentiated adjusting of their activity.

Methodology of research. In basis of research the system-analytical going is fixed near the study of the economic phenomena and processes, in accordance with that theoretical generalization of scientific conceptions, developments of home and foreign scientists, directions of concentration of resources sanctified to research is executed in hi-tech complexes.

For the decision of tasks such methods were used: method of complex analysis of the systems of the economic phenomena - for the complete and adequate estimation of the investigated phenomena (at forming of concept vehicle of research); method of associations and analogies (for the groupment of enterprises after the amount of the hired personnel); methods of statistical analysis (for the analysis of territorial complex of firms); graphic (in the process of construction of model of territorial complex of enterprises, determination of directions of concentration of resources and sequence of the stages association of two equivalent hi-tech complexes); forecast method - for preparation of conclusions in relation to possibility of application of foreign experience of the USA and suggestions of home specialists in relation to perfection of geographical distribution of enterprises for territories of Ukraine).

Findings. It was revealed that the economy growing is not an abstract category is means the real increase of producing goods and services certain firms and consumption of this products to the populations. It was found that most productive approach, that exposes the mechanisms of forming of valueadded both on a microlevel - at the level of separate firm and on a macrolevel, when the complex of firms, that forms the gross domestic product of country actually and, is examined.

It has been established that the presence of a significant accumulation of financial resources, both in business and in the financial system of the state allows to realize a scale project of in the different regions of country. It is assumed that the concentration of money in those regions of Ukraine, the applied scientific researches were saved in that and develop, will create terms for the most rapid increase of corporations - technological leaders.

Originality. It has been established the necessity of further development of theoretical and methodical positions in relation to the search of new approaches that expose possibilities of hi-tech development of enterprise.

Practical value. An offer strategy of development, supported by all forms and methods of government control and assistance, will give a powerful jerk to the economy of country and considerably will improve the level of welfare of people.

Key words: economy growing, efficiency of enterprises, size of enterprise, concentration of resources, periphery, strategy.

Балахонова О.В. ПОБУДОВА ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Мета. Розробити теоретичне обґрунтування побудови сучасної організаційної структури підприємства, яка відповідає зовнішнім ситуаційним чинникам та внутрішній злагодженості організаційних механізмів.

Методика дослідження. В основу дослідження покладено системно-аналітичний підхід до вивчення організаційної структури підприємства, відповідно до якого виконано теоретичне узагальнення наукових

концепцій, розробок вітчизняних і зарубіжних вчених, присвячених дослідженню побудови структури організації. В процесі дослідження використовувались такі методи: метод комплексного системного аналізу економічних явищ – для повної та адекватної оцінки досліджуваних явищ (при формуванні понятійного апарату дослідження); метод асоціацій та аналогій (для формування збільшеної структури підприємства); прогностичний метод – для підготовки висновків щодо можливості застосування зарубіжного досвіду та пропозицій вітчизняних фахівців щодо вдосконалення процесу побудови організаційної структури промислового підприємства).

Результати дослідження. Обґрунтовано, що організаційна структура підприємства в кожному конкретному випадку повинна мати своє оригінальне наповнення, яке визначить і величину кожного її блоку, і його взаємовідносини з іншими блоками, і розподіл владних повноважень, і інші параметри організаційного дизайну. Визначено, що для створення конкретної конфігурації організаційної структури потрібно особливим чином згрупувати відзначені елементи структури із зовнішніми ситуаційними чинниками (галузевою належністю підприємства, поточною стадією її життєвого циклу і т. д.) і врахувати побажання замовника щодо значень окремих параметрів дизайну.

Наукова новизна результатів дослідження. Розроблено технологічний інструментарій розвитку організаційного структурування підприємства, який, на відміну від існуючих, втілює координаційний механізм та сприяє досягненню оптимальної чисельності персоналу.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати можуть бути використані для розробки вдосконаленої організаційної структури підприємства, яке спрямовує процес стандартизації рішень в русло вдосконалення управління персоналом. Це дозволило обґрунтувати технологічний інструментарій розвитку організаційного структурування підприємства, в результаті чого можна досягти підвищення продуктивності співробітників компанії.

Ключові слова: організаційна структура, проектування, механізм, результат, стратегія, контроль.

Балахонова О.В. ПОСТРОЕНИЕ ОРГАНИЗАЦИОННОЙ СТРУКТУРЫ ПРОМЫШЛЕННОГО ПРЕДПРИЯТИЯ

Цель. Разработать теоретическое обоснование построения современной организационной структуры предприятия, которая соответствует внешним ситуационным факторам и внутренней слаженности организационных механизмов.

Методика исследования. В основу исследования положен системно-аналитический подход к изучению организационной структуры предприятия, в соответствии с которым выполнено теоретическое обобщение научных концепций, разработок отечественных и зарубежных ученых, посвященных исследованию построения структуры организации. В процессе исследования использовались такие методы: метод комплексного системного анализа экономических явлений – для полной и адекватной оценки исследуемых явлений (при формировании понятийного аппарата исследования); метод ассоциаций и аналогий (для формирования увеличенной структуры предприятия); прогностический метод – для подготовки выводов относительно возможности применения зарубежного опыта и предложенный отечественных специалистов относительно совершенствования процесса построения организационной структуры промышленного предприятия).

Результаты исследования. Обосновано, что организационная структура предприятия в каждом конкретном случае должна иметь свое оригинальное наполнение, которое определит и величину каждого ее блока, и его взаимоотношения с другими блоками, и распределение властных полномочий, и другие параметры организационного дизайна. Определено, что для создания конкретной конфигурации организационной структуры нужно особенным образом сгруппировать отмеченные элементы структуры с внешними ситуационными факторами (отраслевой принадлежностью предприятия, текущей стадией его жизненного цикла и т. д.) и учесть пожелание заказчика относительно значений отдельных параметров дизайна.

Научная новизна результатов исследования. Разработан технологический инструментальный развития организационной структуризации предприятия, которое, в отличие от существующих, воплощает координационный механизм и способствует достижению оптимальной численности персонала.

Практическая значимость результатов исследования. Представлено теоретическое обоснование разработки усовершенствованной организационной структуры предприятия, которое направляет процесс стандартизации решений в русло совершенствования управления персоналом. Это позволило обосновать технологический инструментальный развития организационного структурирования предприятия, в результате чего можно достичь повышения производительности сотрудников компании.

Ключевые слова: организационная структура, проектирование, механизм, результат, стратегия, контроль.

Balahonova O.V. CONSTRUCTION OF ORGANIZATIONAL STRUCTURE OF INDUSTRIAL ENTERPRISE

Purpose. To work out the theoretical ground of construction of enterprise modern organizational structure, that answers external situational factors and internal harmony of organizational mechanisms.

Methodology of research. In basis of research the system-analytical going is fixed near the study of organizational structure of enterprise, in accordance with that theoretical generalization of scientific conceptions, developments of the home and foreign scientists sanctified to research construction of organization structure is executed. In the process of research such methods were used: method of complex analysis the systems of the economic phenomena – for the complete and adequate estimation of the investigated phenomena (at forming of concept vehicle of research); method of associations and analogies (for forming of megascopic structure of enterprise); forecast method - for preparation of conclusions in relation to possibility of application foreign experience and suggestions of home specialists in relation to perfection process construction of organizational structure of industrial enterprise).

Findings. Is substantiated that the organizational structure of enterprise in every certain case must have the original filling that will define the size of every it's block, and it's mutual relations with other blocks, and distribution of imperious plenary powers, and other parameters of organizational design. Is defined that creation of certain configuration

of organizational structure it is needed by the special character to group the marked elements of structure with external situational factors (branch belonging of enterprise, by the current stage it's life cycle and etc.) and take into account the wish of customer in relation to the values of separate parameters of design.

Originality. Development the technological tool of organizational structuring of enterprise that, unlike existing incarnates a coordinating mechanism and assists the contribute to the optimum headcount

Practical value. The got results can be used for development improved organizational structure of enterprise that directs the process of standardization of decisions in the river-bed of perfection personnel management. It allowed to ground the technological tool of development organizational structuring of enterprise, as a result of what it is possible to attain the increase the company productivity of employees.

Key words: the organizational structure, the design, the mechanism, the result of the strategy, control.

Юшкевич О.О. ГАЛЬМІВНИЙ ВПЛИВ РАДІАЦІЙНОГО ЗАБРУДНЕННЯ НА РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ: 30 РОКІВ ПІСЛЯ АВАРІЇ НА ЧАЕС

Мета. Системне представлення результатів гальмівного впливу радіаційного забруднення на розвиток сільськогосподарських підприємств.

Методика дослідження. В процесі дослідження враховано нормативні положення чинного законодавства, що регулюють проблеми господарської діяльності та соціального захисту населення від наслідків аварії на ЧАЕС. Використано такі основні методи дослідження: системного аналізу, ранжування, порівнянь (для обґрунтування особливостей гальмівного впливу радіаційного забруднення на розвиток сільськогосподарських підприємств та визначення його соціально-економічних наслідків).

Результати дослідження. Розкрито особливості гальмівного екологічного впливу радіаційного забруднення на розвиток сільськогосподарських підприємств та визначено його соціально-економічні наслідки. На основі ранжування встановлено рейтинги сільськогосподарських підприємств найбільш радіоактивно забруднених областей (Волинської, Житомирської, Київської, Рівненської, Чернігівської) в загальноукраїнському виробництві основних видів продукції рослинництва. Проаналізовано результати допустимих рівнів радіонуклідного забруднення продуктів харчування та продовольчої сировини на вміст радіонуклідів цезію-137 та стронцію-90. Критично оцінено запропонований розподіл населених пунктів зон радіаційного забруднення експертною групою Національної комісії з радіаційного захисту населення України.

Наукова новизна результатів дослідження. Визначено якісно нові підходи до забезпечення розвитку сільськогосподарських підприємств зони радіаційного забруднення з урахуванням вимог радіаційної безпеки, що передбачають досягнення локальних цілей на таких рівнях: виробничий; соціальний та екологічний.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження слугують основою для забезпечення безпечного проживання населення в зоні радіаційного забруднення та виробництва екологічно чистої продукції сільськогосподарськими підприємствами

Ключові слова: сільськогосподарське підприємство, радіаційне забруднення, розвиток.

Юшкевич А.А. ТОРМОЗЯЩЕЕ ВЛИЯНИЕ РАДИАЦИОННОГО ЗАГРЯЗНЕНИЯ НА РАЗВИТИЕ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ: 30 ЛЕТ ПОСЛЕ АВАРИИ НА ЧАЭС

Цель. Системное представление результатов тормозящего влияния радиационного загрязнения на развитие сельскохозяйственных предприятий

Методика исследования. В процессе исследования учтены нормативные положения действующего законодательства, регулирующего проблемы хозяйственной деятельности и социальной защиты населения от последствий аварии на ЧАЭС. Используются следующие основные методы исследования: системного анализа, ранжирования, сравнений (для обоснования особенностей тормозящего влияния радиационного загрязнения на развитие сельскохозяйственных предприятий и определения его социально-экономических последствий).

Результаты исследования. Раскрыты особенности тормозящего экологического воздействия радиационного загрязнения на развитие сельскохозяйственных предприятий и определены его социально-экономические последствия. На основе ранжирования установлены рейтинги сельскохозяйственных предприятий наиболее радиоактивно загрязненных областей (Волинской, Житомирской, Киевской, Ровенской, Черниговской) во всеукраинском производстве основных видов продукции растениеводства. Проанализированы результаты допустимых уровней радиоактивного загрязнения продуктов питания и продовольственного сырья на содержание радионуклидов цезия-137 и стронция-90. Критически оценено предлагаемое распределение населенных пунктов зон радиационного загрязнения экспертной группой Национальной комиссии по радиационной защите населения Украины.

Научная новизна результатов исследования. Определены качественно новые подходы к обеспечению развития сельскохозяйственных предприятий зоны радиационного загрязнения с учетом требований радиационной безопасности, предусматривающие достижение локальных целей на следующих уровнях: производственный; социальный и экологический.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследования служат основой для обеспечения безопасного проживания населения в зоне радиационного загрязнения и производства экологически чистой продукции сельскохозяйственными предприятиями.

Ключевые слова: сельскохозяйственное предприятие, радиационное загрязнение, развитие.

Yushkevych O.O. INHIBITORY INFLUENCE OF RADIATION CONTAMINATION ON THE DEVELOPMENT OF AGRICULTURAL ENTERPRISES: 30 YEARS AFTER THE CHERNOBYL ACCIDENT

Purpose. The aim of the article is a systemic presentation of results of inhibitory influence of radioactive

contamination on the development of agricultural enterprises.

Methodology of research. The normative regulations of current legislation that regulate issues of economic and social protection of population from the consequences of the Chernobyl accident are taken into account in the process of research. The following basic methods of investigation were used: system analysis, ranking, comparisons (for substantiation peculiarities of inhibitory influence of radioactive contamination on the development of agricultural enterprises and determination its social and economic consequences).

Findings. The peculiarities of inhibitory influence of radioactive contamination on the development of agricultural enterprises were disclosed and its social and economic consequences were determined. It has been established the ratings of agricultural enterprises the most radioactively contaminated regions (Volyn, Zhytomyr, Kyiv, Rivne, Chernihiv) in the all-Ukrainian production of major crop production on the basis of ranking. The results of acceptable levels of radioactive contamination of foodstuffs and food raw material according to the content of cesium – 137 and strontium – 90 have been analyzed. The proposed distribution of human settlements in zones of radiation contamination was critically reviewed by expert group of National Commission for Radiation Protection in Ukraine.

Originality. Qualitatively new approaches to the provision of the development of agricultural enterprises in the zones of radioactive contamination were proposed with taking into account the requirements of radiation safety, which envisaging achievement of local goals at the following levels: manufacturing, social and environmental.

Practical value. The obtained results of research serve as a basis for providing safe living of the population in the zone of radioactive contamination and production of ecologically pure products by agricultural enterprises.

Key words: agricultural enterprise, radioactive contamination, development.

Пономаренко Т.В. РОЗВИТОК МЕТОДОЛОГІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Мета. Метою статті є обґрунтування ключових методологічних положень оцінювання економічної стійкості підприємства, які ґрунтуються на здобутках сучасних управлінських теорій та враховують латентний характер цієї дефініції.

Методика дослідження. Для отримання результатів використано наступні методи дослідження: теоретичне узагальнення та систематизація (для типологізації існуючих підходів до оцінювання економічної стійкості); індукції і дедукції (для визначення причинно-наслідкових зв'язків формування рівня економічної стійкості).

Результати дослідження. Актуалізовано увагу на низькій інформаційній змістовності традиційно використовуваних інтегральних показників стану стійкості, що унеможливають отримання адекватних результатів. Обґрунтовано доцільність оцінювання економічної стійкості підприємства на підставі динаміки змін сукупності не інтегрованих індикаторів. Встановлено, що пріоритетними параметрами стану стійкості виступають конкурентні та фінансові, спектр останніх запропоновано визначати на основі симбіозу бухгалтерської та фінансової (вартісної) моделі бізнесу. Доведено, що оцінка економічної стійкості має відносний характер, оскільки репрезентує стан підприємства, відповідно до поточних цільових орієнтирів, інтересів стейкхолдерів, факторів середовища, дій конкурентів. Аргументовано, що об'єктивність оцінювання економічної стійкості забезпечується не стільки констатацією її поточного стану, скільки ступенем наближеності до нього; вектором траєкторії руху у динаміці, часом перебування у певному стані (особливо нестійкому).

Наукова новизна результатів дослідження. Запропоновано новий підхід до оцінювання стану підприємства за критерієм стійкості, принципова відмінність якого полягає: 1) у відсутності критичних точок переходу з одного стану в інший; 2) орієнтації на динамічні комбінації параметрів, які створюють передумови для об'єктивних висновків стосовно стану компанії, межі між якими носять умовний характер та апіорі не можуть бути формалізовані одним чисельним значенням; 3) зміщенні аналітичних акцентів з поточного стану до вектору траєкторії руху підприємства.

Практична значущість результатів дослідження. Практичне значення пропонованої логіки оцінки визначається високим рівнем інформаційної цінності її результатів, які унеможливають формальний підхід до якісної інтерпретації стану стійкості; дозволяють визначити вплив часткових моніторингових індикаторів на нього; створюють комплексний базис для прийняття виважених управлінських рішень.

Ключові слова: економічна стійкість, оцінювання стійкості, інтегральний показник, конкурентні параметри, фінансові параметри, шкала стійкості, фінансова модель бізнесу.

Пономаренко Т.В. РАЗВИТИЕ МЕТОДОЛОГИИ ОЦЕНКИ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ УСТОЙЧИВОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Цель. Целью статьи является обоснование ключевых методологических положений оценки экономической устойчивости предприятия на основе современных управленческих теорий с учётом её латентного характера.

Методика исследования. Для получения результатов использованы следующие методы исследования: теоретическое обобщение и систематизация (для типологизации существующих подходов к оценке экономической устойчивости); индукции и дедукции (для определения причинно-следственных связей формирования уровня экономической устойчивости).

Результаты исследования. Актуализировано внимание на низкой информационной содержательности традиционно используемых интегральных показателей состояния устойчивости, которые делают невозможным получение адекватных результатов. Обоснована целесообразность оценки экономической устойчивости предприятия на основании динамики изменений совокупности не интегрированных индикаторов. Установлено, что приоритетными параметрами состояния устойчивости выступают конкурентные и финансовые, спектр последних предложено определять на основе симбиоза бухгалтерской и финансовой (стоимостной) модели

бизнеса. Доказано, что оценка экономической устойчивости имеет относительный характер, поскольку отображает состояние предприятия в соответствии с текущими интересами стейкхолдеров, факторов среды, действий конкурентов. Аргументировано, что объективность оценки экономической устойчивости обеспечивается не столько констатацией ее текущего состояния, сколько степенью близости к нему; вектором траектории движения в динамике, временем пребывания в определенном состоянии (особенно неустойчивом).

Научная новизна результатов исследования. Предложен новый подход к оценке состояния предприятия по критерию устойчивости, принципиальное отличие которого заключается: 1) в отсутствии критических точек перехода из одного состояния в другое; 2) ориентации на динамические комбинации параметров, которые создают предпосылки для объективных выводов о состоянии компании, границы между которыми носят условный характер и априори не могут быть формализованы одним численным значением; 3) смещении аналитических акцентов от текущего состояния к вектору траектории движения предприятия.

Практическая значимость результатов исследования. Практическое значение предлагаемой логики оценки определяется высоким уровнем информационной ценности ее результатов, которые исключают формальный подход к качественной интерпретации состояния устойчивости; позволяют определить влияние частных мониторинговых индикаторов на него; создают комплексный базис для принятия взвешенных управленческих решений.

Ключевые слова: экономическая устойчивость, оценка устойчивости, интегральный показатель, конкурентные параметры, финансовые параметры, шкала устойчивости, финансовая модель бизнеса.

Ponomarenko T.V. DEVELOPMENT OF METHODOLOGY FOR ASSESSMENT OF THE ECONOMIC STABILITY OF THE ENTERPRISE

Purpose. The aim of the article is the substantiation of the key provisions of the methodological assessment of the economic stability of the enterprise on the basis of modern management theories given its latent nature.

Methodology of research. To obtain results, the following research methods were used: the theoretical generalization and systematization (for a typology of current approaches to evaluating economic sustainability); induction and deduction (to determine causal relationships forming the level of economic stability).

Findings. Satirized attention to the low information richness of content traditionally used integrated sustainability indicators state that make it impossible to obtain adequate results. The expediency of an estimation of economic stability of the enterprise on the basis of the dynamics of changes in the amount of non-integrated indicators has been substantiated. It was found that the priority parameters the state of stability are the competitive and financial range of the past proposed to determine, based on the symbiosis of accounting and financial (cost) business model. It is proved that the estimate of economic stability is relative, since the display state of the enterprise in accordance with the current interests of stakeholders, environmental factors, and the actions of competitors. It argued that an objective assessment of economic sustainability is ensured not so much a statement of its current state, as the degree of proximity to it; vector trajectory over time, the residence time in a particular state (especially unstable).

Originality. The scientific novelty of the study suggest a new approach to assessing the state of the enterprise according to the criterion of sustainability, which is a fundamental difference: 1) in the absence of the critical points of transition from one state to another; 2) focus on the dynamic combination of parameters that create the preconditions for the objective conclusions about the state of the company, the boundaries between them are conditional and a priori cannot be formalized by a numerical value; 3) shift of analytical emphasis on the current state of the enterprise to the vector path of movement.

Practical value. The practical importance of the proposed assessment is determined by the logic high level of informational value of its results, which exclude a formal approach to the qualitative interpretation of the stability of the state; allow us to determine the impact of private monitoring indicators at him; create a comprehensive basis to make informed management decisions.

Key words: economic sustainability, evaluation of sustainability integral index, competitive options, financial options, the stability of the scale, the financial business model.

Данько Ю.І. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПІДХОДІВ ДО МОДЕЛЮВАННЯ РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Мета дослідження полягає в теоретико-методичному обґрунтуванні функціонального алгоритму моделювання рівня конкурентоспроможності аграрного підприємства з врахуванням специфіки агропромислового комплексу та відмінностей конкурентної поведінки суб'єктів агропродовольчих ринків.

Методика дослідження. в процесі наукового дослідження використано загальні і спеціальні методи, зокрема: абстрагування, узагальнення, формалізації та абстрактно-логічний метод – при обґрунтуванні необхідності та передумов формування економіко-математичної регресійної моделі для аграрних підприємств; метод економіко-математичного моделювання виробничих процесів та визначення рівня власної конкурентоспроможності, що зумовлено динамічним розвитком агропромислового сектору економіки та глобалізацією агропродовольчих ринків; метод регресійного аналізу, який дозволяє встановити аналітичний вираз стохастичної залежності між досліджуваними ознаками; графічний метод – для графічного узагальнення уніфікованої системи забезпечення конкурентоспроможності аграрного підприємства.

Результати дослідження. В роботі обґрунтовано необхідність та передумови формування економіко-математичної регресійної моделі для аграрних підприємств з метою визначення рівня власної конкурентоспроможності, що зумовлено динамічним розвитком агропромислового сектору економіки та глобалізацією агропродовольчих ринків. Обґрунтовано та графічно узагальнено уніфіковану систему забезпечення конкурентоспроможності аграрного підприємства, яка складається з низки підсистем, між якими

існує взаємозв'язок, а сукупна діяльність забезпечує наявність синергетичного ефекту. Запропоновано три етапи алгоритму моделювання рівня конкурентоспроможності аграрного підприємства. На першому етапі відбувається відбір базової інформації, на другому – попереднє опрацювання вихідних даних, які трансформуються в складові моделі, на третьому – безпосередньо побудова багатофакторної економіко-математичної регресійної моделі.

Наукова новизна результатів дослідження. Наукову новизну результатів дослідження становить теоретико-методологічне обґрунтування побудови алгоритму моделювання рівня конкурентоспроможності аграрного підприємства з врахуванням специфіки агропромислового комплексу.

Практична значущість результатів дослідження. Використання запропонованого підходу дасть змогу суб'єктам господарювання агропромислового комплексу моделювати рівень власної конкурентоспроможності з врахуванням показників систем її забезпечення.

Ключові слова: аграрне підприємство, конкуренція, конкурентоспроможність, система забезпечення, економіко-математичне моделювання.

Данько Ю.И. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКОЕ ОБОСНОВАНИЕ ПОДХОДОВ К МОДЕЛИРОВАНИЮ УРОВНЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ АГРАРНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

Цель исследования состоит в теоретико-методическом обосновании функционального алгоритма моделирования уровня конкурентоспособности аграрного предприятия с учетом специфики агропромышленного комплекса и различий конкурентного поведения субъектов агропродовольственных рынков.

Методика исследования. В процессе научного исследования использованы общие и специальные методы, в частности: абстрагирование, обобщение, формализации и абстрактно-логический метод – при обосновании необходимости и предпосылок формирования экономико-математической регрессионной модели для аграрных предприятий; метод экономико-математического моделирования производственных процессов и определение уровня собственной конкурентоспособности, что обусловлено динамичным развитием агропромышленного сектора экономики и глобализацией агропродовольственных рынков; метод регрессионного анализа, который позволяет установить аналитическое выражение стохастической зависимости между исследуемыми признаками; графический метод – для графического обобщения унифицированной системы обеспечения конкурентоспособности аграрного предприятия.

Результаты исследования. В работе обоснована необходимость и предпосылки формирования экономико-математической регрессионной модели для аграрных предприятий, с целью определения уровня собственной конкурентоспособности, что обусловлено динамичным развитием агропромышленного сектора экономики и глобализацией агропродовольственных рынков. Обосновано и графически обобщено унифицированную систему обеспечения конкурентоспособности аграрного предприятия, которая состоит из ряда подсистем, между которыми существует взаимосвязь, а совместная деятельность обеспечивает наличие синергетического эффекта. Предложены три этапа алгоритма моделирования уровня конкурентоспособности аграрного предприятия. На первом этапе происходит отбор базовой информации, на втором – предварительную обработку исходных данных, которые трансформируются в составляющие модели, на третьем – непосредственно построение многофакторной экономико-математической регрессионной модели.

Научная новизна результатов исследования. Научную новизну результатов исследования составляет теоретико-методологическое обоснование построения алгоритма моделирования уровня конкурентоспособности аграрного предприятия с учетом специфики агропромышленного комплекса.

Практическая значимость результатов исследования. Использование предложенного подхода позволит субъектам хозяйствования агропромышленного комплекса моделировать уровень собственной конкурентоспособности с учетом показателей систем ее обеспечения.

Ключевые слова: аграрное предприятие, конкуренция, конкурентоспособность, система обеспечения, экономико-математическое моделирование.

Danko Yu.I. THEORETICAL AND METHODOLOGICAL APPROACHES TO MODELING OF COMPETITIVENESS OF AGRICULTURAL ENTERPRISES

Purpose. The purpose of this issue is theoretical and methodological justification of the agricultural enterprises competitiveness algorithm modeling function to the specifics and differences of agriculture competitive behavior in agro-food markets.

Methodology of research. In the research, we used general and special methods, including: abstraction, generalization, formalization and abstract-logical method - with justification and necessary prerequisites of economic and mathematical regression model for agricultural enterprises; method of economic-mathematical modeling of production processes and determine the level of competitiveness, due to the dynamic development of the agricultural sector and the globalization of agricultural markets; regression analysis method that allows to establish analytical expression stochastic dependence between the studied traits; graphical method - for graphic generalization unified system of competitive agricultural enterprises.

Findings. This issue grounds the necessity and conditions of formation the economic and mathematical regression model for agricultural enterprises for determining the level of competitiveness that is caused by the dynamic development of the agricultural sector and agro-food market globalization.

In this issue were grounded and graphically summarizes unified ensure the competitiveness of agricultural enterprises, which consists of several subsystems which are a correlation between the overall activity and ensure the availability of a synergistic effect. Also were proffer three phases of the algorithm for agricultural enterprise competitiveness modeling. The first stage is the selection of basic information, the second - a preliminary study of the source data that are transformed into model components, the third – the forming of multi-building economic and mathematical regression model.

Originality. The scientific novelty of the research results is in the theoretical and methodological substantiation of construction of modeling the algorithm for agricultural enterprises competitiveness taking into account the specificity of agriculture.

Practical value. The practical significance of the research is in the using the possibility to construct the model for identifying level of competitiveness, taking into parameters of its system providing.

Key words: agricultural enterprise, competition, competitiveness, system providing, economic modeling.

Маркова Є.Ю. РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ ЗІ ШТУЧНОГО ВІДТВОРЕННЯ І ТОВАРНОГО ВИРОЩУВАННЯ РИБИ В АЗОВО-ЧОРНОМОРЬСЬКОМУ БАСЕЙНІ

Мета. Метою дослідження є обґрунтування теоретичних засад забезпечення розвитку підприємств зі штучного відтворення і товарного вирощування риби та розробка на цій основі рекомендацій методологічного та практичного спрямування для досягнення сталих конкурентних позицій рибних підприємств в Азово-Чорноморському басейні.

Методика дослідження. Включає методи, використання яких зумовлено метою та завданнями. Основою є заходи щодо аналізу зовнішніх факторів, що впливають на конкурентоспроможність галузі, ризиків, а також сценарного підходу до оцінки ефективності стратегічних заходів. Для оцінки ефективності рибництва використано метод порівняння показників рибопродуктивності водою на території Причорноморського регіону; для визначення шляхів розвитку аквакультури застосовано аналіз чинників, які на це впливають; для розробки алгоритму розрахунку ефективності інтегральної еколого-економічної оцінки потенціалу водних біоресурсів та середовища застосовано метод експертного аналізу (можливостей розвитку основних напрямків аквакультури і вибору цілей товарної політики).

Результати дослідження. Запропоновані шляхи розвитку рибництва в Україні дасть змогу підприємствам ставкового рибництва розвиватися по шляху більшої інтеграції з іншими напрямками аквакультури і сільськогосподарським виробництвом. Також створення на регіональному рівні запропонованих організаційно-економічних систем допоможе забезпечити підтримку паритету, еквівалентність обміну між рибоводним підприємством по всьому технологічному ланцюжку з рибодобувними підприємствами, фондоготовляючими і торговими посередниками, зміцнити зв'язки та взаємодію, комерційне співробітництво між ними.

Наукова новизна результатів дослідження. Запропоновано та розроблено алгоритм розрахунку ефективності інтегральної еколого-економічної оцінки потенціалу водних біоресурсів та середовища їх перебування на основі використання логістичної функції. Сформовано пропозиції щодо способів реалізації системи державного замовлення на посадковий рибоматеріал штучного відтворення.

Практична значущість результатів дослідження. Запропоновані у статті шляхи розвитку рибництва дозволять підвищити рівень інтеграції ставкового рибництва в інші напрямки аквакультур. Також дозволять забезпечити підтримку паритету, еквівалентності обміну між рибоводним підприємством по всьому технологічному ланцюжку з рибодобувними та підвищать ефективність управління рибним господарством з метою більш раціональної експлуатації водних біоресурсів.

Ключові слова: рибна галузь, Азово-Чорноморський басейн, регіональна економіка, водні біоресурси, розвиток підприємств.

Маркова Е.Е. РАЗВИТИЕ ПРЕДПРИЯТИЙ ПО ИСКУССТВЕННОМУ ВОСПРОИЗВОДСТВУ И ТОВАРНОМУ ВЫРАЩИВАНИЮ РЫБЫ В АЗОВО-ЧЕРНОМОРСКОМ БАСЕЙНЕ

Цель. Целью исследования является обоснование теоретических основ обеспечения развития предприятий по искусственному воспроизведению и товарному выращиванию рыбы и разработка на этой основе рекомендаций методологического и практического направления для достижения устойчивых конкурентных позиций рыбных предприятий в Азово-Черноморском бассейне.

Методика исследования. Включает методы, использование которых обусловлено целями и задачами. Основой являются меры по анализу внешних факторов, влияющих на конкурентоспособность отрасли, рисков, а также сценарного подхода к оценке эффективности стратегических мероприятий. Для оценки эффективности рыбоводства использовано метод сравнения (показателей рибопродуктивности водоемов на территории Причерноморского региона), для определения путей развития аквакультуры применен анализ факторов, влияющих на это; для разработки алгоритма расчета эффективности интегральной еколого-экономической оценки потенциала водных биоресурсов и среды применен метод экспертного анализа (возможностей развития основных направлений аквакультуры и выбора целей товарной политики).

Результаты исследования. Предложенные пути развития рыбоводства в Украине позволят предприятиям прудового рыбоводства развиваться по пути большей интеграции с другими направлениями аквакультуры и сельскохозяйственным производством. Также создание на региональном уровне предложенных организационно-экономических систем поможет обеспечить поддержку паритета, эквивалентности обмена между рыбоводными предприятиями по всей технологической цепочке с рыбодобывающими предприятиями, фондоизготовляющими и торговыми посредниками, укрепит связи и взаимодействие, коммерческое сотрудничество между ними.

Научная новизна результатов исследования. Предложено разработать и разработано алгоритм расчета эффективности интегральной еколого-экономической оценки потенциала водных биоресурсов и среды их обитания на основе использования логистической функции. Сформированы предложения относительно способов реализации системы государственного заказа на посадочный рибоматеріал искусственного воспроизводства.

Практическая значимость результатов исследования. Предложенные в статье пути развития

рыбоводства позволят повысить уровень интеграции прудового рыбоводства в другие направления аквакультуры. Также позволят обеспечить поддержку паритета, эквивалентности обмена между рыбоводными предприятиями по всей технологической цепочке с рыбодобывающими и повысят эффективность управления рыбным хозяйством в целях более рациональной эксплуатации водных биоресурсов.

Ключевые слова: рыбная отрасль, Азово-Черноморский бассейн, региональная экономика, водные биоресурсы, развитие предприятий.

Markova Ye.Yu. DEVELOPMENT OF ENTERPRISES ON THE ARTIFICIAL REPRODUCTION AND COMMODITY CULTIVATION OF FISH IN THE AZOV-BLACK SEA BASIN

Purpose. The aim of the article is substantiation of theoretical principles for providing the development of enterprises with artificial reproduction and commercial cultivation of fish and the development of the recommendations of the methodological and practical orientation to achieve sustainable competitive positions of fisheries enterprises in Black Sea on this basis.

Methodology of research. It includes methods the use of which is due to the purpose and objectives. The measures to analyze external factors affecting the competitiveness of industry, risks and scenario approach to evaluating the effectiveness of strategic measures are the basis of this methodology of the study.

The method of comparison of fish productivity of reservoirs in the territory of the Black Sea region was used to assess the effectiveness of fish breeding; analysis of factors and factors that impact on it were used to identify ways for development of aquaculture; expert analysis method was used to develop the algorithm for calculating the efficiency of integrated environmental and economic assessment of potential of aquatic biological resources and environment (opportunities for the development of the the main directions of aquaculture and choosing objectives of commercial policy).

Findings. Proposed ways for the development of the fish farming in Ukraine will allow growing enterprises of pond fish culture towards greater integration on other areas of aquaculture, agricultural production.

Also, the establishment of the proposed organizational and economic systems at the regional level will help provide support for parity, equivalent, exchange between fish breeding enterprise throughout the technological chain with fish growth enterprises, fund-producing and resellers strengthen ties and cooperation, commercial cooperation between them.

Originality. It was developed and proposed to develop the algorithm for calculating the efficiency of integrated environmental and economic assessment of potential of aquatic biological resources and their habitats through the use of logistic functions. The suggestions were formed on ways to implement the system of state orders for landing fishing material of artificial reproduction.

Practical value. Proposed ways of fish farming in the article will allow to raise the level of integration of pond fish farming in other areas of aquaculture and will allow to provide support for parity, equivalent of exchange between fish breeding enterprise throughout the technological chain with fish extractive and improve efficiency of fish farming management to a more rational exploitation of aquatic biological resources.

Key words: fishing industry, Azov-Black Sea basin, regional economy, water bioresources, enterprise development.

Хілуха О.А., Горбунов В.М., Михальчук Б.М. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ КОРПОРАЦІЙ

Мета. Метою дослідження є розробка теоретичних, методологічних положень і практичних рекомендацій щодо напрямів підвищення економічної стійкості корпорацій.

Методика дослідження. Для досягнення мети й розв'язання поставлених завдань у роботі використано такі методи: узагальнення – для уточнення поняття «економічна стійкість корпорації»; структурно-порівняльного аналізу – для дослідження переваг корпоративних об'єднань поряд з унітарним підприємством; полікритеріального синтезу – для визначення властивостей економічної стійкості корпоративних об'єднань; структурно-системного підходу – при визначенні напрямів підвищення рівня економічної стійкості корпоративних об'єднань, в умовах мінливості зовнішнього середовища.

Результати дослідження. Досліджено нормативно-правові положення, що визначають трактування сутності категорії корпорація Господарським кодексом України та іншими нормативними актами. Обґрунтовано переваги корпоративних об'єднань перед унітарними підприємствами, що розкривають актуальність їх функціонування. Розвинуто категорію «економічна стійкість корпорації» та обґрунтовано властивості, що складають економічну стійкість корпорацій. Визначено напрями підвищення рівня економічної стійкості корпоративних об'єднань.

Наукова новизна результатів дослідження. Розвинуто поняття «економічна стійкість корпорації» яке, на відміну від наявних, розкриває змістове наповнення та специфічні властивості його формування та розвитку для корпоративних об'єднань.

Практична значущість результатів дослідження. Розроблені методико-прикладні положення можуть бути впроваджені у діяльність промислових корпоративних об'єднань для підвищення рівня їх економічної стійкості у довгостроковому періоді та створення додаткових економічних переваг.

Ключові слова: підприємство, корпорація, переваги корпоративних об'єднань, економічна стійкість корпорації, властивості економічної стійкості корпорацій.

Хилуха О.А., Горбунов В.Н., Михальчук Б.М. НАПРАВЛЕНИЯ ПОВЫШЕНИЯ УРОВНЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ УСТОЙЧИВОСТИ КОРПОРАЦИЙ

Цель. Целью работы является развитие теоретических положений и разработка прикладных рекомендаций по направлениям повышения экономической устойчивости корпораций.

Методика исследования. Для достижения цели и решения поставленных задач в работе использованы следующие методы: обобщение – для уточнения понятия «экономическая устойчивость корпорации»; структурно-сравнительного анализа – для исследования предпочтений корпоративных объединений наряду с унитарным предприятием; поликритериального синтеза – для определения свойств экономической устойчивости корпоративных объединений; структурно-системного подхода – при определении направлений повышения уровня экономической устойчивости корпоративных объединений в условиях изменчивости внешней среды.

Результаты исследования. Исследованы нормативно-правовые положения, определяющие трактовку сущности категории корпорация Хозяйственным кодексом Украины и другими нормативными актами. Обосновано преимущества корпоративных объединений перед унитарными предприятиями, раскрывающие актуальность их функционирования. Развита категория «экономическая устойчивость корпорации» и обосновано свойства, составляющие экономическую устойчивость компаний. Определены направления повышения уровня экономической устойчивости корпоративных объединений.

Научная новизна результатов исследования. Развито понятие «экономическая устойчивость корпорации», которое, в отличие от существующих, раскрывает содержательное наполнение и специфические свойства его формирования и развития для корпоративных объединений.

Практическая значимость результатов исследования. Разработанные методико-прикладные положения могут быть внедрены в деятельность промышленных корпоративных объединений для повышения уровня их экономической устойчивости в долгосрочном периоде и создания дополнительных экономических преимуществ.

Ключевые слова: предприятие, корпорация, преимущества корпоративных объединений, экономическая устойчивость корпорации, свойства экономической устойчивости компаний.

Khilukha O.A., Gorbunov V.M., Mykhalchuk B.M. AREAS FOR IMPROVEMENT OF THE LEVEL OF THE ECONOMIC STABILITY OF CORPORATIONS

Purpose. The purpose is to develop a theoretical position and recommendations for increasing economic stability of corporate associations.

Methodology of research. It was used such methods to achieve the purpose and to solve the tasks: generalization - to clarify the concept of "economic sustainability of the corporation"; structural and comparative analysis – to study the benefits of corporations along with unitary enterprise; polikriterial synthesis – to determine the properties of the economic stability of corporate associations; structural and systemic approach – to improve the economic stability of corporate organizations, in terms of the variability of the environment.

Findings. It was studied legal provisions in the interpretation of the corporation. It was studied the advantages of corporate to the unitary enterprises. It was developed category of "economic sustainability of the corporation". It was studied and justified the properties that make the economic stability of corporations and directions of the development the economic stability of the corporations.

Originality. It was developed the concept of "economic sustainability of the corporation" which, unlike the current, shows the semantic content and specific properties of the formation and development the corporate organizations.

Practical value. The technique can be implemented at the industrial corporate organizations to improve their economic viability in the long term and create additional economic benefits.

Key words: company, corporation, corporate benefits, economic stability of the corporation, properties of the economic stability of the corporations.

Вислободська Г.П. ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ НА РИНКУ ВИРОБНИЧИХ ПОСЛУГ

Мета. Метою статті є висвітлення основних теоретичних і практичних аспектів визначення ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств на ринку виробничих сільськогосподарських послуг.

Методика дослідження. В процесі здійснення дослідження використовувалися загальнонаукові та вузькоспеціалізовані методи дослідження, зокрема статистичні методи.

Результати дослідження. Встановлено, що виробничі послуги є одним із основних елементів процесу виробництва сільськогосподарської продукції. Обґрунтовано, що ефективність діяльності з надання виробничих сільськогосподарських послуг на комерційній основі визначається за допомогою таких показників: обсяг наданих послуг, виручка від їх реалізації, прибуток від такої діяльності та рівень рентабельності. Визначено, що для обґрунтування обсягу споживання виробничих послуг, то тут перш за все необхідно визначити частку послуг у витратах на виробництво сільськогосподарської продукції та скільки залучених послуг припадає на одиницю виробленої продукції.

Наукова новизна результатів дослідження. Застосовано комплексний підхід до дослідження питання визначення ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств на ринку виробничих послуг з використанням витратно-дохідних показників на стадіях формування, використання і реалізації послуг.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження сприяють розширенню і оптимальності надання послуг в сфері сільськогосподарського виробництва і обґрунтуванню ефективності їх використання.

Ключові слова: сільськогосподарські підприємства, виробничі послуги, ефективність, ринок.

Вислободская Г.П. ЭФФЕКТИВНОСТЬ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ НА РЫНКЕ ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ УСЛУГ

Цель. Целью данной работы является освещение основных аспектов определения эффективности деятельности сельскохозяйственных предприятий на рынке производственных сельскохозяйственных услуг.

Методика исследования. В процессе проведения исследования использовались общенаучные и узкоспециализированные методы исследования, в частности статистические методы.

Результаты исследования. Установлено, что производственные услуги являются одним из основных элементов процесса производства сельскохозяйственной продукции. Обосновано, что эффективность деятельности по оказанию производственных сельскохозяйственных услуг на коммерческой основе определяется с помощью следующих показателей: объем предоставляемых услуг, выручка от их реализации, прибыль от такой деятельности и уровень рентабельности. Определено, что для обоснования объема потребления производственных услуг, то прежде всего необходимо определить долю услуг в затратах на производство сельскохозяйственной продукции и сколько привлеченных услуг приходится на единицу продукции.

Научная новизна результатов исследования. Применен комплексный подход к исследованию вопроса определения эффективности деятельности сельскохозяйственных предприятий на рынке производственных услуг с использованием расходно-доходных показателей на стадиях формирования, использования и реализации услуг.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследования способствуют расширению и оптимальности предоставления услуг в сфере сельскохозяйственного производства и обоснованию эффективности их использования.

Ключевые слова: эффективность, сельскохозяйственные предприятия, производственная услуга, себестоимость, доход от реализации, прибыль, уровень рентабельности.

Vyslobodska H.P. THE EFFICIENCY PERFORMANCE OF AGRICULTURAL ENTERPRISES IN THE PRODUCTION SERVICES MARKET

Purpose. The studies of main aspects of determination the performance of agricultural enterprises in the agricultural services market are the main purpose of this paper.

Methodology of research. General scientific methods and highly specialized methods (including statistical methods) used in the course of the study.

Findings. The production services is one of the key elements of the process of agricultural production has been defined. It was proved that the efficiency of activity to provide needs agricultural production in production services on a commercial basis is determined by the following factors: the volume of services provided, the proceeds from the sale, the profits from such activities and profitability. Also it was determined that for justifying the consumption of production services, there must first determine the share of services in the cost of agricultural products and services attracted much per unit of output.

Originality. The comprehensive approach to research questions determine the effectiveness of agricultural enterprises in the agricultural services market with using expenditure-income indexes in the stages of formation, use and implementation services was applied.

Practical value. The received results of research contribute to the expansion and optimal provision of services in the field of agriculture and substantiation of efficiency of their use.

Key words: efficiency, agricultural enterprises, production service, cost, revenue from sales, profit, profitability.

Стремядін В.М. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ В ПРОЦЕСІ ДОСЯГНЕННЯ КІНЦЕВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА В ПРОЦЕСІ ІНТЕГРАЦІЇ

Мета. На сучасних підприємствах існують проблеми із залученням персоналу: люди з високим рівнем професійних навичок та досвідом роботи вимагають високої платні за надання своїх послуг, а малокваліфікована робоча сила не здатна вирішувати стратегічні питання розвитку підприємства. Ці аспекти визначають необхідність розробки відповідних показників ефективності менеджменту на підприємстві.

Методика дослідження. В основу дослідження покладено системно-аналітичний підхід до вивчення економічних явищ та процесів, відповідно до якого виконано теоретичне узагальнення наукових концепцій, розробок вітчизняних і зарубіжних вчених, присвячених дослідженню ефективності менеджменту в процесі досягнення потрібних результатів в процесі інтеграції.

Для вирішення завдань використовувались такі методи: метод комплексного системного аналізу економічних явищ – для повної та адекватної оцінки досліджуваних явищ (при формуванні понятійного апарату дослідження); метод асоціацій та аналогій (для оцінки ефективності менеджменту); прогностичний метод – для підготовки висновків щодо можливості досягнення кінцевих результатів.

Результати дослідження. Встановлено, що прогресивний розвиток підприємства пов'язаний із всебічним удосконаленням його діяльності. Визначено, що зміни в більшості випадків націлені на покращення існуючої системи в процесі інтеграції. Виявлено, що часто стає неможливим оцінити внесок окремого менеджера в розмір отриманого прибутку. Запропоновано методичний підхід щодо визначення ефективності менеджменту в процесі досягнення кінцевих результатів підприємства в процесі інтеграції.

Наукова новизна результатів дослідження. Визначено важливість подальшого розвитку теоретичних і методичних положень, які розкривають можливості ефективності менеджменту в умовах інтеграції підприємств.

Практична значущість результатів дослідження. За допомогою розглянутого підходу можна виділити новий показник – ефективність менеджменту або менеджментовіддачі і зіставляти їх для оцінки ефективності діяльності менеджерів будь-якого підприємства.

Ключові слова. ефективність, менеджмент, прибуток, підприємство, капітал, праця, відсоток.

Стремядин В.Н. ОЦЕНКА ЭФФЕКТИВНОСТИ МЕНЕДЖМЕНТА В ПРОЦЕССЕ ДОСТИЖЕНИЯ КОНЕЧНОГО РЕЗУЛЬТАТА ПРЕДПРИЯТИЯ В ПРОЦЕССЕ ИНТЕГРАЦИИ

Цель. На современных предприятиях существуют проблемы с привлечением персонала: люди с высоким уровнем профессиональных навыков и опытом работы требуют высокой платы за предоставление своих услуг, а малоквалифицированная рабочая сила не способна решать стратегические вопросы развития предприятия. Эти аспекты определяют необходимость разработки соответствующих показателей эффективности менеджмента на предприятии.

Методика исследования. В основу исследования положен системно-аналитический подход к изучению экономических явлений и процессов, в соответствии с которым выполнено теоретическое обобщение научных концепций, разработок отечественных и зарубежных ученых, посвященных исследованию эффективности менеджмента в процессе достижения нужных результатов в процессе интеграции.

Для решения заданий использовались такие методы: метод комплексного системного анализа экономических явлений – для полной и адекватной оценки исследуемых явлений (при формировании понятийного аппарата исследования); метод ассоциаций и аналогий (для оценки эффективности менеджмента); прогностический метод – для подготовки выводов относительно возможности достижения конечных результатов.

Результаты исследования. Установлено, что прогрессивное развитие предприятия связано с всесторонним совершенствованием его деятельности. Определено, что изменения в большинстве случаев нацелены на улучшение существующей системы в процессе интеграции. Выявлено, что часто становится невозможным оценить вклад отдельного менеджера в размер полученной прибыли. Предложен методический подход к определению эффективности менеджмента в процессе достижения конечных результатов предприятия в процессе интеграции.

Научная новизна результатов исследования. Основной научный результат заключается в дальнейшем развитии теоретических и методических положений относительно поиска новых подходов, которые раскрывают возможности эффективности менеджмента в процессе интеграции.

Практическая значимость результатов исследования. С помощью рассмотренного подхода можно выделить новый показатель – эффективность менеджмента или менеджментоотдача и применять его для оценки деятельности менеджеров любого предприятия и сопоставлять их эффективность.

Ключевые слова. Эффективность, менеджмент, прибыль, предприятие, капитал, труд, процент.

Stremyadin V.M. VALUATION OF THE EFFECTIVENESS OF MANAGEMENT IN THE PROCESS OF ACHIEVING THE ULTIMATE BY ENTERPRISE IN INTEGRATION PROCESS

Purpose. On modern enterprises there are problems with bringing in of personnel : people with the high level of professional skills and experience require highly paying for the grant of the services, and inefficient labour force is not able to decide the strategic questions of development of enterprise. These aspects determine the necessity of development of corresponding indexes of management efficiency on an enterprise.

Methodology of research. In basis of research the system-analytical going is fixed near the study of the economic phenomena and processes, in accordance with that theoretical generalization of scientific conceptions, developments of the home and foreign scientists sanctified to research of management efficiency in the process of achievement of necessary results in the process of integration is executed.

For the decision of tasks such methods were used: method of complex analysis of the systems of the economic phenomena - for the complete and adequate estimation of the investigated phenomena (at forming of concept vehicle of research); method of associations and analogies (for the estimation of management efficiency); forecast method - for preparation of conclusions in relation to possibility of achievement of end-point.

Findings. It was found that the progressive development of enterprise is related to the all-round improvement of his activity. It was determined that changes in most cases are aimed at the improvement of the existent system in the process of integration. It was found that often it is impossible to estimate payment of separate manager in a got profit margin. Methodical approach offers in relation to determination of management efficiency in the process of achievement of end-point of enterprise in the process of integration.

Originality. A basic scientific result consists in further development of theoretical and methodical positions in relation to the search of new approaches that expose possibilities of management efficiency in the process of integration.

Practical value. By means of the considered approach it is possible to distinguish a new index - management efficiency and to apply it for the estimation of activity of managers of any enterprise and compare their efficiency.

Key words. efficiency, management, earnings, business, capital, labor, percentage.

Перевозова І.В., Гречаник Н.Ю. МАРКЕТИНГ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНУ

Мета. Дана стаття присвячена дослідженню питання контурування місця маркетингу в ієрархічній системі управління соціально-економічного розвитку та визначенню методологічних аспектів використання його як інструменту такого розвитку на регіональному рівні.

Методика дослідження. В процесі дослідження використано наступні наукові прийоми і методи дослідження: методи теоретичного узагальнення – для вивчення та аналізу завдань соціально-економічного розвитку; метод системного підходу – при розгляді регіону як складного та багатоаспектного явища; методи логічного та історичного підходів – для виявлення процесу актуалізації маркетингу в формуванні потенціалу регіону, обґрунтування його важливості та завдань, вирішення сучасних проблем нації.

Результати дослідження. Визначено, що формування потенціалу регіону через призму маркетингового підходу є ключовим завданням системи регіонального управління, оскільки відображає сучасну стратегію державної соціально-економічної політики України та є основою формування механізму удосконалення місцевого самоврядування в умовах децентралізації. Встановлено, що регіон є складним та багатоаспектним явищем, який використовується для виявлення процесу актуалізації маркетингу, в формуванні потенціалу регіону, в обґрунтуванні його важливості та завдань, у вирішенні сучасних проблем нації.

Наукова новизна результатів дослідження. Обґрунтовано процес контурування місця маркетингу в ієрархічній системі управління соціально-економічним розвитком регіону та визначено методологічні аспекти його використання як інструменту регіонального розвитку.

Практична значущість результатів дослідження. Маркетинговий підхід є основоположним у системі регіонального управління, ґрунтується на державних стратегіях та є базисом формування механізму удосконалення місцевого самоврядування в умовах децентралізації.

Ключові слова: регіон, регіональний маркетинг, система управління, економічний та соціальний розвиток, системний підхід, методи маркетингових досліджень.

Перевозова І.В., Гречаник Н.Ю. МАРКЕТИНГ В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНИЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧЕСКИМ РАЗВИТИЕМ РЕГИОНА

Цель. Данная статья посвящена исследованию вопроса контурирования места маркетинга в иерархической системе управления социально-экономического развития, а также определению методологических аспектов использования его как инструмента такого развития на региональном уровне.

Методика исследования. Для достижения поставленной цели в работе использованы следующие научные приемы и методы исследования: методы теоретического обобщения – для изучения и анализа задач социально-экономического развития; метод системного подхода – при рассмотрении региона как сложного и многоаспектного явления; методы логического и исторического подходов – для выявления процесса актуализации маркетинга в формировании потенциала региона, обоснование его важности и задач, решение современных проблем нации.

Результаты исследования. Определено, что формирование потенциала региона через призму маркетингового подхода является ключевой задачей системы регионального управления, поскольку отражает современную стратегию государственной социально-экономической политики Украины и является основой формирования механизма совершенствования местного самоуправления в условиях децентрализации. Установлено, что регион является сложным и многоаспектным явлением, который используется для выявления процесса актуализации маркетинга, в формировании потенциала региона, в обосновании его важности и задач, в решении современных проблем нации.

Научная новизна результатов исследования. Обоснованно процесс контурирования места маркетинга в иерархической системе управления социально-экономического развития региона и определены методологические аспекты его использования как инструмента регионального развития.

Практическая значимость результатов исследования. Маркетинговый подход является основополагающим в системе регионального управления, основывается на государственных стратегиях и является базисом формирования механизма совершенствования местного самоуправления в условиях децентрализации.

Ключевые слова. Регион, региональный маркетинг, система управления, экономическое и социальное развитие, системный подход, методы маркетинговых исследований.

Perevozova I.V., Hrechanyk N.Yu. MARKETING IN THE SYSTEM OF MANAGEMENT OF SOCIAL AND ECONOMIC DEVELOPMENT IN THE REGION

Purpose. This article is dedicated to the research of defined boundaries in a hierarchical system of socio-economic development management and determining of methodological aspects of using it as a tool of the development at the regional level.

Methodology of research. During the process of research the following techniques and scientific methods of investigation are used: methods of theoretical generalization for studying and analyzing the socio-economic development; method of systematic approach considering the region as a complex and multidimensional phenomenon; methods of logical and historical approaches for identifying the process of updating marketing in formation of the region's potential, foundation of its importance and tasks, solving of modern nation's problems.

Finding. The formation of potential in region through the prism of marketing approach is a key task of system of regional governance, as it reflects modern state strategy of socio-economic policy of Ukraine and is the basis for improving the formation of mechanism of local government under decentralization. It is established that the region is a complex and multidimensional phenomenon, which is used for identifying the process of updating marketing in formation of the region's potential, foundation of its importance and tasks, solving of modern nation's problems.

Originality. The process of defined boundaries in a hierarchical system of socio-economic development management and determining of methodological aspects of using it as a tool of the development at the regional level is proved.

Practical value. The marketing approach is a fundamental in system of regional governance, and is based on state strategies and is the basis of the formation of mechanism of improving local government under decentralization.

Key words: region, regional marketing, the system of governance, economic and social development, system approach, methods of market researches.

Бученкова О.В. СТРАТЕГІЧНІ ЗАХОДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ УТРИМАННЯ КОНКУРЕНТНОЇ ПОЗИЦІЇ ПАТ «КРИВОРІЗЬКИЙ ЗАЛІЗОРУДНИЙ КОМБІНАТ» НА СВІТОВОМУ РИНКУ

Мета. Метою статті є розробка теоретичних, методологічних положень і практичних рекомендацій щодо перепозиціонування або утримання діючої позиції у довгостроковій перспективі на прикладі ПАТ «Криворізький залізорудний комбінат» (ПАТ «КЗРК»).

Методика дослідження. В процесі дослідження було застосовано комплекс методів, зокрема: діалектичний метод пізнання, метод групування, графічного зображення результатів дослідження, економічне моделювання та комп'ютерне програмне забезпечення – при обґрунтуванні методики вибору перспективних ринків збуту залізорудної сировини для ПАТ «КЗРК»; метод статистичної обробки інформації та метод факторного аналізу – при виборі зарубіжних пріоритетних ринків для підприємства; методи економічного та фінансового аналізу – при обґрунтуванні заходів для утримання конкурентної позиції підприємства на цільових сегментах міжнародного залізорудного ринку.

Результати дослідження. Обґрунтовано методику вибору перспективних ринків збуту залізорудної сировини для ПАТ «КЗРК» з використанням матриці «привабливість – конкурентоспроможність». Встановлено, що для підприємства пріоритетними є ринки Польщі, Словаччини і Чехії, цікавим є ринок Сербії, можливими є ринки Болгарії, Угорщини і Румунії, привабливим і цільовим для підприємства є ринок Китаю. Здійснено економічне обґрунтування заходів щодо утримання конкурентної позиції підприємства на цільових сегментах міжнародного залізорудного ринку.

Наукова новизна результатів дослідження. Розроблено методику вибору перспективних ринків збуту залізорудної сировини для ПАТ «КЗРК», визначено тренд перепозиціонування українського підприємства ПАТ «Криворізький залізорудний комбінат» на зовнішніх ринках залізорудної сировини в умовах зниження їх кон'юнктури.

Практична значущість результатів дослідження. Результати дослідження у подальшому можуть бути використані на підприємстві у відділі маркетингу та збуту для реалізації продукції та розширення географії експорту сировини.

Ключові слова: ПАТ «Криворізький залізорудний комбінат», конкурентоспроможність, конкурентна позиція, пріоритетні ринки, альтернативні стратегії.

Бученкова О.В. СТРАТЕГИЧЕСКИЕ МЕРЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ УДЕРЖАНИЯ КОНКУРЕНТНОЙ ПОЗИЦИИ ПАО «КРИВОРОЖСКИЙ ЖЕЛЕЗОРУДНЫЙ КОМБИНАТ» НА МИРОВОМ РЫНКЕ

Цель. Целью статьи является разработка теоретических, методологических положений и практических рекомендаций по перепозиционированию и удержанию действующей позиции в долгосрочной перспективе на примере ПАО «Криворожский железорудный комбинат» (ПАО «КЖРК»).

Методика исследования. В процессе исследования был применен комплекс методов, в частности: диалектический метод познания, метод группировки, графического изображения результатов исследования, экономическое моделирование и компьютерное программное обеспечение – при обосновании методики выбора перспективных рынков сбыта железорудного сырья для ПАО «КЖРК»; метод статистической обработки информации и метод факторного анализа – при выборе зарубежных приоритетных рынков для предприятия; методы экономического и финансового анализа – при обосновании мер для удержания конкурентной позиции предприятия на целевых сегментах международного железорудного рынка.

Результаты исследования. Обоснована методика выбора перспективных рынков сбыта железорудного сырья для ПАО «КЖРК» с использованием матрицы «привлекательность – конкурентоспособность». Установлено, что для предприятия приоритетными являются рынки Польши, Словакии и Чехии, рынком Сербии, возможными являются рынки Болгарии, Венгрии и Румынии, привлекательным и целевым для предприятия является рынок Китая. Осуществлено экономическое обоснование мероприятий по удержанию конкурентной позиции предприятия на целевых сегментах международного железорудного рынка.

Научная новизна результатов исследования. Разработана методика выбора перспективных рынков сбыта железорудного сырья для ПАО «КЖРК», определены тренд перепозиционирования украинского предприятия ПАО «Криворожский железорудный комбинат» на внешних рынках железорудного сырья в условиях снижения их кон'юнктуры.

Практическая значимость результатов исследования. Результаты исследования в дальнейшем могут быть использованы на предприятии в отделе маркетинга и сбыта для реализации продукции и расширения географии экспорта сырья.

Ключевые слова. Конкурентоспособность, конкурентная позиция, приоритетные рынки, альтернативные стратегии.

Buchenkova O.V. STRATEGIC ACTIONS AND PERSPECTIVES OF HOLDING OF COMPETITIVE POSITION OF PJSC “KRYVYI RIH IRON ORE INTEGRATED INDUSTRIAL COMPLEX” IN THE GLOBAL MARKET

Purpose. The objective of the article is the development of theoretical, methodological guidelines and practical recommendations for repositioning or maintenance of the current position in the long term period by the example of PJSC “Krivoy Rog Iron Ore Plant” (PJSC “KRIOP”).

Methodology of research. In the process of research was used a range of methods, which include dialectical method, statistical method, factor analysis method, economic and financial analysis, the method of grouping, graphic survey results, economic modeling and computer software – the justification advanced technique of choice of markets for iron ore of PJSC “KRIOP”; method of statistical data processing method and factor analysis – in selecting priority foreign markets for the company; methods of economic and financial analysis – with justification measures for the maintenance of competitive position on targeted segments of the international iron ore market.

Findings. It was proved the technique of selecting of perspective markets for iron ore of PJSC “KRIOP” using matrix “appeal – competitiveness”. It was established that for company in the priority the markets of Poland, Slovakia and

the Czech Republic, Serbia market, possible markets are Bulgaria, Hungary and Romania, and attractive target for the company is the Chinese market. It was done economic assessment measures to maintain the competitive position on target segments of the international iron ore market.

Originality. Developed the methodology of selecting prospective markets for PJSC “Kryvyi Rih Iron Ore Integrated Industrial Complex”, defined trend of repositioning of PJSC “Kryvyi Rih Iron Ore Integrated Industrial Complex” in foreign markets in reduction of market condition.

Practical value. Research results in the future may be used in the department of marketing and sales of enterprise for sales and geographic expansion of export of raw materials.

Key words: PJSC “KRIOP”, competitiveness, competitive position, priority markets, alternative strategies.

Гнатюк М.В., Хильчевська І.Г. ЕНЕРГЕТИЧНА БЕЗПЕКА ЯК ФАКТОР ГЕОПОЛІТИЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ЄВРОПИ

Мета. Метою статті є аналіз енергетичної безпеки Європи та зовнішньополітичного впливу на неї основних експортерів енергетичних ресурсів при загостренні відносин між суб'єктами глобального енергетичного ринку на сучасному етапі.

Методика дослідження. Для досягнення поставленої мети застосовано методи системного аналізу, статистичних обрахунків, порівняння та прогнозування. Метод системного аналізу застосовано для розгляду забезпеченості окремими енергоносіями (нафтою, газом, вугіллями) як складовими енергетичної безпеки країн Європи. За допомогою методу статистичних обрахунків було визначено рівень забезпеченості та імпоротної залежності європейських держав від первинних джерел енергії. Використання методів порівняння та прогнозування дозволило віднайти закономірності у розподілі енергетичних ресурсів по країнах Європи, їхню частку на світовому енергетичному ринку, спрогнозувати майбутні джерела їх поставок.

Результати дослідження. Визначено сутність енергетичної безпеки як складової національної безпеки країн Європи, стан ринку паливно-енергетичних ресурсів європейських держав. Виявлено основні тренди енергоносіїв. На основі отриманих результатів досліджена імпортна залежність країн ЄС від енергетичної сировини, передусім російської. Доведено основні ризики енергетичної залежності Європи та варіанти її використання для проведення агресивної зовнішньої політики РФ. Обґрунтовано шляхи зниження залежності країн Європи від імпорту енергоносіїв.

Наукова новизна результатів дослідження. Уперше розглядається енергетична безпека Європи та вплив на неї при загостренні відносин між суб'єктами глобального енергетичного ринку на сучасному етапі.

Практична значущість результатів дослідження. Результати дослідження мають як теоретичне, так і практичне значення. Зокрема, на практиці вони можуть бути використані при розробці превентивних заходів із забезпечення енергетичної незалежності від нестабільних постачальників енергоносіїв. Також результати дослідження можуть бути враховані при розробці стратегічних програм енергетичного розвитку європейських країн.

Ключові слова: геополітика, енергетична безпека, енергетичний ринок, Європейський Союз, Росія, паливно-енергетичні ресурси.

Гнатюк Н.В., Хильчевская И.Г. ЭНЕРГЕТИЧЕСКАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ КАК ФАКТОР ГЕОПОЛИТИЧЕСКОЙ СТАБИЛЬНОСТИ ЕВРОПЫ

Цель. Цель статьи – анализ энергетической безопасности Европы и внешнеполитического влияния на нее основных экспортеров энергетических ресурсов при обострении отношений между субъектами глобального энергетического рынка на современном этапе.

Методика исследования. Для достижения цели применены методы системного анализа, статистических вычислений, сравнения и прогнозирования. Метод системного анализа использован для рассмотрения обеспеченности отдельными энергоносителями (нефтью, газом, углем) как составляющими энергетической безопасности стран Европы. С помощью метода статистических вычислений был определен уровень обеспеченности и импортной зависимости европейских государств от первичных источников энергии. Использование методов сравнения и прогнозирования позволило найти закономерности в распределении энергетических ресурсов по странам Европы, их долю на мировом рынке, спрогнозировать будущие источники поставок.

Результаты исследования. Определена сущность энергетической безопасности как составляющей национальной безопасности стран Европы и состояние рынка топливно-энергетических ресурсов европейских государств. Выявлены основные тренды энергоносителей. Исследована импортная зависимость стран ЕС от энергетического сырья, прежде всего российского. Доказаны основные риски энергетической зависимости Европы и варианты ее использования для проведения агрессивной внешней политики РФ. Обоснованы пути снижения зависимости стран Европы от импорта энергоносителей.

Научная новизна результатов исследования. Впервые рассматривается энергетическая безопасность Европы и её влияние при обострении отношений между субъектами глобального энергетического рынка на современном этапе.

Практическая значимость результатов исследования. На практике результаты могут быть использованы при разработке превентивных мер по обеспечению энергетической независимости от нестабильных поставщиков энергоносителей. Также результаты исследования могут быть учтены при разработке стратегических программ энергетического развития европейских стран.

Ключевые слова: геополитика, энергетическая безопасность, энергетический рынок, Европейский Союз, Россия, топливно-энергетические ресурсы.

Gnatyuk M.V., Khilchevska I.H. ENERGY SECURITY AS A FACTOR OF GEOPOLITICAL STABILITY IN EUROPE

Purpose. The purpose of the article is the analysis of the European energy security and foreign influence on its main exporters of energy resources. Analyzes the energy security in the face of the deteriorating relations between the subjects of the global energy market.

Methodology of research. To achieve this purpose the methods of system analysis, statistical calculations, comparison and prediction have been applied. The system analysis method is employed to consider provision with individual energy sources (oil, gas, coal) as components of the European energy security. Using the method of statistical calculations, it has been determined the level of provision and import dependence of European states on primary energy sources. The use of the comparison and prediction methods, has made it possible to find the regularities in the distribution of energy resources in European countries, their share in of the global energy market and predict the future sources of their provision.

Findings. In the scientific work, the essence of the energy security as a component of the national security of European countries, and status of the fuel-energy resources market of European states are analyzed. The basic trends of energy carriers have been revealed. Based on the obtained results, the import dependence of the EU on energy resources, especially Russian, has been studied. The major risks of the energy dependence of Europe and options of use them in the content of the aggressive foreign policy of Russia have been proved. The ways of reducing of the dependence of Europe on energy imports are established.

Originality. The energy security of Europe and its effect under the deterioration of the relations between the subjects of the global energy market at preset are considered in the first time.

Practical value. The results of the study have both the theoretical and practical importance. In particular, in practice they can be used to develop preventive measures to ensure energy independence from unstable energy suppliers. Also, the investigation results can be taken into account for elaboration of the strategic programs of energy development of Europe countries.

Key words: geopolitics, energy security, energy market, European Union, Russia, fuel-energy resources.

Меркулов М.М. СУЧАСНА ЕВОЛЮЦІЯ ТЕОРІЇ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Мета. Дати загальне уявлення про процес еволюції моделей управління персоналом на підприємстві з позиції сучасних глобалізаційних процесів.

Методика дослідження. В основу дослідження покладено системно-аналітичний підхід до вивчення економічних явищ та процесів, відповідно до якого виконано теоретичне узагальнення наукових концепцій, розробок вітчизняних і зарубіжних вчених, присвячених дослідженню напрямів еволюції теорії управління персоналом.

Для вирішення завдань використовувались такі методи: метод комплексного системного аналізу економічних явищ – для повної та адекватної оцінки досліджуваних явищ (при формуванні понятійного апарату дослідження); метод асоціацій та аналогій (для характеристики персоналу); методи статистичного аналізу (для аналізу людського капіталу).

Результати дослідження. Проведено аналіз сучасних підходів до управління персоналом, досліджено їх вплив на процеси вдосконалення трудових відносин та визначено сучасні вимоги до служби кадрового менеджменту.

Наукова новизна результатів дослідження. Надано теоретичне узагальнення еволюції підходів в теорії управління персоналом, яке охоплює майже стоп'ятидесятирічний термін аналізу та дозволяє з науково обґрунтованих позицій підійти до процесу підвищення ефективності використання людських ресурсів в умовах глобалізації економічного середовища.

Практична значущість результатів дослідження. Отримано теоретичне узагальнення процесу еволюції підходів в управлінні персоналом, на основі чого припустимо розвивати систему управління персоналом на промисловому підприємстві.

Ключові слова: підхід, модель, персонал, управління, людські ресурси, держава, контроль.

Меркулов М.М. СОВРЕМЕННАЯ ЭВОЛЮЦИЯ ТЕОРИИ УПРАВЛЕНИЯ ПЕРСОНАЛОМ

Цель. Дать общее представление о процессе эволюции моделей управления персоналом на предприятии с позиции современных глобализаций них процессов.

Методика исследования. В основу исследования положен системно-аналитический подход к изучению экономических явлений и процессов, в соответствии с которым выполнено теоретическое обобщение научных концепций, разработок отечественных и зарубежных ученых, посвященных исследованию направлений эволюции теории управления персоналом.

Для решения заданий использовались такие методы: метод комплексного системного анализа экономических явлений – для полной и адекватной оценки исследуемых явлений (при формировании понятийного аппарата исследования); метод ассоциаций и аналогий (для характеристики персонала); методы статистического анализа (для анализа человеческого капитала).

Результаты исследования. Проведен анализ современных подходов к управлению персоналом, исследовано их влияние на процессы совершенствования трудовых отношений и определены современные требования к службе кадрового менеджмента.

Научная новизна результатов исследования. Представлено теоретическое обобщение эволюции подходов в теории управления персоналом, которое охватывает почти стопятидесятилетний срок анализа и

позволяет с научно обоснованных позиций подойти к процессу повышения эффективности использования человеческих ресурсов в условиях глобализации экономической среды.

Практическая значимость результатов исследования. Получено теоретическое обобщение процесса эволюции подходов в управлении персоналом, на основе чего допустимо развивать систему управления персоналом на промышленном предприятии.

Ключевые слова: подход, модель, персонал, управление, человеческие ресурсы, государство, контроль.

Merkulov M.M. MODERN THEORY OF EVOLUTION OF PERSONNEL MANAGEMENT

Purpose. To give an idea about the process of evolution of models of personnel management on an enterprise from position of modern globalizations them processes.

Methodology of research. In basis of research the system-analytical going is fixed near the study of the economic phenomena and processes, in accordance with that theoretical generalization of scientific conceptions, developments of home and foreign scientists, directions of evolution of theory of management a personnel sanctified to research is executed.

For the decision of tasks such methods were used: method of complex analysis of the systems of the economic phenomena - for the complete and adequate estimation of the investigated phenomena (at forming of concept vehicle of research); method of associations and analogies (for description of personnel); methods of statistical analysis (for the analysis of human capital).

Findings. The analysis of the modern going is conducted near a management a personnel, their influence is investigational on the processes of perfection of labour relations and modern requirements are certain to service of skilled management.

Originality. The theoretical generalization of evolutionary approaches to human resource management theory, which covers almost sesquicentennial term analysis and allows a science-based products come to the process of enhancing the effectiveness of human resources in a globalized economic environment.

Practical value. A theoretical synthesis of the evolution of approaches to personnel management, based on what is acceptable to develop the human resources management system in an industrial plant.

Key words: approach, model, personnel, management, human capitals, state, control.

Гришко О.А. МОТИВАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ: МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ

Мета. Мета статті полягає у розробленні теоретичних і методичних положень, прикладних рекомендацій щодо формування мотиваційного механізму управління якістю праці персоналу вітчизняного підприємства залізничного транспорту, який би базувався на принципах концепції загального управління якістю TQM і вимогах міжнародних стандартів (ISO 9001, ISO 9004; ISO 14001, OHSAS 18001, SA 8000, IRIS та ін.).

Методика дослідження. Теоретичною і методологічною основою дослідження є фундаментальні положення сучасної економічної теорії, наукові праці з питань управління персоналом і удосконалення систем менеджменту якості підприємств. В процесі дослідження використовувалися такі методи: аналізу і синтезу (для обґрунтування принципів, функцій, методів управління мотивацією і стимулюванням якісної праці); абстрактно-логічний (для теоретичного узагальнення результатів дослідження та формулювання висновків); системного підходу (при розробці методичних засад формування організаційно-економічного забезпечення системи мотивації якості праці персоналу підприємства залізничного транспорту).

Результати дослідження. Обґрунтовано необхідність та доцільність впровадження в управлінську діяльність підприємства залізничного транспорту мотиваційного механізму управління якістю праці персоналу, що враховуватиме вимоги до персоналу, визначені міжнародними стандартами та спрямовуватиме зусилля працівників на забезпечення і постійне поліпшення якості продукції, досягнення конкурентних переваг робочої сили, результатів праці і забезпечення на цій основі найбільш повного задоволення потреб споживачів послуг/продукції названих підприємств.

Наукова новизна результатів дослідження. Наукова новизна одержаних результатів полягає в теоретичному і науково-методичному обґрунтуванні підходів до підвищення ефективності систем управління якістю підприємства залізничного транспорту на основі розробки мотиваційного механізму управління якістю праці персоналу, адаптованого до вимог міжнародних стандартів (ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001, SA 8000, IRIS та ін.).

Практична значущість результатів дослідження. Впровадження запропонованих рекомендацій сприятиме розвитку мотивації якості праці персоналу та підвищенню на цій основі ефективності систем управління якістю і господарської діяльності підприємства залізничного транспорту в цілому.

Ключові слова: підприємство залізничного транспорту, система управління якістю, мотивація, мотиваційний механізм, міжнародні стандарти, якість праці

Гришко О.А. МОТИВАЦИОННЫЙ МЕХАНИЗМ УПРАВЛЕНИЯ КАЧЕСТВОМ ТРУДА ПЕРСОНАЛА ПРЕДПРИЯТИЯ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА: МЕТОДИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ

Цель. Цель статьи заключается в разработке теоретических и методических положений, прикладных рекомендаций по формированию мотивационного механизма управления качеством труда персонала отечественного предприятия железнодорожного транспорта, который бы базировался на принципах концепции всеобщего управления качеством TQM и требованиях международных стандартов (ISO 9001, ISO 9004; ISO 14001, OHSAS 18001, SA 8000, IRIS и др.).

Методика дослідження. Теоретичною і методологічною основою дослідження є фундаментальні положення сучасної економічної теорії, наукові праці з питань управління персоналом і вдосконалення систем менеджменту якості підприємств. В процесі дослідження використовувалися наступні методи: аналіз і синтез (для обґрунтування принципів, функцій, методів управління мотивацією і стимулюванням якості праці); абстрактно-логічний (для теоретичного узагальнення результатів дослідження і формулювання висновків); системного підходу (при розробці методичних основ формування організаційно-економічного забезпечення системи мотивації якості праці персоналу підприємства залізничного транспорту).

Результати дослідження. Обґрунтована необхідність і цілеспрямованість впровадження в управлінську діяльність підприємства залізничного транспорту мотиваційного механізму управління якістю праці персоналу, який буде враховувати вимоги до персоналу, певні міжнародні стандарти і спрямовувати зусилля працівників на забезпечення і постійне покращення якості продукції, досягнення конкурентних переваг праці, результатів праці і забезпечення на цій основі найбільш повного задоволення потреб споживачів / продукції згаданих підприємств.

Наукова новизна результатів дослідження. Наукова новизна дослідження полягає в теоретичному і науково-методичному обґрунтуванні підходів до підвищення ефективності систем управління якістю підприємства залізничного транспорту на основі розробки мотиваційного механізму управління якістю праці персоналу, адаптованого до вимог міжнародних стандартів (ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001, SA 8000, IRIS і др.)

Практична значимість результатів дослідження. Впровадження запропонованих рекомендацій сприятиме розвитку мотивації якості праці персоналу і підвищенню на цій основі ефективності систем управління якістю і господарської діяльності підприємства залізничного транспорту в цілому.

Ключові слова: підприємство залізничного транспорту, система управління якістю, мотивація, мотиваційний механізм, міжнародні стандарти, якість праці

Hryshko O.A. MOTIVATION MECHANISM FOR QUALITY MANAGEMENT OF THE PERSONNEL LABOR OF RAILWAY UNDERTAKINGS: METHODOLOGICAL ASPECTS

Purpose. The aim of the article is to development of theoretical and methodological provisions applied recommendations on forming of motivational mechanism of quality management of personnel of domestic railway undertakings, which would be based on the principles of the concept of total quality management TQM and requirements of international standards (ISO 9001, ISO 9004; ISO 14001, OHSAS 18001, SA 8000, IRIS and others).

Methodology of research. The theoretical and methodological basis of research is fundamental position of modern economic theory, scientific works on the issues of human resource management and improvement the systems of quality management of enterprises.

The following methods were used during the study: analysis and synthesis (for substantiation of theoretical the provisions on the principles, functions, management motivation methods and promotion of quality work); abstract and logical (for theoretical generalization of research results and drawing conclusions); system approach (in the development of methodological principles of formation of organizational and economic support system as motivation for quality of personnel labor of railway undertakings).

Findings. The necessity and feasibility of implementing railway undertakings of motivational mechanism for quality management of personnel labor into management activities that will take into account the requirements for personnel outlined by international standards and will direct the efforts of workers to ensure and continuously improve product quality, achieving competitive advantages of labor results, and ensuring to best meet the needs of users of the services / products of mentioned enterprises on this basis.

Originality. Scientific novelty of the obtain results is the theoretical, scientific and methodical substantiation of approaches to further enhance the quality of management systems of railway undertakings through the development of quality management motivational mechanism of staff adapted to the requirements of international standards (ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001, SA 8000, IRIS and others).

Practical value. Implementation of the proposed recommendations will facilitate the development of staff motivation quality and increase efficiency of the basis of quality management systems and business enterprises of railway transport in general.

Key words: railway undertakings, quality management system, motivation, motivational mechanism, international standards, quality of work.

Котикова О.І., Ярошенко Р.І., Зеленько А.В. СОБІВАРТІСТЬ У СИСТЕМІ ЧИННИКІВ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА

Мета. Аналіз сучасного рівня собівартості продукції галузі рослинництва в сільськогосподарських підприємствах на регіональному рівні за запропонованою методикою.

Методика дослідження. Теоретико-методологічною основою дослідження є основні принципи та положення економічної теорії про закономірності формування конкурентоспроможності виробництва продукції, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів з проблем підвищення рівня конкурентоспроможності продукції галузі рослинництва.

В процесі дослідження використовувались такі методи економічних досліджень: абстрактно-логічний, порівняльний та графічний методи, індексний метод, аналізу і синтезу, індикативний метод, метод рейтингової оцінки, монографічний.

Інформаційною базою дослідження є матеріали Державної служби статистики України, Головного управління статистики в Миколаївській області.

Результати дослідження. За запропонованою авторами методикою проведено аналіз сучасного рівня собівартості продукції галузі рослинництва в сільськогосподарських підприємствах на регіональному рівні.

Встановлено, що запропонована методика дозволяє на основі аналізу витрат на виробництво продукції рослинництва у сільськогосподарських підприємствах за елементами, в цілому по галузі та у розрізі окремих видів сільськогосподарських культур встановити складові собівартості продукції, які можна використовувати для управління рівнем ефективності та конкурентоспроможності.

Визначено, що застосування запропонованого індикативного методу рейтингової оцінки та порівняння регіонів на основі часткових та загального індексу конкурентоспроможності дозволяє сформулювати ефективну стратегію розвитку сільського господарства на регіональному рівні.

Наукова новизна результатів дослідження. Запропоновано комплексне дослідження рівня конкурентоспроможності виробництва продукції галузі рослинництва за двома напрямками: аналіз витрат на виробництво продукції рослинництва у сільськогосподарських підприємствах за елементами, в цілому по галузі та у розрізі окремих видів сільськогосподарських культур; застосування індикативного методу рейтингової оцінки та порівняння регіонів на основі часткових та загального індексу конкурентоспроможності.

Практична значущість результатів дослідження. Проаналізовано сучасний рівень витрат на виробництво продукції рослинництва та собівартості основних видів сільськогосподарських культур в сільськогосподарських підприємствах регіону. Розглянуто витрати, які формують виробничу собівартість продукції рослинництва в сільськогосподарських підприємствах регіону, проаналізовано їх структуру за елементами. Запропоновано підхід до визначення інтегрального рівня конкурентоспроможності продукції галузі рослинництва та окремих її видів з урахуванням повної собівартості продукції на регіональному рівні. Отримані результати дослідження можна використати в аграрних формуваннях сільських територіальних громад.

Ключові слова: сільське господарство, продукція рослинництва, структура собівартості, конкурентоспроможність.

Котикова Е.И., Ярошенко Р.И., Зеленько А.В. СЕБЕСТОИМОСТЬ В СИСТЕМЕ ФАКТОРОВ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОЙ ПРОИЗВОДСТВА ПРОДУКЦИИ РАСТЕНИЕВОДСТВА

Цель. Анализ современного уровня себестоимости продукции отрасли растениеводства в сельскохозяйственных предприятиях на региональном уровне по предложенной методике.

Методика исследования. Теоретико-методологической основой исследования являются основные принципы и положения экономической теории о закономерностях формирования конкурентоспособности производства продукции, научные труды отечественных и зарубежных ученых-экономистов по проблемам повышения конкурентоспособности продукции отрасли растениеводства.

В процессе исследования использовались такие методы экономических исследований: абстрактно-логический, сравнительный и графический методы, индексный метод, анализа и синтеза, индикативный метод, метод рейтинговой оценки, монографический.

Информационной базой исследования являются материалы Государственной службы статистики Украины, Главного управления статистики в Николаевской области.

Результаты исследования. По предложенной авторами методике проведен анализ современного уровня себестоимости продукции отрасли растениеводства в сельскохозяйственных предприятиях на региональном уровне.

Установлено, что предложенная методика позволяет на основе анализа затрат на производство продукции растениеводства в сельскохозяйственных предприятиях по элементам, в целом по отрасли и в разрезе отдельных видов сельскохозяйственных культур установить составляющие себестоимости продукции, которые можно использовать для управления уровнем эффективности и конкурентоспособности.

Определено, что применение предложенного индикативного метода рейтинговой оценки и сравнения регионов на основе частичных и общего индекса конкурентоспособности позволяет сформировать эффективную стратегию развития сельского хозяйства на региональном уровне.

Научная новизна результатов исследования. Предложено комплексное исследование уровня конкурентоспособности производства продукции отрасли растениеводства по двум направлениям: анализ затрат на производство продукции растениеводства в сельскохозяйственных предприятиях по элементам, в целом по отрасли и в разрезе отдельных видов сельскохозяйственных культур; применение индикативного метода рейтинговой оценки и сравнения регионов на основе частичных и общего индекса конкурентоспособности.

Практическая значимость результатов исследования. Проанализирован современный уровень затрат на производство продукции растениеводства и себестоимости основных видов сельскохозяйственных культур в сельскохозяйственных предприятиях региона. Рассмотрены расходы, которые формируют производственную себестоимость продукции растениеводства в сельскохозяйственных предприятиях региона, проанализированы их структура по элементам. Предложен подход к определению интегрального уровня конкурентоспособности продукции отрасли растениеводства и отдельных ее видов с учетом полной себестоимости продукции на региональном уровне. Полученные результаты исследования можно использовать в аграрных формированиях сельских территориальных общин.

Ключевые слова: сельское хозяйство, продукция растениеводства, структура себестоимости, конкурентоспособность.

Kotykova O.I., Yaroshenko R.I., Zelenko A.V. COST IN THE SYSTEM OF FACTORS OF COMPETITIVE PRODUCTION OF CROP PRODUCTS

Purpose. Analysis of the current level of production costs in crop farms at the regional level proposed method.

Methodology of research. Theoretical and methodological basis of the study is the basic principles and provisions of the economic theory of the laws of formation of competitiveness of production, scientific works of domestic and foreign scientists and economists with problems increase the competitiveness of crop production.

The study used the methods of economic research, abstract logical, comparative and graphical methods, index method, analysis and synthesis, indicative method, Grade, monographic.

The information bases of the study are materials of the State Statistics Service of Ukraine, the Main Department of Statistics in the Mykolaiv region.

Findings. In the proposed method the authors analyzed the current level of production costs in crop farms at regional level.

Found that the technique allows analysis based on production costs of crop production in agricultural enterprises of the elements in general industry and in individual crop production costs to install components that can be used to control the level of efficiency and competitiveness.

It was determined that the use of indicative proposed method of rating and comparing regions on the basis of partial and total competitiveness index allows you to create an effective strategy for agricultural development at regional level.

Originality. A comprehensive study of the competitiveness of production crop in two directions: the analysis of costs for crop production in agricultural enterprises of the elements in general industry and in individual crops; the use of indicative method of rating and comparing regions on the basis of partial and total competitiveness index.

Practical value. The current level of spending on crop production and the cost of the main types of crops in the agricultural enterprises of the region has been analyzed. Consider the costs that form the production cost of crop production in the agricultural enterprises of the region are analyzed for their structure elements. An integrated approach to determining the competitiveness of production crop and its individual species, taking into account the full cost of production at regional level. The results of research can be used in agricultural formations rural communities.

Key words: agriculture, crop production, cost structure, competitiveness.

Шуст О.А. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ПРОГНОЗУВАННЯ РОЗВИТКУ РИНКУ ПРОДУКЦІЇ М'ЯСНОГО СКОТАРСТВА

Мета. Мета статті – узагальнення теоретичних підходів до розвитку ринку продукції м'ясного скотарства та обґрунтування методичного інструментарію щодо оцінки розвитку ринку продукції м'ясного скотарства з урахуванням впливу ринкових факторів.

Методика дослідження. В процесі дослідження використано такі методи дослідження, як узагальнення – для оцінки теоретичного підґрунтя щодо застосування методичних підходів до прогнозування розвитку ринку продукції м'ясного скотарства; аналізу та синтезу – при розчленуванні поняття «ринку продукції м'ясного скотарства» на структурні елементи та поєднанні їх в єдине ціле; математичної статистики, зокрема, кореляційно-регресійний метод – при дослідженні впливу факторів на валове виробництво яловичини; порівняння – при порівнянні в динаміці тенденцій розвитку підприємств з тваринницьким напрямом спеціалізації в Україні; формалізації – для відображення результатів дослідження з використанням формул.

Наукова новизна результатів дослідження. Доведено, що з метою нарощування обсягів виробництва яловичини доцільним буде підвищення продуктивності великої рогатої худоби на відгодівлі із середньодобовими приростами 555 грам на добу, що можна досягти за рахунок використання племінного потенціалу великої рогатої худоби м'ясного напрямку.

Практична значущість результатів дослідження. Розроблені методичні засади щодо прогнозування розвитку ринку продукції м'ясного скотарства дали змогу окреслити тенденції його розвитку та спрогнозувати обсяг виробництва яловичини, який можна досягти, застосувавши певні заходи з боку держави.

Ключові слова: аграрний ринок, попит і пропозиція, м'ясне скотарство, прогнозування, модель, виробнича функція Кобба-Дугласа.

Шуст Е.А. МЕТОДИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ПРОГНОЗИРОВАНИЮ РЫНКА ПРОДУКЦИИ МЯСНОГО СКОТОВОДСТВА

Цель. Цель статьи – обобщение теоретических подходов к развитию рынка продукции мясного скотоводства и обоснование методического инструментария, применяемого для оценки развития рынка продукции мясного скотоводства с учетом влияния рыночных факторов.

Методика исследования. В процессе исследования использованы такие методы, как обобщения – для оценки теоретической почвы относительно применения методических подходов к прогнозированию развития рынка продукции мясного скотоводства; анализа и синтеза – при разделении понятия «рынок продукции мясного скотоводства» на структурные элементы и воссоединении их в единое целое; математической статистики, в частности, корреляционно-регрессионного метода – при исследовании влияния факторов на валовое производство говядины; сравнения – при сравнении в динамике тенденций развития предприятий с животноводческой специализацией в Украине; формализации – с целью отражения результатов исследования с использованием формул.

Научная новизна результатов исследования. Доказано, что с целью наращивания объемов производства говядины целесообразным будет повышение производительности крупного рогатого скота на

откорме со среднесуточной прибавкой в весе 555 граммов, что возможно достичь за счет использования потенциала крупного рогатого скота мясного направления.

Практическая значимость результатов исследования. Разработанные методические подходы к развитию рынка продукции мясного скотоводства позволили описать тенденции его развития и спрогнозировать объёмы производства говядины, которые можно достичь, применив определенные меры со стороны государства.

Ключевые слова: аграрный рынок, спрос и предложение, мясное скотоводство, прогнозирование, модель, производственная функция Кобба-Дугласа.

Shust O.A. METHODOICAL APPROACHES TO THE FORECAST OF MEAT MARKET DEVELOPMENT

Purpose. The purpose of this paper is to generalize existing theoretical approaches to prognosis of meat production market development and to work out methodical instruments basing on the cattle number, fodder availability, beef consumption, market capacity and price trends.

Methodology of research. While writing the article we have used a method of generalization – to summarize theoretical approaches to beef market development estimation; the analysis and synthesis methods – to divide the meaning “meat market” by its elements and combine such elements in whole category; methods of mathematical statistics, especially correlative and regress method – to estimate the influence of factors on gross beef production; a comparative analysis – to identify current problems of agrarian enterprises of livestock specialization of Ukraine in dynamics; formalization – to perform the results of research via different kinds of formulas.

Findings. Methodical approaches to the forecast of meat market development have been observed in the article. Problems of economic conjuncture worsening of beef production have been founded, the main of which are lack of circulating assets, high costs of meat production in agriculture and low purchasing power of population in Ukraine. Using of innovative methods in cattle breeding and state support of this branch should be taken into account while estimating a level of its development. The main purpose of forecast of meat market development should be satisfying consumers' needs. It has been improved that the main factors of cattle breeding market development are structure of meat consumption, broadening of meat assortment, increasing of meat production quality.

Originality lies in the further development of the basic general scientific approaches in dealing with increasing the production volume via improving the fattening cattle productivity for the growth by 555 g per day.

Practical value. It was substantiated that using the model of development of cattle breeding market potential, volume of production of meat market and forecast level of beef production would allow to take all due measures by the government to stabilize agrarian market.

Key words: meat market, demand, supply, forecasting, modeling, Cobb-Douglas production function.

Копитова І.В. КОМУНІКАЦІЇ ЯК ОСНОВА МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ

Мета. Метою дослідження є розробка методологічних та практичних аспектів взаємозв'язку організаційних комунікацій та механізму управління при їх застосуванні в процесі управління організацією та виробництвом.

Методика дослідження. Методологічною основою дослідження виступають основні положення діалектики щодо пізнання різних економічних явищ та процесів в їх безперервному розвитку і взаємозв'язку. В дослідженні взаємозв'язку організаційних комунікацій та механізму управління виробництвом використовувалися такі методи як аналіз, синтез, узагальнення. При визначенні сутності механізму управління виробництвом та керованості процесу управління застосовувалися загальнонаукові методи, а також абстрактно-логічний, монографічний, структурування та ін.

Результати дослідження. Досліджено взаємозв'язок організаційних комунікацій і механізму управління. Розглянуто функції комунікацій на кожному етапі процесу управління виробництвом при застосуванні механізму управління. Визначено сутність механізму управління та його основні види відповідно до динаміки проходження процесу управління. Розкрито головне призначення механізму управління та визначена сутність керованості процесу управління і роль комунікацій в її забезпеченні.

Наукова новизна результатів дослідження. Розкрита авторська позиція щодо визначення сутності механізму управління та його основних видів відповідно до динаміки проходження процесу управління. Показано роль комунікацій в реалізації механізму управління. Визначено головне призначення механізму управління, яке полягає в досягненні керованості процесу управління, і сформовано підхід автора до цієї ознаки управління.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження дають змогу визначити життєзабезпечуючу роль комунікацій та грамотно розставити пріоритети в процесі управління організацією та виробництвом на кожному його етапі при застосуванні механізму управління; а управлінські зусилля спрямувати на забезпечення керованості процесу управління.

Ключові слова: комунікації, механізм управління, процес управління, керованість процесу управління.

Копытова И.В. КОММУНИКАЦИИ КАК ОСНОВА МЕХАНИЗМА УПРАВЛЕНИЯ

Цель. Целью исследования является разработка методологических и практических аспектов взаимосвязи организационных коммуникаций и механизма управления при их применении в процессе управления организацией и производством.

Методика исследования. Методологической основой исследования выступают основные положения диалектики относительно познания различных экономических явлений и процессов в их непрерывном развитии и взаимосвязи. В исследовании взаимосвязи организационных коммуникаций и механизма управления производством использовались такие методы как анализ, синтез, обобщение. При определении сущности механизма управления производством и управляемости процесса управления применялись общенаучные методы, а также абстрактно-логический, монографический, структурирование и др.

Результаты исследования. Исследована взаимосвязь организационных коммуникаций и механизма управления. Рассмотрены функции коммуникаций на каждом этапе процесса управления производством при применении механизма управления. Определена сущность механизма управления и его основные виды в соответствии с динамикой прохождения процесса управления. Раскрыто главное предназначение механизма управления и определена сущность управляемости процесса управления и роль коммуникаций в ее обеспечении.

Научная новизна результатов исследования. Раскрыта авторская позиция относительно определения сущности механизма управления и его основных видов в соответствии с динамикой прохождения процесса управления. Показана роль коммуникаций в реализации механизма управления. Определено главное назначение механизма управления, которое заключается в достижении управляемости процесса управления, и сформирован подход автора к этому признаку управления.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследования позволяют определить жизнеобеспечивающую роль коммуникаций и грамотно расставить приоритеты в процессе управления организацией и производством на каждом его этапе при применении механизма управления; управленческие усилия направить на обеспечение управляемости процесса управления.

Ключевые слова: коммуникации, механизм управления, процесс управления, управляемость процесса управления.

Kopytova I.V. COMMUNICATION AS THE BASIS OF THE MANAGEMENT MECHANISM

Purpose. The purpose of the study is to develop methodological and practical aspects of the relationship between the organizational communication and management mechanism when they are used in the process of management of organization and production.

Methodology of research. The methodological basis for the research is the main provisions of dialectics regarding to the cognition of various economic phenomena and processes in their continuous development and correlation. Such methods as analysis, synthesis and generalization were used in the researching the correlation of organizational communication and production management mechanism. General scientific as well as abstract-logical, monographic, structuring and other methods were used in determining the essence of production management mechanism and management process manageability.

Findings. This researched the correlation between organizational communication and management mechanism. This observes the functions of communication on each stage of production management process when applying the management mechanism. This determines the essence of management mechanism and its main types in accordance with the dynamics of the management process. This discloses the main purpose of the management mechanism and determines the essence of management process manageability and the role of communication in its support.

Originality. This describes the author's position regarding to the determination of the essence of the management mechanism and its main types in accordance with the dynamics of the management process. The article shows the role of communications in the implementation of the management mechanism. This determines the main purpose of management mechanism, which means the achievement of manageability of the management process and forms the author's approach to this feature of management.

Practical value. The obtained results of the research allow determining the vital role of communication and adapting to setting priorities in the process of management of organization and production at every stage in the application of the management mechanism; and to direct the managerial efforts to ensuring the manageability of the management process.

Key words: communications, a mechanism of management, a process of management, a manageability of the management process.

Булик О.Б. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ПТАХІВНИЦТВА

Мета. Метою дослідження є обґрунтування методичних засад щодо ефективності виробництва продукції птахівництва в сільськогосподарських підприємствах.

Методика дослідження. У процесі наукового дослідження використано загальнонаукові методи досліджень, а саме аналіз та наукове абстрагування та теоретичне узагальнення (для дослідження закономірностей формування показників ефективності птахівництва).

Результати дослідження: Встановлено, що ефективність виробництва є складною економічною категорією, для розуміння якої потрібні різні підходи. Виявлено, що на неї впливає комплекс взаємопов'язаних факторів, які формують її рівень і визначають тенденції розвитку. Тому для оцінки економічної ефективності використовують певний критерій і сукупність показників, які пов'язані між собою і відображають вимоги економічних законів, а також характеризують вплив різних чинників.

Визначення рівня ефективності виробництва полягає в оцінці його результатів, до яких можна віднести обсяги виготовленої продукції в натуральному чи вартісному (за гуртовими цінами або за собівартістю) виразі або прибуток. Але ж сам по собі розмір цих результатів не дає змоги дійти висновку про ефективність або неефективність роботи підприємства, оскільки невідомо, якою ціною отримані ці результати. Обґрунтовано, що для отримання об'єктивної оцінки ефективності підприємства необхідно також урахувати оцінку тих витрат, що дали змогу одержати ті чи інші результати.

Визначено, що у птахівництві під економічною ефективністю слід розуміти одержання максимальної кількості продукції від однієї голови птиці за найменших затрат праці і коштів на виробництво одиниці продукції. Економічна ефективність птахівництва проявляється у збільшенні виробництва птахівничої продукції і сировини

для промисловості в необхідному асортименті та належної якості на душу населення. Однак доведено доцільність не тільки збільшення обсягу виробництва продукції птахівництва відповідно до зростаючих потреб, а й систематичне підвищення продуктивності праці, зниження витрат на виробництво кожної одиниці продукції.

Наукова новизна результатів дослідження. Удосконалено науково-методичні підходи до формування показників ресурсного забезпечення птахівничих підприємств, які використовуються у процесі DEA-аналізу технічної ефективності, що забезпечує достовірну оцінку їх обсягу в умовах ринкової економіки.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані в процесі наукового дослідження висновки спрямовані на обґрунтування основних напрямів підвищення ефективності виробництва продукції птахівництва у сільськогосподарських підприємствах.

Ключові слова: птахівництво, ефективність, виробництво, методика, дослідження.

Булык О.Б. МЕТОДИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ОЦЕНКИ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРОИЗВОДСТВА ПРОДУКЦИИ ПТИЦЕВОДСТВА

Цель. Целью исследования является обоснование методических основ по эффективности производства продукции птицеводства в сельскохозяйственных предприятиях.

Методика исследования. В процессе научного исследования использованы общенаучные методы исследований, а именно анализ и научное абстрагирование и теоретическое обобщение (для исследования закономерностей формирования показателей эффективности птицеводства).

Результаты исследования: Установлено, что эффективность производства является сложной экономической категорией, для понимания которой нужны разные подходы. Выявлено, что на нее влияет комплекс взаимосвязанных факторов, которые формируют ее уровень и определяют тенденции развития. Поэтому для оценки экономической эффективности используют определенный критерий и совокупность показателей, которые связаны между собой и отражают требования экономических законов, а также характеризует влияние различных факторов.

Определение уровня эффективности производства заключается в оценке его результатов, к которым можно отнести объемы произведенной продукции в натуральном или стоимостном (по оптовым ценам или по себестоимости) выражении или прибыль. Но сам по себе размер этих результатов не позволяет сделать вывод об эффективности или неэффективности работы предприятия, поскольку неизвестно, какой ценой получены эти результаты. Обосновано, что для получения объективной оценки эффективности предприятия необходимо также учесть оценку тех расходов, которые позволили получить те или иные результаты.

Определено, что в птицеводстве под экономической эффективностью следует понимать получение максимального количества продукции от одной головы птицы при минимальных затратах труда и средств на производство единицы продукции. Экономическая эффективность птицеводства проявляется в увеличении производства птицеводческой продукции и сырья для промышленности в необходимом ассортименте и надлежащем качестве на душу населения. Однако доказана целесообразность не только увеличения объема производства продукции птицеводства в соответствии с растущими потребностями, но и систематическое повышение производительности труда, снижение затрат на производство каждой единицы продукции.

Научная новизна результатов исследования. Усовершенствованы научно-методические подходы к формированию показателей ресурсного обеспечения птицеводческих предприятий, используемых в процессе DEA-анализа технической эффективности, что обеспечивает достоверную оценку их объема в условиях рыночной экономики.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные в процессе научного исследования выводы направлены на обоснование основных путей повышения эффективности производства продукции птицеводства в сельскохозяйственных предприятиях.

Ключевые слова: птицеводство, эффективность, производство, методика, исследования.

Bulyk O.B. THE METHODOLOGICAL FOUNDATIONS OF THE POULTRY PRODUCTS EFFICIENCY EVALUATION

Purpose. The purpose of the research is to ground the methodological principles of the poultry production efficiency in agricultural enterprises.

Methodology of research. During the research the general scientific research methods, such as analysis and scientific abstraction and theoretical generalization were used (in order to study the regularities of the formation of the efficiency indicators of poultry industry).

Findings. It is found that efficiency of production is a complex economic category, which requires different approaches in order to understand it. It is discovered that the complex of interrelated factors influences it, forms its level and identifies trends of its development. That is why for the evaluation of economic efficiency it is necessary to use the special criteria and indicators, which are interrelated and reflect the requirements of economic laws, and characterize the influence of various factors.

Determining the level of efficiency is to evaluate the results, which include the volume of output in natural or value (at wholesale prices or at cost) or income terms. However, the size of these results by itself makes it difficult to conclude about the effectiveness or ineffectiveness of the company, since it is unknown what the price of those results is. It is proved that for an objective assessment of the efficiency of the company it is also necessary to take into account the assessment of costs helped to obtain certain results

It is determined that in the poultry industry under economic efficiency it is necessary to understand receiving the maximum amount of product from one head of bird at the lowest labor costs and costs per unit of production. Economic efficiency of poultry industry is shown in increasing production of poultry products and raw materials for industry in needed assortment and good quality per capita. However, it is proved the expediency of not only increasing the amount of poultry production in accordance with the growing needs but systematically improving productivity and reduce production costs of each unit.

Originality. The scientific and methodical approaches to formation of indicators of poultry companies resource supply, used in the DEA analysis of technical efficiency, were improved. This provides a reliable estimate of the resource amount in a market economy.

Practical value. The conclusions obtained in the process of research are focused on the grounding the basic directions of the poultry production efficiency increase in agricultural enterprises.

Key words: efficiency, production, poultry, methodology, research.

Гуля Ю.В., Циганок В.М. МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНОЇ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ БРЕНДИНГОМ ПТАХІВНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ

Мета. Метою дослідження є обґрунтування та поглиблення теоретичних і методичних засад щодо розширення можливостей використання брендингу сільськогосподарськими підприємствами галузі птахівництва.

Методика дослідження. В процесі дослідження використано загальнонаукові та спеціальні методи, зокрема: абстрактно-логічний – для формування і узагальнення теоретичних та методичних засад брендингу як маркетингової технології й маркетингового інструмента діяльності підприємств, що зумовлюють формування лояльності споживачів; аналізу та синтезу – для детального вивчення складових брендоутворення птахівничих підприємств; монографічний – для детального вивчення досвіду окремих підприємств аграрного сектора з горизонтальною формою інтеграції; економіко-математичний метод (зокрема математичне моделювання) використано для розробки математичної моделі управління брендингом досліджуваних підприємств.

Результати дослідження. Проведено дослідження щодо створення успішних брендів на підставі впровадження новітніх технологій брендингу “побудови індивідуальності бренду” та “залучення споживачів в бренд” з використанням існуючих законів, правил, вимог щодо їх створення; розроблено класифікацію рядів образів бренду, що створюються у свідомості споживачів за допомогою брендингу і об’єднуються у три блоки (*матеріальні, візуальні, персоніфіковані образи; споживчі, емоційно-споживчі і креативно-споживчі образи; просторово-граничні, просторово-родові і просторово-часові образи брендів*); проведено ідентифікацію чотирьох рівнів атрибутів брендів стосовно прояву індивідуальності споживачів в них (*двох рівнів сприйняття споживачами цих атрибутів на рівні товару (торгової марки) і на рівні бренду, одного рівня самореалізації споживачів у брендах та одного рівня залучення споживачів у бренд*).

Наукова новизна результатів досліджень полягає: в розробленій структурно-логічній моделі управління брендингом птахівничих підприємств; визначені складових цієї моделі на підставі створення у споживачів відповідних образів бренду, а саме: асоціації, прийняття, відчуття, переконання, довіри, бажання діяти, єдності і відданості бренду, та їх параметрів у свідомості останніх.

Практична значущість результатів досліджень. Використання птахівничими підприємствами економіко-математичної моделі, що враховує процеси динаміки в системі управління залученням споживачів, заснованої на лояльності, прихильності, співпраці й відданості споживачів, дасть змогу підвищити ефективність їх бренд-менеджменту, оцінити результативність відповідних маркетингових заходів, прогнозувати часові горизонти процесу брендоутворення.

Ключові слова: птахівничі підприємства, побудова індивідуальності бренду, рівні залучення споживачів у бренд та трансформації сприйняття ними брендів, класифікація образів та ідентифікація атрибутів бренду.

Гуля Ю.В., Циганок В.М. МЕТОДИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ СТРУКТУРНО-ЛОГИЧЕСКОЙ МОДЕЛИ УПРАВЛЕНИЯ БРЕНДИНГОМ ПТИЦЕВОДЧЕСКИХ ПРЕДПРИЯТИЙ

Цель. Целью исследования является обоснование и углубление теоретических и методических основ расширения возможностей использования брендинга сельскохозяйственными предприятиями отрасли птицеводства.

Методика исследования. В процессе исследования использовано общенаучные и специальные методы, в частности: абстрактно-логичный – для формирования и обобщения теоретических и методических основ брендинга как маркетинговой технологии маркетингового инструмента деятельности предприятий, которые обуславливают формирование лояльности потребителей; анализа и синтеза – для изучения составляющих брендинга птицеводческих предприятий; монографичный – для детального изучения опыта отдельных предприятий аграрного сектора с горизонтальной формой интеграции; экономико-математический метод (математического моделирования непосредственно) использован для разработки математической модели управления брендингом исследуемых предприятий.

Результаты исследований. Проведенные исследования относительно создания успешных брендов на основании применения новых технологий брендинга «построения индивидуальности бренда» и «вовлечения потребителей в бренд» с использованием существующих законов, правил и требований их создания; разработана классификация рядов образов бренда, что создаются в сознании покупателей с помощью брендинга и объединяются в три блока (*материальные, визуальные, персонифицированные образы; пространственно-граничные, эмоционально-потребительские и креативно-потребительские образы; пространственно-родовые и пространственно-временные образы брендов*); проведено идентификацию четырёх уровней атрибутов брендов относительно проявления индивидуальности потребителей в них (*двух уровней принятия потребителями этих атрибутов на уровне товаров (торговых марок) и уровне брендов, одного уровня самореализации потребителей в брендах и одного уровня вовлечения потребителей в бренд*).

Научная новизна результатов исследований состоит: в разработанной структурно-логической модели управления брендингом птицеводческих предприятий; определении составляющих этой модели на основании создания у потребителей соответствующих образов брендов, а именно: ассоциаций, принятия, ощущения,

убеждения, доверия, желания действовать, единства и преданности бренду, и их параметров в сознании последних.

Практическое значение результатов исследований. Использование птицеводческими предприятиями экономико-математической модели, которая учитывает процессы динамики в системе управления вовлечением потребителей, основанной на лояльности, приверженности, сотрудничестве и преданности потребителей, позволит увеличить эффективность их бренд-менеджмента, оценить результативность соответствующих маркетинговых приёмов, прогнозировать часовые горизонты процесса создания брендов.

Ключевые слова: птицеводческие предприятия, построение индивидуальности бренда, уровни вовлечения потребителей в бренд и трансформации восприятия ими брендов, классификация образов и идентификация атрибутов брендов.

Gulya Yu.V., Tsyganok V.M. METHODOICAL BACKGROUNDS OF STRUCTURAL AND LOGICAL MODELS OF POULTRY ENTERPRISES BRANDING MANAGEMENT

Purpose. The aim of the research is the substantiation of expediency and possibility of applying the existing in international practice technologies of “brand individuality building” and “involving consumers in brand” on poultry market in Ukraine.

Methodology of research. The general scientific and special methods have been applied in the research process, namely: abstract and logical – to form and summarize theoretical and methodical branding backgrounds as marketing technology and marketing instrument of enterprise operation, that stipulate the formation of consumers loyalty; analysis and synthesis – to study branding compounds of poultry enterprises; monographic – to scrutinize particular agricultural enterprises with horizontal integration form; economic and mathematic method (mathematic modeling) was used to work out mathematic model of branding management on the studied enterprises.

Findings. The conducted research as to the successful brands creation on the ground of introducing the latest branding technologies of “brand individuality building” and “involving consumers in brand” using the laws and rules in force and the requirements to their creation; the worked out classification of brand images series (rows) that are created in consumers’ consciousness due to the branding and are combined in three blocks (*material, visual and personified images; consumers’, emotional-consumers’ and creative-consumers’ images; space-bordering, space-gender and space-temporal brand images*); carried out identification of the four levels of brand attributes according to the consumers’ individuality manifestation in them (*two levels of these attributes perception by consumers on the level of goods (trade mark) and on the level of brand, one level of consumers self realization in brands and one level of involving consumers in brand*) – can be referred to the research results.

Originality. The scientific novelty of research results consists: in the worked out structural and logical model of poultry enterprises branding management; in determining the constituents of this model on the basis of corresponding brand images creation, such as: associations, perception, feelings, convictions, trust, the will to act, unity and devotion to the brand and its parameters in the consumptions’ consciousness.

Practical value. Practical value of the constructed model lies in the possibility: to conduct calculations of absolute and relative efficiency of involving consumers in brands, to build graphic model as to the consumers involvement levels in these brands and to determine four levels of consumers perception of transformation connected with the levels of their involvement in brands, i.e. transformation of distant viewers into loyal buyers; from loyal buyers into coworkers defending rights and interests of the brand that feel themselves concerned in its creation; transformations related with consumers willingness to act, to help in distribution of this brand; transformations related with consumers wish to find the conformity of ideas with others, to feel complete unity and devotion to these brands. The application of economic and mathematic model that takes into account the processes of dynamics in managerial system, that involves consumers due to their loyalty, benevolence, cooperation and devotion will allow the poultry enterprises to raise efficiency of their brand management, to evaluate the results of corresponding marketing measures, to forecast time horizons of brand creation process.

Key words: poultry enterprise, brand individuality building, levels of consumers involvement to brand and transformations of their perception of brand, classification of images and brand attributes identification.

Судник Н.В. АНАЛІЗ ПРАКТИКИ ПРИДБАННЯ СУДЕН ЧЕРЕЗ ФОРМУ ОРЕНДИ НА УМОВАХ БЕРБОУТ-ЧАРТЕРА

Мета. Метою даного дослідження є розробка організаційно-економічних засад поповнення флоту за допомогою бербоут-чартера, а також узагальнення практики придбання суден на умовах бербоут-чартера в СРСР і Україні і на її основі сформулювати висновки, які допоможуть організувати результативне проведення схожих проектів при відродженні українського флоту.

Методика дослідження. Розгляд об'єкта дослідження здійснювалося на базі системного підходу; для оцінки сучасного стану флоту застосовувалися методи статистики для уточнення понятійного апарату оренди суден на час. Інформаційною базою дослідження послужили статистичні дані Міністерства транспорту та зв'язку України, аналітичні матеріали та дані по фрахтовому ринку.

Результати дослідження. Результати дослідження представлені у вигляді аналізу практики використання довгострокової оренди, як одного із способів придбання суден. Він у формі масштабного комерційного проекту був здійснений Мінморфлотом СРСР у 1973-1991 роки. Ця оренда також частково практикувалася при побудові суден АСК «Укррчфлот» у 2000-2008 рр.

Встановлено, що при виконанні таких проектів виникає необхідність формування фінансових фондів, які дозволяють знижувати ступінь впливу ризиків, пов'язаних з несвоєчасним виконанням орендарем договірних

зобов'язань. У реалізованому ММФ проекті роль такого стабфонду виконував ВОФК, у якому акумулювалася виручка від роботи бербоут-чартерних суден.

Виявлено, що проект придбання суден на умовах бербоут- чартера реалізується з великим ефектом, якщо у ньому бере участь кілька судноплавних компаній, а держава створює деякі пільгові умови експлуатації такого тоннажу.

Визначено, що при здійсненні проекту комерційна робота регламентувалася не відомчими актами, а шляхом укладення партнерських договорів, угод і контрактів, тобто застосовувалася практика використання ринкових форм взаємовідносин без жорсткого регулювання цієї роботи державою.

Наукова новизна результатів дослідження. Удосконалено методичні підходи до вибору джерел поповнення тоннажу судноплавної компанії шляхом обґрунтування практично повної відсутності погіршення загальної кон'юнктури фрахтового ринку при застосуванні механізму бербоут-чартера.

Практична значущість результатів дослідження. Результати даного дослідження можуть бути використані у практичній діяльності брокерських організацій, судноплавних компаній, компаній, що займаються комерційним менеджментом суден для організації ефективної експлуатації орендованих суден. Сформульовані узагальнені висновки такого аналізу можуть становити інтерес при вирішенні завдань поповнення флоту України в умовах дефіциту держбюджетних ресурсів.

Ключові слова: бербоут-чартерна оренда, придбання і купівля суден, фрахтування суден, орендні платежі, кредитні ресурси.

Судник Н.В. АНАЛИЗ ПРАКТИКИ ПРИОБРЕТЕНИЯ СУДОВ ЧЕРЕЗ ФОРМУ АРЕНДЫ НА УСЛОВИЯХ БЕРБОУТ-ЧАРТЕРА

Цель исследования. Целью настоящего исследования является разработка организационно-экономических основ пополнения флота посредством бербоут-чартера, а также обобщение практики приобретения судов на условиях бербоут-чартера в СССР и Украине и на её основе сформулировать выводы, которые помогут организовать результативное проведение подобных проектов при возрождении украинского флота.

Методика исследования. Рассмотрение объекта исследования осуществлялось на базе системного подхода; для оценки современного состояния флота применялись методы статистики для уточнения понятийного аппарата аренды судов на время. Информационной базой исследования послужили статистические данные Министерства транспорта и связи Украины, аналитические материалы и данные по фрахтовому рынку

Результаты исследования. Результаты исследования представлены в виде анализа практики использования долгосрочной аренды, как одного из способов приобретения судов. Он в форме масштабного коммерческого проекта был осуществлён Минморфлотом СССР в 1973-1991 годы. Данная аренда также частично практиковалась при постройке судов АСК «Укрречфлот» в 2000-2008 гг.

Установлено, что при выполнении таких проектов возникает необходимость формирования финансовых фондов, которые позволяют снижать степень влияния рисков, связанных с несвоевременным выполнением арендатором договорных обязательств. В реалізованому ММФ проекті роль такого стабфонда виконював ВОФКО, в котрому акумулювалася виручка от работы бербоут-чартерных судов.

Виявлено, що проект придбання суден на умовах бербоут-чартера реалізується з більшим ефектом, якщо в ньому бере участь декілька судохідних компаній, а держава створює деякі пільгові умови експлуатації такого тоннажу.

Визначено, що при здійсненні проекту комерційна робота регламентувалася не відомчими актами, а шляхом укладення партнерських договорів, угод і контрактів, тобто застосовувалася практика використання ринкових форм взаимоотношеній без жорсткого регулювання цієї роботи державою.

Научная новизна результатов исследования. Усовершенствованы методические подходы к выбору источников пополнения тоннажа судоходной компании путем обоснования практически полного отсутствия ухудшения общей кон'юнктури фрахтового рынка при применении механизма бербоут-чартера.

Практическая значимость результатов исследования. Результаты данного исследования могут быть использованы в практической деятельности брокерских организаций, судоходных компаний, компаний, занимающихся коммерческим менеджментом судов для организации эффективной эксплуатации арендованных судов. Сформульовані узагальнені висновки такого аналізу можуть представляти інтерес при вирішенні завдань поповнення флоту України в умовах дефіциту держбюджетних ресурсів.

Ключевые слова: бербоут-чартерна аренда, приобретение и покупка судов, фрахтование судов, арендные платежи, кредитные ресурсы.

Sudnik N.V. ANALYSIS OF PRACTICES OF PURCHASING VESSELS BY WAY OF LEASING ON TERMS OF BAREBOAT CHARTER

Purpose. The aim of the article is to develop organizational and economic foundations of the fleet replenishment by the bareboat charter, as well as to generalize the practice of acquiring vessels on terms of bareboat charter in the Soviet Union and Ukraine, and on its basis to draw conclusions that will help to organize the efficient carrying out of similar projects during the revival of the Ukrainian fleet.

Methodology of research. The examination of the research object was carried out on the basis of a systematic approach; statistical methods were used in order to assess the current state of the fleet for clarifying the conceptual apparatus of leasing vessels for some period. The statistical data of the Ministry of Transportation and Communications of Ukraine, analytical materials and freight market data were the information base for the study.

Findings. The findings are presented in the form of the analysis of the practice of using long-term lease, as one of the ways of acquiring vessels. It was implemented in the form of a large-scale commercial project of the USSR

Ministry of merchant marine in 1973-1991. This lease was partially used in constructing vessels of JSSC «Ukrichflot» in 2000-2008.

It is established that in carrying out such projects it is necessary to form financial funds which allow reducing the level of risk impact associated with the untimely fulfillment of contractual obligations by the lessee. In the project implemented by the Ministry of merchant marine the role of the stabilization fund was performed by Working currency fund of commercial operations which accumulated revenue from the operation of bareboat charter vessels.

It was revealed that the project of vessels' acquisition on terms of bareboat charter is implemented with great effect, if several shipping companies are involved in it, and the state creates some favorable conditions for running such tonnage.

It was determined that when implementing the project commercial work was not regulated by departmental acts but by concluding partnership pacts, agreements and contracts i.e. the practice of using market-based forms of relationships without strict regulation of its work by the state was used.

Originality. Methodical approaches to the sources' selection of tonnage replenishment of the shipping company by a substantiation of almost complete absence of deterioration in the overall situation of the freight market when applying the mechanism of the bareboat charter were improved.

Practical value. The results of this research can be used in practical activities of brokerage companies, shipping companies, companies involved in the commercial management of vessels to organize effective operation of the leased vessels. The formulated generalized conclusions of the analysis may be of interest in solving tasks of Ukrainian fleet replenishment in conditions of deficit of state budget resources.

Key words: bareboat charter leasing, acquisition and purchase of vessels, charter of vessels, lease payments, credit resources.

Дзядикевич О.Я. ЕВОЛЮЦІЯ РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ КОНКУРЕНЦІЇ ТА КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ

Мета. Метою статті є системне дослідження теоретико-методологічних підходів та засад класифікації конкурентних переваг з врахуванням особливостей розвитку світової економіки.

Методика дослідження. Теоретичною і методологічною основою дослідження є фундаментальні положення сучасної економічної теорії, наукові праці вчених з питань конкуренції та конкурентоспроможності. В процесі дослідження використовувались такі методи: аналізу та синтезу – для вивчення об'єкта і предмета дослідження, абстрактно – логічний – для систематизації теорій конкуренції, теоретичних узагальнень та формулювання висновків, монографічний – при обґрунтуванні пріоритетів у формуванні конкурентних переваг.

Результати дослідження. Досліджено еволюційний поступ та розвиток теорії конкуренції та конкурентних переваг. Встановлено, що з розвитком теорій конкуренції удосконалювався і сам механізм ведення конкурентної боротьби. На зміну ціновій конкуренції приходили інші більш досконалі форми конкуренції, які ґрунтувались на інвестиціях, інноваціях, кластерах тощо.

Визначено доцільним трансформувати факторні конкурентні переваги у переваги інвестиційно-інноваційного характеру, оскільки поєднання порівняльних та конкурентних переваг сприяє зростанню конкурентоспроможності в умовах ринкової економіки.

Запропоновано класифікацію теорій конкурентних переваг за методологічним підходом до їх формування: на основі факторів виробництва, на основі інвестицій, на основі нововведень (інновацій).

Наукова новизна результатів дослідження полягає у визначенні теоретичних положень та виробленні концептуальних підходів до формування конкурентних переваг суб'єктів конкуренції з врахуванням сучасних умов конкуренції.

Практична значущість результатів дослідження. Опрацювання теоретичних основ формування та реалізації конкурентних переваг в історичному аспекті дасть змогу суб'єктам господарювання максимально адаптуватися до ринкових умов та врахувати особливості сучасної конкуренції, які одночасно несуть загрози та переваги.

Ключові слова: конкуренція, конкурентоспроможність, конкурентна перевага, теорії конкуренції, еволюція.

Дзядикевич О.Я. ЭВОЛЮЦИЯ РАЗВИТИЯ ТЕОРИИ КОНКУРЕНЦИИ И КОНКУРЕНТНЫХ ПРЕИМУЩЕСТВ

Цель. Цель статьи – системное исследование теоретико-методологических подходов и основ классификации конкурентных преимуществ с учётом особенностей развития мировой экономики.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой исследования стали фундаментальные положения современной экономической теории, научные труды учёных по вопросам конкуренции и конкурентоспособности. В процессе исследования использовались такие методы: анализа и синтеза – для изучения объекта и предмета исследования, абстрактно-логический – для систематизации теорий конкуренции, теоретических умозаключений и формулирования выводов, монографический – для обоснования приоритетов в формировании конкурентных преимуществ.

Результаты исследования. Исследовано эволюционное движение и развитие теории конкуренции и конкурентных преимуществ. Установлено, что с развитием теорий конкуренции совершенствовался и сам механизм ведения конкурентной борьбы. На смену ценовой конкуренции приходили другие более совершенные формы конкуренции, которые основывались на инвестициях, инновациях, кластерах и тому подобное.

Определено целесообразным трансформировать факторные конкурентные преимущества в преимущества инвестиционно-инновационного характера, поскольку сочетание сравнительных и конкурентных преимуществ способствует росту конкурентоспособности в условиях рыночной экономики.

Предложено классификацию теорий конкурентных преимуществ за методологическим подходом к их формированию: на основе факторов производства, на основе инвестиций, на основе нововведений (инноваций).

Научная новизна результатов исследования состоит в определении теоретических положений и разработке концептуальных подходов к формированию конкурентных преимуществ субъектов конкуренции с учётом современных условий конкуренции.

Практическая значимость результатов исследования. Рассмотрение теоретических основ формирования и реализации конкурентных преимуществ в историческом аспекте позволит субъектам хозяйствования максимально адаптироваться к рыночным условиям с учётом особенностей современной конкуренции, которые несут одновременно угрозы и преимущества.

Ключевые слова: конкуренция, конкурентоспособность, конкурентное преимущество, теории конкуренции, эволюция.

Dzyadykevych O.Ya. EVOLUTION OF THE DEVELOPMENT OF COMPETITION THEORY AND COMPETITIVE ADVANTAGES

Purpose. The aim of the article is a systematic study of theoretical and methodological approaches and principles of competitive advantages classification with regard to the features of the global economy.

Methodology of research. The theoretical and methodological basis of research is fundamental provisions of modern economic theory, scientific works of scientists from the questions of competition and competitiveness. The study used the following methods: analysis and synthesis – to study the object and subject of research, abstract-logical – to systematize theories of competition, theoretical generalizations and formulation of conclusions, monographic – for justification of priorities in forming competitive advantages.

Findings. Evolutionary progress and development of the theory of competition and competitive advantages were studied. It was established that the development of competition theories has perfected the mechanism of competition. Instead of price competition other more advanced forms of competition, which were based on investment, innovation, clusters etc., had come.

It was determined to transform competitive advantages on the basis of production factors into advantages of investment and innovative nature, because the combination of comparative and competitive advantages contributes to competitiveness in conditions of market economy.

The classification of theories of competitive advantages by methodological approach to their formation: on the basis of production factors, on the basis of investments, on the basis of novelties (innovations) was offered.

Originality is to determine the theoretical positions and to formulate conceptual approaches to creating competitive advantages of competition subjects taking into account the current conditions of competition.

Practical value. Working out of the theoretical bases of formation and realization of competitive advantages in historical perspective will allow business entities maximally adapt to market conditions and take into account the peculiarities of modern competition that also carry risks and benefits.

Key words: competition, competitiveness, competitive advantage, competition theory, evolution.

Смолинець І.Б., Кошарська Н.М. ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ КРЕДИТУВАННЯ В СФЕРІ АПК: ПРОБЛЕМИ ТА НЕОБХІДНІСТЬ ЯКІСНОГО РЕФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ КРЕДИТУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Мета. Метою статті є дослідити основні проблеми щодо кредитного забезпечення сільськогосподарських підприємств, проаналізувати сучасні умови банківського кредитування підприємств галузі і тенденції розвитку та запропонувати більш якісне реформування механізму кредитування сільськогосподарських підприємств.

Методика дослідження. Теоретичною і методологічною основою дослідження є фундаментальні положення економічної теорії щодо фінансово-кредитної діяльності, наукові праці вчених, нормативні та законодавчі акти України з питань кредитування підприємств. В процесі дослідження використані такі методи: абстрактно-логічний (для визначення основних напрямів формування повноцінної системи кредитування сільськогосподарських товаровиробників); системний (для обґрунтування основних напрямків досягнення стабілізації сільськогосподарського виробництва).

Результати дослідження. Встановлено, що кредитне забезпечення сільського господарства – це цілісна система взаємопов'язаних елементів, яка передбачає надходження кредитних ресурсів суб'єктам господарювання на ринкових умовах з урахуванням об'єктивних особливостей галузі. Визначено, що до основних напрямів формування повноцінної системи кредитування сільськогосподарських товаровиробників належать: зміна нормативно-правової бази у сфері кредитування АПК, зокрема удосконалення механізму надання часткової компенсації; законодавче врегулювання прав і обов'язків учасників кредитного процесу, забезпечення належної державної підтримки у сфері пільгового кредитування.

Обґрунтовано основні напрямки досягнення стабілізації сільськогосподарського виробництва, до яких віднесені: державна підтримка і залучення в аграрному секторі нових фінансових потоків; удосконалення пільгового кредитування сільського господарства; зняття існуючого мораторію на іпотеку земель сільськогосподарського призначення, який гальмує розвиток кредитного забезпечення аграрних підприємств.

Наукова новизна результатів дослідження. Використано комплексний підхід до вирішення проблеми стабілізації сільськогосподарського виробництва за рахунок: державної підтримки та залучення в аграрний сектор нових фінансових потоків; дотування і пільгового кредитування сільського господарства зменшення відсоткової ставки кредитів.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати дослідження направлені на формування повноцінної системи кредитування сільськогосподарських товаровиробників за рахунок: зміни

нормативно-правової бази у сфері кредитування АПК, зокрема удосконалення механізму надання часткової компенсації; законодавче врегулювання прав і обов'язків учасників кредитного процесу, забезпечення належної державної підтримки у сфері пільгового кредитування.

Ключові слова: сільськогосподарські підприємства; фінансовий механізм, фінансова підтримка, банківські кредити.

Смолинець І.Б., Кошарська Н.М. ОЦЕНКА СОВРЕМЕННОГО СОСТОЯНИЯ КРЕДИТОВАНИЯ В СФЕРЕ АПК: ПРОБЛЕМЫ И КАЧЕСТВЕННОЕ РЕФОРМИРОВАНИЕ МЕХАНИЗМА КРЕДИТОВАНИЯ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

Цель. Целью статьи является исследование основных проблем по кредитному обеспечению сельскохозяйственных предприятий, анализ современных условий банковского кредитования предприятий отрасли и тенденций развития и предложение более качественного реформирования механизма кредитования сельскохозяйственных предприятий.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой исследования являются фундаментальные положения экономической теории по финансово-кредитной деятельности, научные работы ученых, нормативные и законодательные акты Украины по вопросам кредитования предприятий. В процессе исследования использованы следующие методы: абстрактно-логический (для определения основных направлений формирования полноценной системы кредитования сельскохозяйственных товаропроизводителей) системный (для обоснования основных направлений достижения стабилизации сельскохозяйственного производства).

Результаты исследования. Установлено, что кредитное обеспечение сельского хозяйства – это целостная система взаимосвязанных элементов, которая предусматривает поступление кредитных ресурсов субъектам хозяйствования на рыночных условиях с учетом объективных особенностей отрасли. Определено, что к основным направлениям формирования полноценной системы кредитования сельскохозяйственных товаропроизводителей относятся: изменение нормативно-правовой базы в сфере кредитования АПК, в частности усовершенствование механизма предоставления частичной компенсации; законодательное урегулирование прав и обязанностей участников кредитного процесса, обеспечения надлежащей государственной поддержки в сфере льготного кредитования.

Обоснованы основные направления достижения стабилизации сельскохозяйственного производства, к которым отнесены: государственная поддержка и привлечение в аграрном секторе новых финансовых потоков; совершенствование льготного кредитования сельского хозяйства; снятие существующего моратория на ипотеку земель сельскохозяйственного назначения, который тормозит развитие кредитного обеспечения аграрных предприятий.

Научная новизна результатов исследования. Использован комплексный подход к решению проблемы стабилизации сельскохозяйственного производства за счет: государственной поддержки и привлечения в аграрный сектор новых финансовых потоков; дотирования и льготного кредитования сельского хозяйства уменьшение процентной ставки кредитов.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты исследования направлены на формирование полноценной системы кредитования сельскохозяйственных товаропроизводителей за счет: изменения нормативно-правовой базы в сфере кредитования АПК, в частности усовершенствование механизма предоставления частичной компенсации; законодательное урегулирование прав и обязанностей участников кредитного процесса, обеспечения надлежащей государственной поддержки в сфере льготного кредитования.

Ключевые слова: сельскохозяйственные предприятия; финансовый механизм, финансовая поддержка, банковские кредиты.

Smolynets I.B., Kosharska N.M. ASSESSMENT OF CURRENT CREDIT IN THE FIELD OF AIC: PROBLEMS AND REFORM MECHANISM NEED FOR QUALITATIVE CREDITS FOR AGRICULTURAL ENTERPRISES

Purpose. The article aims to explore the main problems concerning credit support agricultural enterprises to analyze current conditions of bank lending industry and trends and to offer better lending mechanism reform of agricultural enterprises.

Methodology of research. The theoretical and methodological basis of research is fundamental tenets of economic theory on financial-credit activity, scientific works of scientists, regulatory and legislative acts of Ukraine on lending. The study used the following methods: abstract logic (to determine the basic directions of forming a complete system of crediting of agricultural producers); system (for basic rationale towards stabilizing agricultural production).

Findings. Found that provide agricultural credit - is a holistic system of interrelated elements that provides income credit entities at market conditions, taking into account the objective characteristics of the industry. It was determined that the main directions forming a complete system of loans to agricultural producers include: changes in the regulatory framework in the field of agribusiness lending, including improvement of mechanism of partial compensation; legislative regulation of the rights and obligations of participants in the credit process, ensuring adequate state support in concessional lending.

The basic directions of achieving stabilization of agricultural production, which include: government support and involvement in the agricultural sector, new financial flows; improvement of preferential crediting of agriculture; removal of the existing mortgage moratorium on agricultural land, which hampers the development of credit support agricultural enterprises.

Originality. Comprehensive approach to the problem of stabilizing agricultural production through: public support and involvement in the agricultural sector new financial flows; subsidies and preferential crediting of agriculture reduce interest rate loans.

Practical value. The results of research aimed at forming a complete system of loans to agricultural producers due to: changes in the regulatory framework in the field of agribusiness lending, including improvement of mechanism of partial compensation; legislative regulation of the rights and obligations of participants in the credit process, ensuring adequate state support in concessional lending.

Key words: agricultural enterprises; financial mechanism, financial support and bank loans.

Ткачук І.Я. КРАУДФАНДИНГ В КОНТЕКСТІ ЗАЛУЧЕННЯ ДОДАТКОВИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

Мета. Визначення теоретико-методологічних основ та формування практичних рекомендацій стосовно використання механізму краудфандингу задля залучення додаткових фінансових ресурсів у процесі реалізації проєктів державно-приватного партнерства.

Методика дослідження. У процесі дослідження використовувалась сукупність загальнонаукових та спеціальних методів: абстрактно-логічний метод, зокрема прийоми індукції та дедукції, наукової абстракції (при характеристиці особистих вигод, якими керуються донори та бекери); прийоми аналізу та синтезу, логічного узагальнення та систематизації (при описі етапів процесу краудфандингу та їх особливостей).

Результати дослідження. Розкрито суть та особливості процесу краудфандингу у контексті залучення додаткових фінансових ресурсів для реалізації проєктів державно-приватного партнерства.

Наукова новизна результатів дослідження. Обґрунтовано можливість отримання додаткових фінансових ресурсів у процесі реалізації проєктів державно-приватного партнерства від механізму краудфандингу шляхом максимального залучення населення до реалізації вказаних проєктів, що є можливим при участі у державно-приватному партнерстві громадських організацій як приватного партнера.

Практична значущість результатів дослідження. Результати дослідження можуть використовуватись державними та регіональними органами влади, а також приватними партнерами-представниками прибуткового та неприбуткового секторів, при прийнятті рішення про реалізацію проєктів державно-приватного партнерства та при обґрунтуванні джерел його фінансування у процесі адміністрування проєктів державно-приватного партнерства.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, краудфандинг, громадські організації, донори, бекери.

Ткачук И.Я. КРАУДФАНДИНГ В КОНТЕКСТЕ ПРИВЛЕЧЕНИЯ ДОПОЛНИТЕЛЬНЫХ РЕСУРСОВ ДЛЯ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОЕКТОВ ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОГО ПАРТНЕРСТВА

Цель. Определение теоретико-методологических основ и формирование практических рекомендаций по использованию механизма краудфандинг для привлечения дополнительных финансовых ресурсов в процессе реализации проектов государственно-частного партнерства.

Методика исследования. В процессе исследования использовалась совокупность общенаучных и специальных методов: абстрактно-логический метод, в частности приемы индукции и дедукции, научной абстракции (при характеристике личных выгод, которыми руководствуются доноры и бекеры); приемы анализа и синтеза, логического обобщения и систематизации (при описании этапов процесса краудфандинг и их особенностей).

Результаты исследования. Раскрыта сущность и особенности процесса краудфандинг в контексте привлечения дополнительных финансовых ресурсов для реализации проектов государственно-частного партнерства.

Научная новизна результатов исследования. Обоснована возможность получения дополнительных финансовых ресурсов в процессе реализации проектов государственно-частного партнерства от механизма краудфандинг путем максимального привлечения населения к реализации указанных проектов, что возможно при участии в государственно-частном партнерстве общественных организаций в качестве частного партнера.

Практическая значимость результатов исследования. Результаты исследования могут использоваться государственными и региональными органами власти, а также частными партнерами-представителями коммерческого и некоммерческого секторов при принятии решения о реализации проектов государственно-частного партнерства и обосновании источников его финансирования в процессе администрирования проектов государственно-частного партнерства.

Ключевые слова: государственно-частное партнерство, краудфандинг, общественные организации, доноры, бекеры.

Tkachuk I.Ya. CROWDFUNDING IN THE CONTEXT OF INVILVMENT OF ADDITIONAL RESOURCES FOR THE PUBLIC PRIVATE PARTNERSHIP PROJECTS REALIZATION

Purpose. The purpose of the article is to determine the theoretical and methodological foundations and practical recommendations of the crowdfunding mechanism using in the reason of involvement of additional funds for the public-private-partnership projects realization.

Methodology of research. The study used a set of such general and special methods as abstract-logical method, including methods of induction and deduction, scientific abstraction (describing the personal benefits that guide donors); methods of analysis and synthesis, logic synthesis and systematize (describing the stages of crowdfunding and their features).

Findings. The essence and features of crowdfunding process in the context of additional financial resources for the implementation of public-private partnerships projects involvement are highlighted.

Originality. The possibility of additional financial resources obtaining for the public-private partnership projects realization is justified. Found that it is possible by using the crowdfunding mechanism, that involves citizens to this process.

Practical value. Results of the investigation will be useful for the State and regional authorities and for the private partners in the process of public-private partnership projects realization and administration and in the process of additional resources for these projects searching.

Key words: public-private partnership, crowdfunding, NGOs, donors.

Бруханський Р.Ф., Пуцентейло П.Р. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ БУХГАЛТЕРА-АНАЛІТИКА

Мета. Метою статті є визначення ролі бухгалтера-аналітика в управлінні підприємством і удосконалення його професійної підготовки.

Методика дослідження. Теоретичною і методологічною основою статті є фундаментальні положення сучасної економічної науки, праці вітчизняних та зарубіжних вчених. У процесі дослідження застосовувались методи: аналізу і синтезу – для вивчення об'єкта і предмета дослідження; абстрактно-логічний – для теоретичних узагальнень результатів дослідження та формулювання висновків; конструктивний, експериментальний та стратегічного прогнозування – при обґрунтуванні напрямів формування відповідних компетенцій майбутніх бухгалтерів-аналітиків та визначенні стратегічних напрямів розвитку професійної освіти в Україні на перспективу.

Результати дослідження. Встановлено, що обліково-аналітична діяльність є обов'язковим інструментом для вибору раціональних управлінських рішень, однак сучасна підготовка кваліфікованих бухгалтерів-аналітиків об'єктивно неможлива без належного оволодіння професійними компетенціями. Визначено, що підготовка майбутніх бухгалтерів-аналітиків повинна бути орієнтована на потреби бізнесу в фахівцях, що забезпечують успішну діяльність компаній на ринку. Обґрунтовано напрями формування відповідних компетенцій майбутніх бухгалтерів-аналітиків, що є основою їх конкурентної переваги на ринку праці провідних вітчизняних і закордонних компаній. Встановлено, що розвинути подібні компетенції можна тільки на підставі тісної взаємодії ВНЗ з бізнес-спільнотою. Визначено стратегічні напрями розвитку професійної освіти в Україні на перспективу.

Наукова новизна результатів дослідження. Обґрунтовано перехід від кваліфікованої моделі бухгалтера-аналітика до компетентної. Розкрито поняття компетенції, сутність компетенції бухгалтерів-аналітиків, види та напрями розвитку. Сформульовано передумови процесу стандартизації обліково-аналітичної освіти і практики у сучасних умовах формування національної системи з підготовки фахівців.

Практична значущість результатів дослідження. Розглянуто діючу систему освіти підготовки та підвищення кваліфікації майбутніх фахівців в сфері бухгалтерського обліку і аналітики в світлі нововведення професійних стандартів. Обґрунтовано необхідність організації системи підготовки професіоналів – бухгалтерів-аналітиків. Запропоновано вимоги до співробітників обліково-аналітичних відділів підприємства, що полягає у необхідності зміни підходів до обслуговування керівництва підприємства і переходу від стандартних інформаційних методів обслуговування до аналітичних методів інформаційного забезпечення споживачів.

Ключові слова: бухгалтер, аналітик, обліково-аналітичне забезпечення, компетенція, професійна підготовка.

Бруханский Р.Ф., Пуцентейло П.Р. ФОРМИРОВАНИЕ СИСТЕМЫ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ БУХГАЛТЕРА-АНАЛИТИКА

Цель. Целью статьи является определение роли бухгалтера-аналитика в управлении предприятием и совершенствование его профессиональной подготовки.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой статьи являются фундаментальные положения современной экономической науки, труды отечественных и зарубежных ученых. В процессе исследования применялись методы: анализа и синтеза – для изучения объекта и предмета исследования; абстрактно-логический – для теоретических обобщений результатов исследования и формулирования выводов; конструктивный, экспериментальный и стратегического прогнозирования – при обосновании направлений формирования соответствующих компетенций будущих бухгалтеров-аналитиков и определении стратегических направлений развития профессионального образования в Украине на перспективу.

Результаты исследования. Установлено, что учетно-аналитическая деятельность является обязательным инструментом для выбора рациональных управленческих решений, однако современная подготовка квалифицированных бухгалтеров-аналитиков объективно невозможна без надлежащего овладения профессиональными компетенциями. Определено, что подготовка будущих бухгалтеров-аналитиков должна быть ориентирована на потребности бизнеса в специалистах, обеспечивающих успешную деятельность компаний на рынке. Обоснованы направления формирования соответствующих компетенций будущих бухгалтеров-аналитиков, которая является основой их конкурентного преимущества на рынке труда ведущих отечественных и зарубежных компаний. Установлено, что развить подобные компетенции можно только на основании тесного взаимодействия вузов с бизнес-сообществом. Определены стратегические направления развития профессионального образования в Украине на перспективу.

Научная новизна результатов исследования. Обосновано переход от квалифицированной модели бухгалтера-аналитика в компетентностную. Раскрыто понятие компетенции, сущность компетенции бухгалтеров-аналитиков, виды и направления их развития. Сформулированы предпосылки процесса стандартизации учетно-аналитической учебной и практики в современных условиях формирования национальной системы подготовки специалистов.

Практическая значимость результатов исследования. Рассмотрена действующая система подготовки и повышения квалификации будущих специалистов в области бухгалтерского учета и аналитики в ракурсе нововведения профессиональных стандартов. Обоснована необходимость организации системы подготовки специалистов – бухгалтеров-аналитиков. Предложены требования к сотрудникам учетно-аналитических отделов

предприятия, которые заключаются в необходимости изменения подходов к обслуживанию руководства предприятия и перехода от стандартных информационных методов обслуживания к аналитическим методам информационного обеспечения потребителей.

Ключевые слова: бухгалтер, аналитик, учетно-аналитическое обеспечение, компетенция, профессиональная подготовка.

Brukhanskyi R.F., Putsenteilo P.R. FORMATION OF THE SYSTEM FOR THE PROFESSIONAL TRAINING OF ACCOUNTANT ANALYST

Purpose. The aim of the article is to define the role of the accountant analyst in the enterprise management and improvement of its professional training.

Methodology of research. The theoretical and methodological basis of the article is the fundamental provisions of modern economic science, the works of domestic and foreign scientists. The following methods were used during the research process: analysis and synthesis – to study the object and subject of the study; abstract and logical – for theoretical generalization of research results and drawing conclusions; constructive, experimental and strategic forecasting – in substantiating areas for forming the respective competencies of future accountants, analysts and defining strategic directions for development of vocational education in Ukraine in the future.

Findings. It has been established that the accounting and analytical work is an indispensable tool for choice of rational management decisions, but modern training of qualified accountants and analysts objectively impossible without adequate mastery of professional competences. It was determined that the training of future accountants and analysts should focus on the needs of business professionals to ensure the success of the companies in the market. The ways of forming the respective competencies of future accountants and analysts that is the basis of competitive advantage in the labor market of leading domestic and foreign companies. It was established that these competencies can be developed only on the basis of close cooperation between universities with the business community. The strategic directions of development of vocational education in Ukraine in the future have been determined.

Originality. The transition from skilled model of accountant analyst to competency has been substantiated. The concept of competence, competence essence of accountants and analysts, types and directions of development were disclosed.

Practical value. We consider the current system of education and skills training for future experts in accounting and analytics in the area of innovation professional standards. The necessity of organization the system for training professionals – accountants and analysts has been substantiated.

It was proposed requirements for staff of accounting and analytical departments of enterprise that is the need to change approaches to the management and maintenance from the standard information transfer methods of service to analytical methods with information maintenance of consumers.

Key words: accountant, analyst, accounting and analytical support, competence, professional training.

Хорунжак Н.М. ПРОБЛЕМИ Й ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОБЛІКУ СУБ'ЄКТІВ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Мета. Метою статті є ідентифікація найбільш важливих проблем і прогалин, які є в обліку суб'єктів туризму, та узагальнення шляхів їх вирішення для уможливлення оптимізації діяльності через посередництво відповідних управлінських рішень.

Методика дослідження. Теоретичною та загальнометодологічною основою дослідження є фундаментальні положення сучасної економічної та облікової теорії, нормативно-правові акти України, фундаментальні наукові праці з питань з бухгалтерського обліку та організації туристичної діяльності. В процесі проведення наукового пошуку використовувалися такі методи: абстрактно-логічний та монографічний (для ідентифікації особливостей туристичної діяльності та встановлення їх впливу на організацію бухгалтерського обліку), системного аналізу та узагальнення (при дослідженні проблем і розробці шляхів удосконалення обліку, обґрунтуванні нових принципів його організації), моделювання (для розвитку теоретичних засад оцінки ефективності використання сучасних ІТ в обліку та туристичному бізнесі).

Результати дослідження. Ідентифіковано основні особливості туристичної діяльності та встановлено їх вплив на систему обліку. Визначено сутнісні характеристики та особливості системи документального забезпечення в галузі туризму. Позиціоновано проблеми, які слід вирішити для досягнення підвищення ефективності господарювання суб'єктів туризму. Обґрунтовано шляхи удосконалення обліку, в тому числі через використання сучасних інформаційних технологій та розвиток базових основ (принципів).

Наукова новизна результатів дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні положень щодо шляхів удосконалення системи обліку туристичної діяльності, виробленні концептуального підходу до принципів бухгалтерського обліку, що відповідають сучасному рівню розвитку технічної складової, необхідної для його ведення і здійснення управління, а також розвитку засад оцінки ефекту від використання ІТ для виконання облікових і економічних робіт.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати є основою вирішення практичних прикладних завдань оптимізації туристичної діяльності через використання більш досконалої системи обліку, здатної надавати вичерпну інформацію для прийняття управлінських рішень.

Ключові слова: туристична діяльність, туроператор, турагент, галузеві особливості, бухгалтерський облік, удосконалення, комп'ютеризація, принципи, сучасні інформаційні технології, ефективність.

Хорунжак Н.М. ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СИСТЕМЫ УЧЕТА СУБЪЕКТОВ ТУРИСТИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Цель. Целью статьи является идентификация наиболее важных проблем и пробелов, имеющих в учете субъектов туризма, и обобщение путей их решения с целью формирования усовершенствованной информационной базы принятия решений, направленных на оптимизацию деятельности.

Методика исследования. Теоретической и общеметодологической основой исследования являются фундаментальные положения современной экономической и учетной теорий, нормативно-правовые акты Украины, фундаментальные научные труды по вопросам бухгалтерского учета и организации туристической деятельности. В процессе проведения научного поиска использовались следующие методы: абстрактно-логический и монографический (для идентификации особенностей туристической деятельности и установления их влияния на организацию бухгалтерского учета), системного анализа и обобщения (при исследовании проблем и разработке путей совершенствования учета, обосновании новых принципов его организации), моделирования (для развития теоретических основ оценки эффективности использования современных ИТ в учете и туристическом бизнесе).

Результаты исследования. Идентифицированы основные особенности туристической деятельности и установлено их влияние на систему учета. Определены сущностные характеристики и особенности системы документального обеспечения в области туризма. Позиционированы проблемы, которые следует решить, для достижения повышения эффективности хозяйствования субъектов туризма. Обоснованы пути совершенствования учета, в том числе через использование современных информационных технологий и развитие базовых основ (принципов).

Научная новизна результатов исследования заключается в теоретическом обосновании положений, касающихся путей усовершенствования системы учета туристической деятельности, выработке концептуального подхода к принципам бухгалтерского учета, соответствующих современному уровню развития технической составляющей, необходимой для его ведения и осуществления управления, а также развитию основ оценки эффекта от использования ИТ для выполнения учетных и экономических работ.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты являются основой решения практических прикладных задач оптимизации туристической деятельности через использование более совершенной системы учета, способной предоставлять исчерпывающую информацию для принятия управленческих решений.

Ключевые слова: туристическая деятельность, туроператор, турагент, отраслевые особенности, бухгалтерский учет, усовершенствования, компьютеризация, принципы, современные информационные технологии, эффективность.

Khorunzhak N.M. PROBLEMS AND PROSPECTS OF THE ACCOUNTING SYSTEM DEVELOPMENT OF TOURISM ACTIVITY

Purpose. The aim of the article is the identification of the most important issues and gaps that exist in the accounting of tourism entities, and generalization ways of their solutions to enable the optimization of activity through appropriate management decisions.

Methodology of research. Fundamental provisions of modern economic and accounting theory, normative and legal acts of Ukraine, fundamental scientific works on accounting and organization of tourism activities are the theoretical and general methodological basis of research.

The following methods were used in the process of scientific research: monographic, abstract and logical (to identify the characteristics of tourism activities and establishing their impact on the organization of accounting), system analysis and generalization (during the study of the problems and development the ways to improve the accounting, substantiation of new principles for its organization) modelling (for the development of theoretical basis for evaluating the effectiveness of the use of modern IT in accounting and the travel business).

Findings. The main features of tourism activities have been identified and their influence on the accounting system has been established. The essential characteristics and features of documentary support system in the field of tourism have been defined.

The problems that should be solved to achieve the economic efficiency of tourism entities have been positioned. The ways for improving accounting, including through the use of modern information technology and the development of the basic foundations (principles) have been substantiated.

Originality. Scientific novelty consists in the theoretical substantiation of provisions on ways to improve the accounting system of tourism activity, development of a conceptual approach to accounting principles that meet the current level of technical component needed for its maintenance and implementation of management, and development of bases for assessing the effect from the use of IT to perform accounting and economic works.

Practical value. The obtained results of research are the basis for solving practical application problems for optimization of tourist activity through the use of more advanced accounting system capable of providing comprehensive information for making management decisions.

Key words: tourist activity, tour operator, travel agent, industry characteristics, accounting, improvement, computerization, principles, modern information technology, efficiency.

Жукевич С.М. ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ: КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПІДХІД

Метою статті є дослідження фінансово-економічної стійкості як економічної категорії та економічного процесу, а також вивчення основних підходів до визначення рівня й кількісної оцінки фінансової стійкості та чинників, що її обумовлюють.

Методика дослідження. Теоретичною й методологічною основою є праці вітчизняних та зарубіжних учених з досліджуваної тематики.

В процесі дослідження використовувалися наукові методи, що ґрунтуються на діалектичному пізнанні та об'єктивних законах економіки, зокрема: за допомогою методів індукції, дедукції визначено фінансово-економічну стійкість у системі управління; методи причинно-наслідкового зв'язку та абстрактно-логічний застосовувалися для систематизації чинників, що впливають на досліджуване явище; метод спостереження й узагальнення використовувалися при узагальненні теоретико-методичних аспектів діагностики фінансово-економічної стійкості в контексті управління підприємством.

Результати дослідження. Висвітлено й узагальнено теоретико-методичні аспекти діагностики фінансово-економічної стійкості в контексті управління підприємством для забезпечення його стабільності та рівноваги в ринковому просторі. Встановлено, що фінансово-економічна стійкість визначається як властивість суб'єкта господарювання здійснювати супротив негативному впливу зовнішніх кризових чинників в процесі функціонування і розвитку, зберігаючи такий стан, який забезпечує його структурну цілісність і можливість здійснення основної діяльності.

Наукова новизна результатів дослідження. Уточнено розуміння й визначення фінансово-економічної стійкості як економічної категорії та явища, систематизовано методи її кількісної діагностики.

Практична значущість результатів дослідження. Систематизація основних методичних підходів кількісної оцінки фінансово-економічної стійкості сприяє ефективній діагностиці в процесі прийняття управлінських рішень щодо стабілізації діяльності суб'єктів господарювання.

Ключові слова: фінансова стабільність, фінансово-економічна стійкість, управління, діагностика.

Жукевич С.М. ДИАГНОСТИКА ФИНАНСОВО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ УСТОЙЧИВОСТИ СУБЪЕКТА ХОЗЯЙСТВОВАНИЯ: КОНЦЕПТУАЛЬНЫЙ ПОДХОД

Целью статьи является исследование финансово-экономической устойчивости как экономической категории и экономического процесса, а также изучение основных подходов к определению уровня и количественной оценки финансовой устойчивости и факторов, ее обуславливающих.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой являются труды отечественных и зарубежных ученых по исследуемой тематике.

В процессе исследования использовались научные методы, основанные на диалектическом познании и объективных законах экономики, в частности: с помощью методов индукции, дедукции определено финансово-экономическую устойчивость в системе управления; методы причинно-следственной связи и абстрактно-логический применялись для систематизации факторов, влияющих на изучаемое явление; методы наблюдения и обобщения использовались при обобщении теоретико-методических аспектов диагностики финансово-экономической устойчивости в контексте управления предприятием.

Результаты исследования. Освещено и обобщено теоретико-методические аспекты диагностики финансово-экономической устойчивости в контексте управления предприятием для обеспечения его стабильности и равновесия в рыночном пространстве. Установлено, что финансово-экономическая устойчивость определяется, как свойство субъекта хозяйствования осуществлять сопротивление негативному влиянию внешних кризисных факторов в процессе функционирования и развития, сохраняя такое состояние, которое обеспечивает его структурную целостность и возможность осуществления основной деятельности.

Научная новизна результатов исследования. Уточнено понимание и определение финансово-экономической устойчивости как экономической категории и явления, систематизированы методы ее количественной диагностики.

Практическая значимость результатов исследования. Систематизация основных методических подходов количественной оценки финансово-экономической устойчивости способствует эффективной диагностике в процессе принятия управленческих решений по стабилизации деятельности субъектов хозяйствования.

Ключевые слова: финансовая стабильность, финансово-экономическая устойчивость, управление, диагностика.

Zhukevych S.M. DIAGNOSIS OF FINANCE AND ECONOMIC STABILITY OF BUSINESS ENTITY: CONCEPTUAL APPROACH

Purpose. The aim of the article is to study the financial and economic sustainability as an economic category and economic process, and learning the main approaches to the determination the level and quantitative assessment of financial stability and factors causing it.

Methodology of research. The theoretical and methodological bases are the works of local and foreign scientists of the study subjects.

The basis of the scientific method is based on the knowledge of dialectical and objective laws of economics. Using the techniques of induction, deduction determined financial and economic stability in the management system. Methods causation and abstract logic applied to systematize the factors that influence the phenomenon; method of observation and generalization were used in a generalization of theoretical and methodological aspects of diagnostics of financial and economic stability in the context of enterprise management.

Findings. The article highlights and summarizes the theoretical and methodological aspects of diagnostics of financial and economic stability in the context of business management to ensure its stability and balance in the market

space. Established that the financial and economic stability as a property of the entity to carry out contrary negative influence of external critical factors to the operation and development, while maintaining a state that provides its structural integrity and possibility of realization main activity.

Originality. Understanding and definition of the financial and economic stability as an economic category and phenomena has been clarified, methods of quantitative diagnosis have been systematized.

Practical value. Systematization of basic methodological approaches to quantitative assessment of financial and economic stability contribute to efficient diagnosis in the process of making management decisions to stabilize the activity of business entities.

Key words: financial stability, financial and economic stability, control, diagnostics.

Чернега О.Б., Маловичко С.В. МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ ТОРГІВЛІ ЯК ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНОГО ЯВИЩА

Мета. Розробка теоретичних, методологічних положень і практичних рекомендацій щодо дослідження електронної торгівлі як поліфункціонального явища.

Методика дослідження. Використано діалектичний метод наукового пізнання, а також комплекс загальнонаукових методів гносеології: теоретичного узагальнення і порівняння, графічний, методи угруповання і класифікації – при дослідженні взаємозв'язку базових понять теорії електронної торгівлі; при розробці тезаурусу в спеціальній сфері знань – електронній торгівлі; при обґрунтуванні соціально-управлінської концептуалізації електронної торгівлі через триаду її вимірів.

Результати дослідження. В роботі проаналізований взаємозв'язок базових понять теорії електронної торгівлі. На основі проведеного теоретичного та емпіричного аналізу розроблено тезаурус в спеціальній сфері знань – електронній торгівлі – в авторській інтерпретації. Представлені вихідні положення методології дослідження електронної торгівлі як поліфункціонального явища. Розкрито соціально-управлінську концептуалізацію електронної торгівлі через триаду її вимірів: як специфічний вид діяльності; як соціально-економічний інститут; як об'єкт управління. Запропоновано авторське бачення відносно розуміння електронної торгівлі як об'єкту управління.

Наукова новизна результатів дослідження. В роботі розроблено тезаурус предметної сфери електронної торгівлі, визначені вихідні положення методології дослідження електронної торгівлі як поліфункціонального явища, запропонована триада вимірів електронної торгівлі, розроблена конвергентна теоретико-концептуальна модель електронної торгівлі як об'єкту управління.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати можуть бути спрямовані на оптимізацію управління електронною торгівлею підприємств. Знання вихідних положень методології дослідження електронної торгівлі як поліфункціонального явища дасть змогу удосконалити внутрішні організаційні механізми по управлінню електронним бізнесом в цілому, електронною торгівлею зокрема.

Ключові слова: електронна торгівля, електронна комерція, Інтернет, управління, поліфункціональне явище

Чернега О.Б., Маловичко С.В. МЕТОДОЛОГИЯ ИССЛЕДОВАНИЯ ЭЛЕКТРОННОЙ ТОРГОВЛИ КАК ПОЛИФУНКЦИОНАЛЬНОГО ЯВЛЕНИЯ

Цель. Разработка теоретических, методологических положений и практических рекомендаций относительно исследования электронной торговли как полифункционального явления.

Методика исследования. Используются диалектический метод научного познания, а также комплекс общенаучных методов гносеологии: теоретического обобщения и сравнения, графический, методы группировки и классификации – при исследовании взаимосвязи базовых понятий теории электронной торговли; при разработке тезауруса в специальной сфере знаний – электронной торговле; при обосновании социально-управленческой концептуализации электронной торговли с помощью триады ее измерений.

Результаты исследования. В работе проанализирована взаимосвязь базовых понятий теории электронной торговли. На основе проведенного теоретического и эмпирического анализа разработан тезаурус в специальной области знаний – электронной торговле – в авторской интерпретации. Представлены исходные положения методологии исследования электронной торговли как полифункционального явления. Раскрыта социально-управленческая концептуализация электронной торговли через триаду ее измерений: как специфический вид деятельности; как социально-экономический институт; как объект управления. Предложено авторское виденье относительно понимания электронной торговли как объекта управления.

Научная новизна результатов исследования. В работе разработан тезаурус предметной области электронной торговли, определены исходные положения методологии исследования электронной торговли как полифункционального явления, предложена триада измерений электронной торговли, разработана конвергентная теоретико-концептуальна модель электронной торговли как объекта управления.

Практическая значимость результатов исследования. Полученные результаты могут быть направлены на оптимизацию управления электронной торговлей предприятий. Знание исходных положений методологии исследования электронной торговли как полифункционального явления позволяет усовершенствовать внутренние организационные механизмы по управлению электронным бизнесом в целом, электронной торговлей в частности.

Ключевые слова: электронная торговля, электронная коммерция, Интернет, управление, полифункциональное явление.

Chernega O.B., Malovychko S.V. METHODOLOGY OF RESEARCH OF E-COMMERCE AS POLYFUNCTIONAL PHENOMENA

Purpose. Development of theoretical, methodological positions and practical recommendations is in relation to research of e-commerce as polyfunctional phenomena.

Methodology of research. Dialectic method of scientific knowledge and complex of scientific methods, such as theoretical generalization and comparison, graphic, clustering and classification are used - at research of intercommunication of base concepts of theory of e-commerce; at development to the thesaurus in the special sphere of knowledge – e-commerce; at the ground of social-administrative concept of e-commerce through the triad of her measuring.

Findings. In process of research the analyzed intercommunication of base concepts of theory of e-commerce. On the basis of the conducted theoretical and empiric analysis a thesaurus is worked out in the special area of knowledge – e-commerce - in authorial interpretation. Initial positions of methodology of research of e-commerce as the polyfunctional phenomena have been presented. Social-administrative concept of e-commerce is exposed through the triad of her measuring: as specific type of activity; as a socio-economic institute; as a management object. Authorial vision offers in relation to understanding of e-commerce as management object.

Originality. The thesaurus of subject domain of e-commerce is in-process worked out, initial positions of methodology of research of e-commerce are certain as the polyfunctional phenomena, offer triad of measuring of e-commerce, the convergence theoretical conceptual model of e-commerce is worked out as to the management object.

Practical value. The got results can be sent to optimization of management e-commerce of enterprises. Knowledge of initial positions of methodology of research of e-commerce as polyfunctional phenomena allows to perfect internal organizational mechanisms on an e-business management on the whole, by e-commerce in particular.

Key words: E-trade, e-commerce, Internet, management, polyfunctional phenomena.

Орлик О.В. ФІНАНСОВІ РИЗИКИ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Мета. Метою статті є комплексне дослідження особливостей та сутнісних характеристик фінансових ризиків, методів впливу та напрямів регулювання їх ступеня в системі забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.

Методика дослідження. В процесі дослідження використовувалися такі методи: аналізу та синтезу – для узагальнення наукових підходів щодо трактування поняття «фінансовий ризик підприємства», для визначення сутнісних характеристик та особливостей фінансових ризиків; абстрактно-логічний – для теоретичного узагальнення та формування висновків; системного аналізу, логічних узагальнень – при визначенні системи основних методів впливу та напрямів регулювання ступеня фінансових ризиків в системі забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.

Результати дослідження. Проведено поглиблений аналіз поняття «фінансовий ризик підприємства». Визначено основні сутнісні характеристики фінансових ризиків та особливості їх прояву. Запропоновано систему методів впливу на фінансові ризики та напрями регулювання їх ступеня в системі забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.

Наукова новизна результатів дослідження. Набула подальшого вирішення проблема виявлення особливостей прояву ризиків. Визначено основні сутнісні характеристики фінансових ризиків. Запропоновано систему методів впливу на фінансові ризики при організації фінансово-економічної безпеки підприємства.

Практична значущість результатів дослідження. Визначені основні сутнісні характеристики фінансових ризиків та запропонована система методів впливу на них, що можуть бути використані в практиці фінансово-господарської діяльності підприємств України при організації системи забезпечення їх фінансово-економічної безпеки.

Ключові слова: фінансовий ризик, фінансово-економічна безпека, управління фінансовими ризиками, методи впливу.

Орлик О.В. ФИНАНСОВЫЕ РИСКИ В СИСТЕМЕ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ФИНАНСОВО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Цель. Целью статьи является комплексное исследование особенностей и сущностных характеристик финансовых рисков, методов влияния и направлений регулирования их степени в системе обеспечения финансово-экономической безопасности предприятия.

Методика исследования. В процессе исследования использовались следующие методы: анализа и синтеза – для обобщения научных подходов к трактовке понятия «финансовый риск предприятия», для определения сущностных характеристик и особенностей финансовых рисков; абстрактно-логический – для теоретического обобщения и формирования выводов; системного анализа, логических обобщений – при определении системы основных методов влияния и направлений регулирования степени финансовых рисков в системе обеспечения финансово-экономической безопасности предприятия.

Результаты исследования. Проведен углубленный анализ понятия «финансовый риск предприятия». Определены основные сущностные характеристики финансовых рисков и особенности их проявления. Предложена система методов влияния на финансовые риски и направления регулирования их степени в системе обеспечения финансово-экономической безопасности предприятия.

Научная новизна результатов исследования. Получила дальнейшее решение проблема выявления особенностей проявления финансовых рисков в системе обеспечения финансово-экономической безопасности

предприятия. Определены основные сущностные характеристики финансовых рисков. Предложена система методов влияния на финансовые риски при организации финансово-экономической безопасности предприятия.

Практическая значимость результатов исследования. Обозначенные основные сущностные характеристики финансовых рисков и предложенная система методов влияния на них могут быть использованы в практике финансово-хозяйственной деятельности предприятий Украины при организации системы обеспечения их финансово-экономической безопасности.

Ключевые слова: финансовый риск, финансово-экономическая безопасность, управление финансовыми рисками, методы влияния.

Orlyk O.V. FINANCIAL RISKS IN THE SYSTEM OF ENSURING FINANCIAL AND ECONOMIC SECURITY OF THE ENTERPRISE

Purpose. The aim of the paper is a comprehensive study of the features and essential characteristics of financial risks, methods of influence and areas of regulating of their degree in the system of ensuring financial and economic security of the enterprise.

Methodology of research. The study used the following methods: analysis and synthesis – to summarize the scientific approaches to the interpretation of the "financial risk of the enterprise" notion and to determine the essential characteristics and features of financial risks; abstract logic – for theoretical generalizations and drawing conclusions; system analysis, logical generalizations – in determining the system of basic methods of influence and directions of the control of financial risks degree in the system of ensuring financial and economic security of the enterprise.

Findings. The depth analysis of the concept of "financial risk of the enterprise" was held. The main essential characteristics of financial risks and the features of their manifestations were determined. The system of methods of influence on financial risks and regulation of the direction of their degree in the system of financial and economic security of the enterprise was proposed.

Originality. The problem of identifying features of financial risks manifestation in the system of financial and economic security of the enterprise got its further decision. The basic essential characteristics of financial risks were identified. The system of methods of influence on the financial risks of the organization's financial and economic security was proposed.

Practical value. Designated basic essential characteristics of financial risks and the proposed system of methods of influence on them can be used in the practice of financial and economic activity of Ukrainian enterprises during the organization of their financial and economic security ensuring system.

Key words: financial risk, financial and economic security, financial risk management, methods of influence.